

17

17

נמסר ב
תאריך

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

המשרד הראשי

שם תיק: נספחי ממשלה 458 - 470
מזהה פנימי: 223/4-א
מזהה פריט: R00050se
כתובת: 3-312-1-3-6
תאריך הדפסה: 03/07/2022

השם

470 א 458 א-1
רשמי, משרד ראש הממשלה

458 א-1
רשמי, משרד ראש הממשלה

תזכיר והצעת חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק מילווה פיתוח
... (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973, המצורפים בזה, ולהגיש את הצעת
החוק מיד לכנסת.

מובש על-ידי שר האוצר

בספח 470

ד' בביסן תשל"ג
6 באפריל 1973

ירושלים, ג' בניסן תשל"ג
5 באפריל 1973

תזכיר - הצעת חוק

- א. שם החוק המוצע:
חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973.
- ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:
הסכום אשר הממשלה רשאית ללוות על פי חוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960 יוגדל מ - 1,750 מיליון לירות ל - 2,750 מיליון לירות.
- ג. מטרות החוק המוצע והצורך בו:
עם המשך הביקוש הגובר לאיגרות מילווה פיתוח מוצע להגדיל את הסכום שהממשלה רשאית ללוות על פי חוק מילווה פיתוח ב - 1,000 מיליון לירות.
- ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:
יתוקן סעיף 1 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960.
- ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:
המדינה תהיה רשאית ללוות סכום נוסף של 1,000 מיליון לירות.
- ו. השפעת החוק המוצע על התקן של המשרד שימונה על ביצועו ועל משרדים ורשויות אחרים:
א י ן
- ז. השפעת החוק המוצע על ההיבט המנהלי של המשרד שימונה על ביצועו ועל משרדים ורשויות אחרים:
א י ן
- ח. הערות נוספות:
 1. היועץ המשפטי לממשלה סמך ידו על התזכיר, מבחינה משפטית.
 2. הממונה על התקציבים סמך ידו על התזכיר, מבחינה תקציבית.
 3. הממונה על החקיקה הפיסקלית הסכים לוותר על ההליכים המוקדמים.

חוק מילווה פיתוח (תיקון מט' 11), תשל"ג - 1973

תיקון סעיף 1.1. בסעיף 1 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960¹ במקום "1750 מיליון לירות" יבוא "2750 מיליון לירות".

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960, כפי שתוקן, מרשה את הממשלה לקבל מילווה למטרות פיתוח בסכום כולל שלא יעלה על 1750 מיליון לירות ולהוציא למטרה זו איגרות חוב.

כדי לספק את הדרישה לאיגרות החוב, אשר תמורתן מיועדת למימון תקציב המדינה, מוצע להגדיל ב - 1,000 מיליון לירות את סכום המילווה שהממשלה רשאית לקבל לפי חוק מילווה פיתוח.

1. ס"ח תש"ך, עמ' 47; תשכ"א, עמ' 128; תשכ"ב, עמ' 129; תשכ"ד, עמ' 6; עמ' 116; תשכ"ו, עמ' 15; תשכ"ז, עמ' 106; תשכ"ח, עמ' 34; תשכ"ט, עמ' 221; תשל"ב, עמ' 29; תשל"ג, עמ' 5.

תזכיר והצעת חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק מילווה פיתוח
... (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973, המצורפים בזה, ולהגיש את הצעת
החוק מיד לכנסת.

מוגש על-ידי שר האוצר

בספח 470

ד' בניסן תשל"ג
6 באפריל 1973

ירושלים, ג' בניסן תשל"ג
5 באפריל 1973

תזכיר - הצעת חוק

- א. שם החוק המוצע:
חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 11), תשל"ג - 1973.
- ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:
הסכום אשר הממשלה רשאית ללוות על פי חוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960 יוגדל מ - 1,750 מיליון לירות ל - 2,750 מיליון לירות.
- ג. מטרות החוק המוצע והצורך בו:
עם המשך הביקוש הגובר לאיגרות מילווה פיתוח מוצע להגדיל את הסכום שהממשלה רשאית ללוות על פי חוק מילווה פיתוח ב - 1,000 מיליון לירות.
- ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:
יתוקן סעיף 1 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960.
- ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:
המדינה תהיה רשאית ללוות סכום נוסף של 1,000 מיליון לירות.
- ו. השפעת החוק המוצע על התקן של המשרד שימונה על ביצועו ועל משרדים ורשויות אחרים:
א י ו
- ז. השפעת החוק המוצע על ההיבט המנהלי של המשרד שימונה על ביצועו ועל משרדים ורשויות אחרים:
א י ו
- ח. הערות נוספות:
 1. היועץ המשפטי לממשלה סמך ידו על התזכיר, מבחינה משפטית.
 2. הממונה על התקציבים סמך ידו על התזכיר, מבחינה תקציבית.
 3. הממונה על החקיקה הפיסקלית הסכים ליותר על ההליכים המוקדמים.

חוק מילווה פיתוח (תיקון מט' 11), תשל"ג - 1973

תיקון סעיף 1.1. בסעיף 1 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960¹ במקום "1750 מיליון לירות" יבוא "2750 מיליון לירות".

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק מילווה פיתוח, תש"ך - 1960, כפי שתוקן, מרשה את הממשלה לקבל מילווה למטרות פיתוח בסכום כולל שלא יעלה על 1750 מיליון לירות ולהוציא למטרה זו איגרות חוב.

כדי לספק את הדרישה לאיגרות החוב, אשר תמורתן מיועדת למימון תקציב המדינה, מוצע להגדיל ב - 1,000 מיליון לירות את סכום המילווה שהממשלה רשאית לקבל לפי חוק מילווה פיתוח.

1. ס"ח תש"ך, עמ' 47; חשכ"א, עמ' 128; חשכ"ב, עמ' 129; חשכ"ד, עמ' 6; עמ' 116; חשכ"ו, עמ' 15; חשכ"ז, עמ' 106; חשכ"ח, עמ' 34; חשכ"ט, עמ' 221; חשכ"ב, עמ' 29; חשכ"ג, עמ' 5.

מינוי שר הבריאות לענין הפרק השני 1 לחוק
הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם למנות את שר הבריאות לענין הפרק השני 1 לחוק הפיקוח
על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957.

ד ב ר י ה ס ב ר

צווים לפי הפרק השני 1 לחוק האמור, הדין ביציבות מחירים, רשאים להוציא
שר המסחר והתעשייה וכן כל חבר אחר של הממשלה שהיא מינתה לענין זה.
מוצע למנות את שר הבריאות לענין פרק זה על-מנת לאפשר לו להוציא צווים
כאמור לגבי שירותים בריאותיים ותברואיים.

מוגש על-ידי שר הבריאות

מינוי שר הבריאות לענין הפרק השני 1 לחוק
הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם למנות את שר הבריאות לענין הפרק השני 1 לחוק הפיקוח
על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957.

ד ב ר י ה ס ב ר

צווים לפי הפרק השני 1 לחוק האמור, הדין ביציבות מחירים, רשאים להוציא
שר המסחר והתעשייה וכן כל חבר אחר של הממשלה שהיא מינתה לענין זה.
מוצע למנות את שר הבריאות לענין פרק זה על-מנת לאפשר לו להוציא צווים
כאמור לגבי שירותים בריאותיים ותברואיים.

מוגש על-ידי שר הבריאות

אשרור הסכם תרבות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת
הרפובליקה של גאנה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשרר את הסכם התרבות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של
גאנה המצורף בזה, אשר נחתם באקרה ביום כ"ז באדר א' תשל"ג
... (1.3.73).

ב. להסמיך את שר החוץ לבצע החלטה זו.

... דברי הסבר מצורפים בזה.

מוגש על-ידי שר החוץ

דברי הסבר
=====

במסגרת מדיניותנו לעודד ולפתח יחסי ישראל - אפריקה, נחתם
הסכם התרבות ישראל - גאנה באקרה ב - 1/3/1973.

מטרת ההסכם לעודד שיתוף פעולה בענייני חינוך, מדע ותרבות
בין שתי הארצות.

חתימת ההסכם זכתה להדים חיוביים ביותר בגאנה, דווקא בתקופה
קשה זו לישראל באפריקה. הפרסום הנרחב שניתן ע"י הגנאים בכל
צינורות התקשורת שלהם לחתימת ההסכם, הוא בבחינת צעד הפגנתי המבטא
את היחסים התקינים והמתפתחים שבין ישראל לגאנה.

סעיף 9 של ההסכם קובע כי הוא יכנס לתוקף בתאריך חילוף כתבי
האישור.

הסכם תרבות
בין
ממשלת מדינת ישראל
ובין
ממשלת הרפובליקה של גאנה

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של גאנה;
ברצותן לחזק את קשרי הידידות הקיימים בין שתי ארצותיהן ולהרחיב את
שיתוף הפעולה בענייני תרבות,
הסכימו על האמור כדלקמן :

סעיף 1

מטרת הסכם זה היא לעודד ולפתח, באמצעות שיתוף פעולה ידידותי, קשרים בתחומי
הספרות, החינוך, המדע, האמנות והטכנולוגיה בין שתי הארצות.

סעיף 2

הצדדים המתקשרים יעודדו, באורח הדדי, שיתוף פעולה בענייני חינוך, מדע ותרבות
בין שתי הארצות, בדרכים כדלקמן :

(א) ביקורי פרופסורים של אוניברסיטאות, וביקורי מדריכים ובני אדם
העוסקים במחקר מדעי וטכני, לרבות ארגונים של קורסים לימי החופש;

(ב) השתתפותם של בוגרי אוניברסיטאות, מדענים טכנולוגים ומלומדים-חוקרים,
שהוסמכו כיאות, של כל ארץ, בתכניות הכשרה ובקורסים להכשרה מקצועית
בארץ האחרת, לרבות הבטחת השירותים הנחוצים לצורך לימוד, מחקר והכשרה
כאמור;

(ג) הרחבתם של לימודים בשפתה ובספרותה של כל ארץ באוניברסיטאות, בבתי-
ספר תיכוניים, מקצועיים ויסודיים, ובמוסדות חינוך אחרים של הארץ
האחרת, בדרכים כגון יצירתם ופיתוחם של קתדראות אוניברסיטאיות, משרות
הוראה וקורסים;

(ד) חיזוק הקשרים בין האוניברסיטאות ומוסדות החינוך האחרים של שתי הארצות,
כך שאלה יוכלו לבחון באיזו מידה, ולפי אילו תנאים, תארים, דיפלומות
ותעודות שהוענקו על ידי האוניברסיטאות והמוסדות בארץ האחת אפשר יהיה
לקבלם שווי ערך לתארים, דיפלומות ותעודות שהוענקו על ידי גופים מקבילים
בארץ האחרת, למטרות אקדמיות, ובמקרים מתאימים, למטרות מקצועיות;

(ה) כיבונם, על ידי כל אחד מן הצדדים המתקשרים, של מוסדות תרבות בארצו של הצד האחר, בהתאם לדיניה ולצוהגיה של הארץ שבה עשויים לפתוח מוסדות כאמור; הבטוי "מוסדות תרבות" יכלול בתי-ספר, מרכזי תרבות, וארגונים אחרים המוקדשים למטרתו של הסכם זה.

סעיף 3

כל צד מתקשר רשאי לקבוע מענקי לימוד ומחקר, כדי לאפשר לאזרחיו של הצד האחר ליטול עליהם, או להמשיך לימוד או מחקר בעל אופי מדעי, אמנותי או טכני בארצו.

סעיף 4

הצדדים המתקשרים יעודדו חילופיהם, תרגומם והפצתם של ספרים, חוברות, פרסומים, כתבי עת וטרטטים, בעלי אופי ספרותי, אמנותי או מדעי, וכן חילופיה והפצתה של מוסיקה מוקלטת.

הם יעודדו חילוף של תיעוד מדעי וטכני, מגע ישיר בין מוסדות מחקר או מוסדות השכלה אחרים, ואם ירצו בכך, קשורם של מוסדות קיימים לחינוך טכני או מדעי.

סעיף 5

הצדדים המתקשרים יעיינו באמצעים שיש לאמצם כדי לעודד חילופי חומר חינוכי, מדעי ותרבותי בין שתי הארצות. הם יקבלו על חילופי אינפורמציה בין מומחים לענין מחקר וטכניקות בתחום הארכיאולוגיה ושמירתם של מונומנטים היסטוריים.

סעיף 6

הצדדים המתקשרים יעודדו שיתוף פעולה ופגישות בין ארגוני בוער וספורט בשתי הארצות.

סעיף 7

הצדדים המתקשרים יעודדו חילופיהם של תערוכות אומנותיות, מדעיות ופדגוגיות, של תצוגות תרבות, של מופעים תיאטראליים, קונצרטים והרצאות.

סעיף 8

בציגי הצדדים המתקשרים יוכלו להיפגש מזמן לזמן לשם פיקוח על בצועו של הסכם זה.

סעיף 9

ההסכם ייכנס לתוקפו בתאריך חילופם של כתבי האשרור.

סעיף 10

ההסכם יעמוד בתוקפו לתקופת חמש שנים. לאחר מכן, אם לא נתן אחד הצדדים המתקשרים הודעה בכתב על סיום, לא פחות מאשר ששה חדשים לפני תום תקופה זו, יעמוד ההסכם בתוקפו עד לתום ששה חדשים מן התאריך שבו אחד הצדדים המתקשרים יתן הודעה בכתב בדבר סיום לצד האחר.

ולראיה חתמו החתומים מטה, שהוסמכו כדין לענין זה, איש איש על ידי ממשלתו, על הסכם זה.

נעשה בשני עותקים באקרה ביום זה, 1 למרץ 1973 הוא יום חמישי כ"ז באדר א', תשל"ג בשפות האנגלית והעברית, ולשני הנוסחים דין מקור במידה שווה.

בשם ממשלת

מדינת ישראל

אברהם כהן

שגריר מיוחד ומוסמך

בשם ממשלת

הרפובליקה של גאנה

רב סרן קוואמה בהה

שר החוץ

אשרור הסכם תרבות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת
הרפובליקה של גאנה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשרר את הסכם התרבות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של
גאנה המצורף בזה, אשר נחתם באקרה ביום כ"ז באדר א' תשל"ג
... (1.3.73).

ב. להסמיך את שר החוץ לבצע החלטה זו.

... דברי הסבר מצורפים בזה.

מוגש על-ידי שר החוץ

דברי הסבר

במסגרת מדיניותנו לעודד ולפתח יחסי ישראל - אפריקה, נחתם
הסכם התרבות ישראל - גאנה באקרה ב - 1/3/1973.

מטרת ההסכם לעודד שיתוף פעולה בענייני חינוך, מדע ותרבות
בין שתי הארצות.

חתימת ההסכם זכתה להדים חיוביים ביותר בגאנה, דווקא בתקופה
קשה זו לישראל באפריקה. הפרסום הנרחב שניתן ע"י הגנאים בכל
צינורות התקשורת שלהם לחתימת ההסכם, הוא בבחינת צעד הפגנתי המבטא
את היחסים התקינים והמתפתחים שבין ישראל לגאנה.

סעיף 9 של ההסכם קובע כי הוא יכנס לתוקף בתאריך חילוף כתבי
האישור.

הסכם תרבות
בין
ממשלת מדינת ישראל
ובין
ממשלת הרפובליקה של גאנה

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של גאנה;
ברצותן לחזק את קשרי הידידות הקיימים בין שתי ארצותיהן ולהרחיב את
שיתוף הפעולה בענייני תרבות,
הסכימו על האמור כדלקמן :

סעיף 1

מטרת הסכם זה היא לעודד ולפתח, באמצעות שיתוף פעולה ידידותי, קשרים בתחומי
הספרות, החינוך, המדע, האמנות והטכנולוגיה בין שתי הארצות.

סעיף 2

הצדדים המתקשרים יעודדו, באורח הדדי, שיתוף פעולה בענייני חינוך, מדע ותרבות
בין שתי הארצות, בדרכים כדלקמן :

(א) ביקורי פרופסורים של אוניברסיטאות, וביקורי מדריכים ובני אדם
העוסקים במחקר מדעי וטכני, לרבות ארגונם של קורסים לימי החופש;

(ב) השתתפותם של בוגרי אוניברסיטאות, מדענים טכנולוגים ומלומדים-חוקרים,
שהוסמכו כיאות, של כל ארץ, בתכניות הכשרה ובקורסים להכשרה מקצועית
בארץ האחרת, לרבות הבטחת השירותים הנחוצים לצורך לימוד, מחקר והכשרה
כאמור;

(ג) הרחבתם של לימודים בשפתה ובספרותה של כל ארץ באוניברסיטאות, בבתי-
ספר תיכוניים, מקצועיים ויסודיים, ובמוסדות חינוך אחרים של הארץ
האחרת, בדרכים כגון יצירתם ופיתוחם של קתדראות אוניברסיטאיות, משרות
הוראה וקורסים;

(ד) חיזוק הקשרים בין האוניברסיטאות ומוסדות החינוך האחרים של שתי הארצות,
כך שאלה יוכלו לבחון באיזו מידה, ולפי אילו תנאים, תארים, דיפלומות
ותעודות שהוענקו על ידי האוניברסיטאות והמוסדות בארץ האחת אפשר יהיה
לקבלם שווי ערך לתארים, דיפלומות ותעודות שהוענקו על ידי גופים מקבילים
בארץ האחרת, למטרות אקדמיות, ובמקרים מתאימים, למטרות מקצועיות;

(ה) כינונם, על ידי כל אחד מן הצדדים המתקשרים, של מוסדות תרבות בארצו של הצד האחר, בהתאם לדיניה ולנוהגיה של הארץ שבה עשויים לפתוח מוסדות כאמור; הבטוי "מוסדות תרבות" יכולול בתי-ספר, מרכזי תרבות, וארגונים אחרים המוקדשים למטרתו של הסכם זה.

סעיף 3

כל צד מתקשר רשאי לקבוע מענקי לימוד ומחקר, כדי לאפשר לאזרחיו של הצד האחר ליטול עליהם, או להמשיך לימוד או מחקר בעל אופי מדעי, אמנותי או טכני בארצו.

סעיף 4

הצדדים המתקשרים יעודדו חילופיהם, תרגומם והפצתם של ספרים, חוברות, פרסומים, כתבי עת וסרטים, בעלי אופי ספרותי, אמנותי או מדעי, וכן חילופיה והפצתה של מוסיקה מוקלטת.

הם יעודדו חילוף של תיעוד מדעי וטכני, מגע ישיר בין מוסדות מחקר או מוסדות השכלה אחרים, ואם ירצו בכך, קשורם של מוסדות קיימים לחינוך טכני או מדעי.

סעיף 5

הצדדים המתקשרים יעיינו באמצעים שיש לאמצם כדי לעודד חילופי חומר חינוכי, מדעי ותרבותי בין שתי הארצות. הם יקבלו על חילופי אינפורמציה בין מומחים לענין מחקר וטכניקות בתחום הארכיאולוגיה ושמירתם של מונומנטים היסטוריים.

סעיף 6

הצדדים המתקשרים יעודדו שיתוף פעולה ופגישות בין ארגוני נוער וספורט בשתי הארצות.

סעיף 7

הצדדים המתקשרים יעודדו חילופיהם של תערוכות אומנותיות, מדעיות ופדגוגיות, של תצוגות תרבות, של מופעים תיאטרליים, קונצרטים והרצאות.

סעיף 8

נציגי הצדדים המתקשרים יוכלו להיפגש מזמן לזמן לשם פיקוח על בצועו של הסכם זה.

סעיף 9

ההסכם ייכנס לתוקפו בתאריך חילופם של כתבי האשרור.

טעיק 10

ההסכם יעמוד בתוקפו לתקופת חמש שנים. לאחר מכן, אם לא נתן אחד הצדדים המתקשרים הודעה בכתב על סיום, לא פחות מאשר ששה חדשים לפני תום תקופה זו, יעמוד ההסכם בתוקפו עד לתום ששה חדשים מן התאריך שבו אחד הצדדים המתקשרים יתן הודעה בכתב בדבר סיום לצד האחר.

ולראיה חתמו החתומים מטה, שהוסמכו כדין לענין זה, איש איש על ידי ממשלתו, על הסכם זה.

נעשה בשנת עותקים באקרה ביום זה, 1 למרץ 1973 הוא יום חמישי כ"ז באדר א', תשל"ג בשפות האנגלית והעברית, ולשני הנוסחים דין מקור במידה שווה.

בשם ממשלת

מדינת ישראל

אברהם כהן

שגריר מיוחד ומוסמך

בשם ממשלת

הרפובליקה של גאנה

רב סרן קוואמה בהה

שר החוץ

תקציב רשות השידור לשנת 1973

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תקציב ההוצאות של רשות השידור לשנת 1973
בסך 93,380,000 ל"י ואומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1973 בסך
93,380,000 ל"י.

שר האוצר מוסמך להגיש את הצעת תקציב רשות השידור לשנת 1973 בשם
הממשלה לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

דברי הסבר

בהתאם לחוק רשות השידור על הממשלה לאשר את תקציב רשות השידור ולהעבירו
לאישור סופי של ועדת הכספים של הכנסת.

אומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1973 המסתכם כאמור בסכום של
93,380,000 ל"י, יממן את פעולות הרשות לשנת 1973.

אומדן ההכנסות מורכב מסכום של 90,380,000, המהווה הכנסה עצמית של רשות
השידור (מגביית אגרות רדיו וטלוויזיה, הכנסות מפרסומת, משידורי הודעות
וכד'), ומסכום של 3,000,000 ל"י שהוא השתתפות התקציב הרגיל בתקציב רשות
השידור.

השתתפות התקציב הרגיל בתקציב הרשות בסך 3,000,000 ל"י כלולה בהצעת
תקציב המדינה לשנת 1973 (סעיף הוצאה 21).

הצעת התקציב ודברי ההסבר **א"ב**

מוגש על-ידי שר האוצר

ה צ ע ת ת ק צ י ב ר ש ו ת ה ש י ד ו ר

לשנת הכספים 1973 :

הצעת תקציב רשות השידור לשנת הכספים 1973

מס. עמוד

ה ת ו כ ן

1	הכנסות רשות השידור
2	הוצאות רשות השידור
15	דברי הסבר

ביצוע למעשה 1971/72 (ל"י)	חקציב 1972 (ל"י)	חקציב לשנת 1973 (ל"י)		
63,251,471 -.-.-.-.-	66,850,000 -.-.-.-.-	93,380,000 -.-.-.-.-	הכנסות רשות השידור	2410
37,858,151	51,000,000	64,000,000	הכנסות מגביית אגרות	921/83
(-)3,735,428	(-)6,450,000	(-)8,535,000	הפרשה לבול בטחון	921/55
		10,000,000	השתתפות המשרדים בפסוק מאגרות	921/85
6,847,169	9,800,000	10,000,000	הכנסות מפרסומות ברדיו	922/70
263,443	360,000	400,000	הכנסות משידורי הודעות	922/64
89,320	260,000	200,000	הכנסות ממופעים פומביים	922/75
3,237,000	3,710,000	6,485,000	הכנסות משידורים לחו"ל	923/60
2,431,000	3,320,000	5,700,000	הכנסות מהמשרדים לשידורי רדיו	923/61
242,467	650,000	830,000	הכנסות מהמשרדים למשדרי שירות ברדיו	923/62
232,910	600,000	800,000	הכנסות מהמשרדים למשדרי שירות בטלויזיה	923/63
105,545	100,000	100,000	הכנסות מהמשרדים בשידורי הודעות	923/64
321,942	1,000,000	400,000	הכנסות שונות	924/95
15,357,952	2,500,000	3,000,000	השתתפות האוצר בשידורים ברדיו	924/74

הוצאה למעשה	תקציב	תקציב		
1971 ל"י	1972 ל"י	1973 ל"י		
<u>63,244,383</u>	<u>66,850,000</u>	<u>93,380,000</u> (1114)	<u>הוצאות רשות השידור</u>	
2,097,654	1,940,000	2,746,000	הנהלה	2411
21,866,337	23,417,000	38,609,000	רדיו	2412
20,184,888	21,674,000	32,577,000	טלוויזיה	2413
8,035,890	7,395,000	11,786,000	הנדסה	2414-17
11,059,614	11,424,000	5,516,000	מינהל	2418
	1,000,000	2,146,000	רזרבה	2419
<u>2,097,654</u>	<u>1,940,000</u>	<u>2,746,000</u>	הנהלה	2411
2,097,654	1,940,000	2,652,000 (28/2)	הנהלה	
432,812	530,000	654,000	עובדי הנהלה	101/11
83,064	116,000	144,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	101/12
2,334	2,000	4,000	שעות נוספות	101/17
32,980	12,000	10,000	ארעים מחליפים	101/22
30,000	30,000	30,000	הכנון ופיתוח	101/23
			תשלומים ליו"ר ועד מנהל ומליאה	102
102,651	100,000	150,000	קשרי חוץ	103
124,735	90,000	90,000	פסטיבלים ופרסי רשות השידור	104
60,566	80,000	240,000	הכנסות מפסטיבלים	104/71
		(-)180,000	יעוץ לשוני	105
52,426	30,000	70,000	חברות בארגונים בינ"ל	106
9,910	75,000	300,000	תשלום לעובדים ע"ה	107
131,154	20,000	100,000	משרד הקליטה	107/71
	(-)20,000	(-)100,000	תקבולים ממשרד הקליטה	
246,500	250,000	250,000	סקרים ומחקרים	108
27,306	30,000	30,000	הוצאות משפטיות	109
761,216	460,000	650,000	כתבים קבועים בחו"ל	110
	135,000	210,000	סיקור ארועים בחו"ל	111
.....		39,000	הוצאות ארגוניות	
		39,000	הוצאות ארגוניות שונות	744
.....		55,000	החזקת רכב ונסיעות	
		5,000	החזקת רכב	782
		3,000	שכירת כלי רכב	784
		47,000	נסיעות, אש"ל והובלות	785

הוצאה למעשה	תקציב	תקציב		
1971	1972	1973		
ל"י	ל"י	ל"י		
21,866,337	23,417,000	38,609,000 (529/2)	ר ד י ו	2412
2,864,390	2,070,000	2,889,000 (60/2)	ביצוע	
737,451	730,000	1,200,000	עובד ביצוע	101/11
			א. קריינות (23)	
			ב. ביצוע (5/2)	
			ג. תקליטה וסרטיה (32)	
183,303	165,000	264,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	102/12
27,675	90,000	45,000	שעות נוספות	101/17
130,000	100,000		ארעים	101/21
55,550	37,000	40,000	ארעים מחליפים	101/22
100,000	120,000	240,000	סרטים מגנטיים	102
1,627,411	728,000	950,000	זכויות יוצרים	103
	100,000	150,000	זכויות אחרות	104
3,076,076	3,070,000	3,963,000 (924/2)	חדשות ועניני היום	
1,180,974	1,440,000	1,998,000	עובדי חדשות	111/11
			א. חדשות (717/2)	
			ב. עניני היום (21)	
277,458	350,000	440,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	111/12
107,033	100,000	185,000	שעות נוספות	111/17
			ארעים	111/21
387,913	150,000	40,000	ארעים מחליפים	111/22
499,923	360,000	480,000	כתבות ופרשנות בארץ	112
207,341	200,000	300,000	כתבות ופרשנות בחו"ל	114
394,267	450,000	490,000	סוכנויות ידיעות	115
21,167	20,000	30,000	ארכיב חדשות	117

הוצאה למעשה	תקציב	תקציב		
1971	1972	1973		
1,758,384	1,730,000	2,544,000	מישורי האומר - רדיו	
.....		(42 1/2)		
692,227	730,000	1,141,000	עובדי האומר	121/11
			א. הסברה, חינוך ומדע (19 3/4)	
			ב. ספרות, אמנות ודרמה (10 1/2)	
			ג. נוער, ובתי ספר (9)	
			ד. דת ומסורת (3 3/4)	
149,939	161,000	251,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	121/12
9,252	81,000	37,000	שעות נוספות	121/17
30,000		7,000	ארעים (1/2)	121/21
25,520	28,000	28,000	ארעים מחליפים	121/22
251,685	220,000	330,000	הסברה, חינוך ומדע	122
199,595	190,000	220,000	ספרות, אמנות ודרמה	123
259,708	200,000	350,000	שירותים לנוער ולבתי ספר	124
107,597	90,000	150,000	דת ומסורת	125
32,861	30,000	30,000	חגים ומועדים	126
1,409,562	1,455,000	2,227,000	מישורי בידור	
.....		(41)		
605,866	677,000	1,075,000	עובדי בידור	131/11
			א. מח' בידור (9)	
			ב. מח' מוסיקה עממית (32)	
135,383	154,000	237,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	131/12
16,902	89,000	40,000	שעות נוספות	131/17
77,427	35,000	29,000	ארעים (2)	131/21
		26,000	ארעים מחליפים	131/22
544,872	500,000	790,000	מישורי בידור	132
		30,000	חגים ומועדים	133
29.112			פרטים שמויינו מחדש	

הוצאה למעשה	תקציב	תקציב	
1971 ל"י	1972 ל"י	1973 ל"י	
2,371,292	2,050,000	3,070,000 (69)	מיסדרי מוסיקה
1,271,912	1,110,000	1,753,000	141/11 עובדי מח' המוסיקה א. עובדי מוסיקה (15) ב. תזמורת (54)
331,574	245,000	386,000	141/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
11,319	5,000	27,000	141/17 שעות נוספות
373,343	230,000	240,000	141/21 ארעים (16/2)
		44,000	141/22 ארעים מחליפים
102,243	180,000	250,000	142 מיסדרי מוסיקה
69,206	50,000	120,000	143 שכירת אולמות למופעים
61,862	30,000	45,000	145 מנצחים ומנגנים מחליפים
36,835	40,000	40,000	146 סולנים ישראליים
24,215	50,000	50,000	147 סולנים ומנצחים מחו"ל
88,783	110,000	115,000	148 ארגון תזמורת
2,021,821	2,288,000	3,458,000 (68)	מיסדרים לחו"ל ועולים
831,965	1,000,000	167,300	161/11 עובדי מיסדרים לחו"ל ועולים א. שידורים לעולים (23) ב. שידורים ברוסית (28) ג. שידורים למערב אירופה (17)
193,637	220,000	368,000	161/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
2,278	100,000	17,000	161/17 שעות נוספות
221,687	274,000	240,000	161/21 ארעים (17)
		40,000	161/22 ארעים מחליפים
33,298	40,000	41,000	162 מיסדרים באידיש
24,273	12,000	20,000	163 מיסדרים בלדינו
28,384	40,000	40,000	164 מיסדרים בעברית לחו"ל ולעולים
2,260	4,000	4,000	165 מיסדרים במוגרביה
31,595	33,000	38,000	166 מיסדרים ברומנית
69,527	50,000	80,000	167 מיסדרים באנגלית
91,881	75,000	130,000	168 מיסדרים בצרפתית
314,248	250,000	460,000	169 מיסדרים ברוסית וגרוזינית
125,988	150,000	209,000	170 שרות הקלטות
30,340	40,000	58,000	171 מוסיקה לעדות
		40,000	172 הקלטות מיוחדות (מוסיקה ליטורגית) פרטים שמיינו מחדש
20,460			

הוצאה למעשה 1971 ל"י	תקציב 1972 ל"י	תקציב 1973 ל"י	
2,864,812	2,796,000	4,362,000 (112)	מישורים בערבית ופרסית
1,493,948	1,150,000	2,707,000	181/11 עובדי ערבית ופרסית א. חדשות והסברה מדינית (57) ב. תוכניות (10/2) ג. מוסיקה (17/1) ד. ביצוע (23) ה. פרסית (4/2)
336,574	335,000	595,000	181/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
89,020	120,000	190,000	181/17 שעות נוספות
295,336	278,000	87,000	181/21 ארעים (6)
		73,000	181/22 ארעים מחליפים
331,682	210,000	300,000	182 חדשות והסברה מדינית
184,014	220,000	250,000	183 תוכניות ערבית
89,223	116,000	140,000	184 מוסיקה ערבית
12,392	17,000	20,000	185 תוכניות פרסית
32,623			פרטים שמוציאו מחדש
.....		888,000 (16/2)	הוצאות ארגוניות
		311,000	741/11 עובדי מינהל וארגון
		68,000	741/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		14,000	741/17 שעות נוספות
		10,000	741/22 ארעים מחליפים
		170,000	744 הוצאות ארגוניות שונות
		315,000	745 צרכי משרד
.....		3,066,000 (18)	שרותים משקים
		253,000	761/11 עובדי משק
		56,000	761/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		17,000	761/17 שעות נוספות
		11,000	761/22 ארעים מחליפים
		676,000	762 אחזקה, בדיק-בית ותיקונים
		2,053,000	771 דאר, טלפונים ומשלוחים

הוצאה למעשה 1971 ל"י	תקציב 1972 ל"י	תקציב 1973 ל"י	
.....		1,662,000 (9)	החזקת רכב ונסיעות
		128,000	781/11 עובדי רכב
		28,000	781/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		37,000	781/17 שעות נוספות
		6,000	781/22 ארעים
		70,000	782 החזקה ובדק לרכב
		20,000	784 שכירת כלי רכב
		1,373,000	785 נסיעות, אש"ל והובלה
.....		230,000	הוצאות חד פעמיות
		80,000	801 ציוד, מכונות וריהוט
		20,000	803 החלפת כלי רכב
		50,000	804 שינויים במבנים והתקנות
		80,000	805 רכישת תקליטים
5,500,000	7,958,000	10,250,000	תשלומים שונים
400,000	400,000	1,030,000	871 תשלומי ריבית
425,000	425,000	690,000	872 תשלומי פחת
4,675,000	7,133,000	8,530,000	877 שרותי הנדסה - משרד התקשורת

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973	טלויזיה	2413
20,184,888	21,674,000	32,577,000 (229/2)	חדשות עברית	
1,364,346	1,753,000	2,928,000 (26)		
389,540	399,000	700,000	עובדי חדשות	101/11
83,402	88,000	154,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	101/12
50,228	36,000	80,000	שעות נוספות	101/17
46,220		16,000	ארעים מחליפים	101/22
688,066	845,000	1,323,000	הפקה עצמית	102
109,860	60,000	200,000	סוכנויות ידיעות (מיוחד)	104
	175,000	105,000	שימוש בלויין (מיוחד)	106
		300,000	סיקור אירועי ספורט בחו"ל	107
		50,000	סיקור המכביה	108
	150,000		פרטים שמויננו מחדש	
812,757	1,238,000	1,479,000 (23)	חדשות ערבית	
258,094	401,000	535,000	עובדי חדשות	111/11
63,686	93,000	118,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	111/12
31,796	34,000	45,000	שעות נוספות	111/17
59,879		14,000	ארעים מחליפים	111/22
357,298	595,000	592,000	הפקה עצמית	112
42,004	40,000	100,000	סוכנויות חדשות (מיוחד)	114
	75,000	75,000	שימוש בלויין (מיוחד)	115
6,131,608	6,999,000	8,477,000 (33)	מסדרים בעברית	
232,040	633,000	974,000	עובדי מסדרים בעברית	121/11
51,427	137,000	214,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	121/12
22,032	52,000	65,000	שעות נוספות	121/17
9,691		20,000	ארעים	121/22
2,810,721	1,460,000	1,525,000	סרטים מקומיים לטלויזיה	122
1,564,167	800,000	1,485,000	סרטים קנויים מחו"ל (זכויות ומכס)	123
	500,000	480,000	תרגום לסרטים קנויים	124
	150,000	130,000	דבינג לסרטים קנויים	125
	952,000	587,000	הפקה עצמית - הסברה	126
	358,000	561,000	הפקה עצמית - דת ומסורת	127
	204,000	405,000	הפקה עצמית - בידור	128
	595,000	575,000	הפקה עצמית - דרמה	129
	978,000	966,000	הפקה עצמית - ילדים ונוער	130
199,119	180,000	250,000	חגים ומועדים	131
		40,000	שימוש בלויין	132
		200,000	פילוסטים ועידוד מישורים	134
			פרטים שמויננו מחדש	
1,242,411				

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973	
1,916,820	2,682,000	3,196,000 (13)	משדרים בערבית
113,788	236,000	339,000	141/11 עובדי מישדרים בערבית
29,761	51,000	75,000	141/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
18,589	25,000	20,000	141/17 שעות נוספות
40,539		8,000	141/22 ארעים מחליפים
96,385	480,000	682,000	142 סרטים מקומיים לטלוויזיה
249,968	200,000	205,000	143 סרטים קנויים (זכויות ומכס)
	100,000	20,000	144 תרגום לסרטים קנויים
		67,000	145 דבובג לסרטים קנויים
1,365,368	1,520,000	1,600,000	146 הפקה עצמית
2,422	70,000	100,000	147 חגים ומיעדים
		80,000	148 עידוד מישדרים מקוריים
5,756,387	4,260,000	7,016,000 (115)	שרותי הפקה
1,578,710	1,626,000	2,423,000	151/11 עובדי שרותי הפקה
			א. מנהל המחלקה (5)
			ב. צלמי פילם (19)
			ג. שרותי אמנות (26)
			ד. עריכת סרטים (11)
			ה. סרטים גרפיים (11)
			ו. ספריה (9)
			ז. הגשה (5)
			ח. עיבודי הפקה ורכזים (21)
			ט. במאים ומורשי בימוי (8)
399,898	358,000	533,000	151/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
209,006	106,000	240,000	151/17 שעות נוספות
631,493	30,000	70,000	151/22 ארעים מחליפים
10,206	50,000	100,000	152 הנשה
831,721	1,400,000	1,700,000	153 זכויות יוצרים - תשלום לאקו"ם
	250,000	100,000	154 זכויות אחרות
	40,000	50,000	155 נסיעות לרכישת סרטים
		540,000	156 שכירת ציודי צילום (3 צורותים)
		60,000	157 ייפיים למכירה
		300,000	158 תרגום כפול לסרטים קנויים
750,000	400,000	600,000	159 סיכנוניות ידיעות (חוזים קבועים)
		300,000	160 דזרבה לשעות נוספות ואולפנים
1,345,353			פרטים שמויננו מחדש

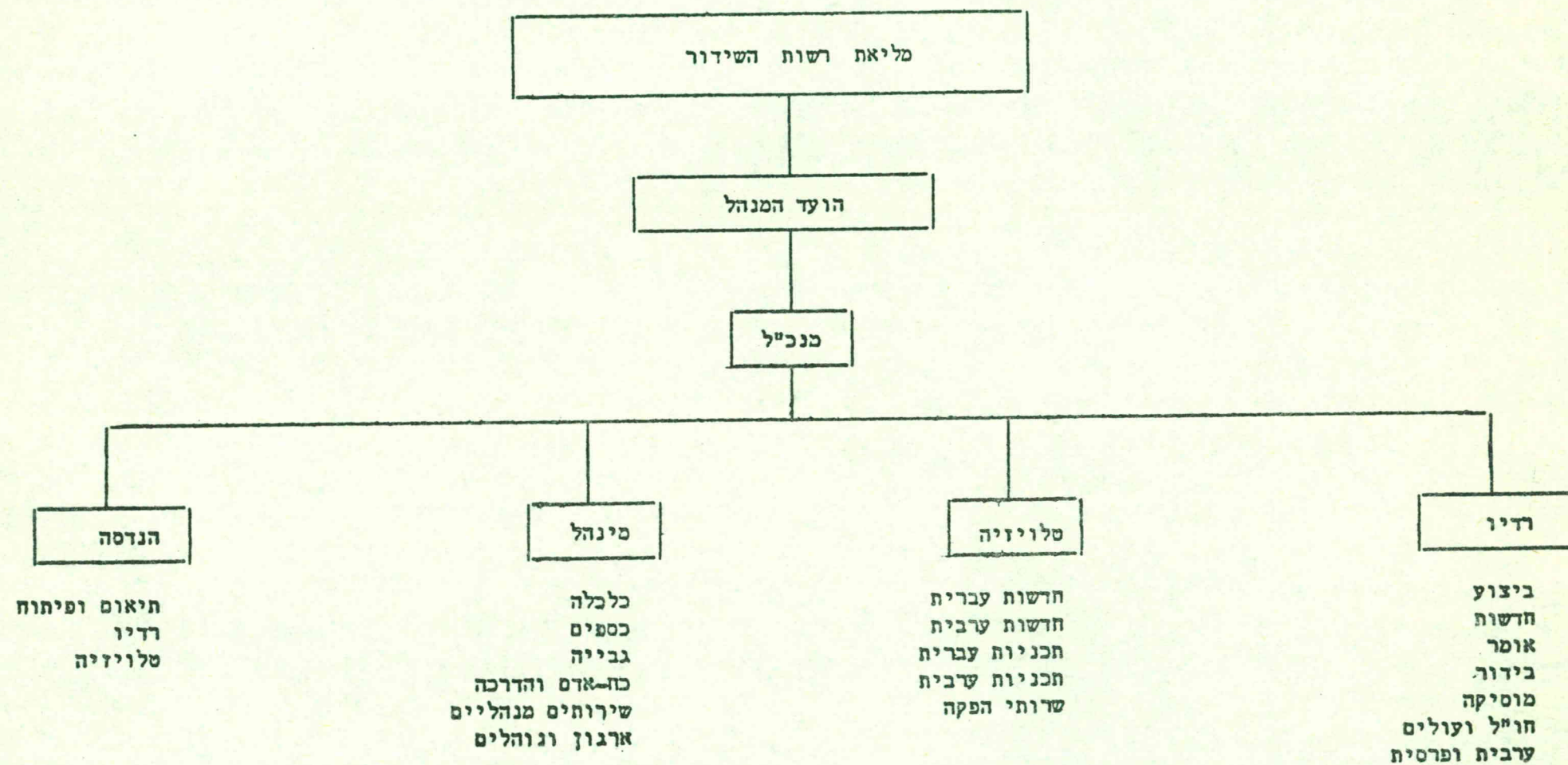
הוצאה למעשה 1971 ל"י	תקציב 1972 ל"י	תקציב 1973 ל"י	
.....		508,000 (107/2)	הוצאות ארגוניות
		198,000	741/11 עובדי מנהל וארגון
		44,000	741/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		10,000	741/17 שעות נוספות
		6,000	741/22 ארעים ומחליפים
		110,000	744 הוצאות ארגוניות
		120,000	745 צרכי משרד
		20,000	746 ספרות מקצועית
.....		2,002,000 (5)	שירותים משקיים
		70,000	761/11 עובדי משק
		15,000	761/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		5,000	761/17 שעות נוספות
		3,000	761/22 ארעים מחליפים
		519,000	762 אחזקה, בדק בית ותקונים
		1,390,000	771 דאר, טלפונים ומשלוחים
.....		791,000 (4)	החזקת רכב ונסיעות
		58,000	781/11 עובדי רכב
		13,000	781/12 הפרשה לפנסיה ופיצויים
		17,000	781/17 שעות נוספות
		3,000	781/22 ארעים מחליפים
		60,000	782 החזקה ודלק לרכב
		3,000	784 שכירת כל רכב
		1,437,000	785 נסיעות אש"ל והובלה
		(-)800,000	785/55 השתתפות הפקית ברכב
.....		130,000	הוצאות חד פעמיות
		50,000	801 ציוד ירהוס משרדי
		20,000	803 החלפת כל רכב
		40,000	804 שינויים במבנה והתקנות
		20,000	805 רכישת תקליטים

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973		
ל"י	ל"י	ל"י		
4,200,000	4,742,000	6,050,000	תשלומים שונים	
.....				
1,200,000	1,200,000	1,770,000	תשלומי ריבית	871
1,275,000	1,275,000	1,510,000	תשלומי פחת	872
1,725,000	2,267,000	2,770,000	שרותי הנדסה - משרד התקשורת	877

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973	הנדסה	2414-2417
<u>8,035,890</u>	<u>7,395,000</u>	<u>11,786,000</u>		
	(230)	(229)		
-	-	715,000	תאום ופיתוח	2414
-	-	709,000	לשכה	
.....				
		(21)		
		525,000	עובדי לשכה	101/11
		116,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	101/12
		40,000	שעות נוספות	101/17
		15,000	ארעים (1)	101/21
		13,000	ארעים מחליפים	101/22
		6,000	רכב אש"ל ונסיעות	
.....				
		6,000	נסיעות אשל והובלה	785
<u>164,385</u>	<u>150,000</u>	<u>2,810,000</u>	הנדסה רדיו ירושלים	2415
164,385	150,000	2,723,000	הנדסה ירושלים	
.....				
		(70)		
		1,773,000	עובדי הנדסה	111/11
		390,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	111/12
		230,000	שעות נוספות	111/17
		87,000	ארעים (6)	111/21
		43,000	ארעים מחליפים	111/22
164,385	150,000	200,000	חלקי חילוף רדיו ירושלים	112
		87,000	רכב אש"ל ונסיעות	
				
		87,000	נסיעות אש"ל והובלה	785
<u>160,000</u>	<u>150,000</u>	<u>2,256,000</u>	הנדסה רדיו תל-אביב	2416
160,000	150,000	2,183,000	הנדסה תל-אביב	
.....				
		(56)		
		1,414,000	עובדי הנדסה	121/11
		311,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	121/12
		180,000	שעות נוספות	121/17
		44,000	ארעים (3)	121/21
		34,000	ארעים מחליפים	121/22
160,000	150,000	200,000	חלקי חילוף רדיו ת"א וחיפה	122
		73,000	רכב אשל ונסיעות	
				
		73,000	נסיעות אשל והובלות	785

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973		
2,718,459	2,100,000	6,005,000	הנדסה טלויזיה	2416
2,718,459	2,100,000	5,909,000	הנדסה טלויזיה	
.....				
		(82)		
		2,072,000	עובדי הנדסה	131/11
		456,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	131/12
		250,000	שעות נוספות	131/17
		181,000	ארעים (12 1/2)	131/21
		50,000	ארעים מחליפים	131/22
607,197	650,000	1,515,000	חלקי חילוף	132
	150,000	100,000	שיפוץ ראשי וי.טי.אר.	133
300,000	130,000	115,000	טרטים מגנטיים (2 אינץ', 1/2 אינץ')	134
1,711,262	1,100,000	1,100,000	טרטי פילם ומגנטי (16 מ"מ, 2/2 אינץ')	135
100,000	70,000	70,000	הימיקלים	136
.....		96,000	רכב אש"ל ונסיעות	
		96,000	נסיעות אש"ל והובלה	785
4,993,046	4,995,000		פרטים שמויננו מחדש - הנדסה	
11,059,614	11,424,000	5,526,000	מינהל וארגון	2418
.....		(97 1/2)		
443,476	830,000	1,505,000	מחלקת גביה	
.....				
		565,000	עובדי גביה	101/11
		124,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	101/12
		28,000	שעות נוספות	101/17
		15,000	ארעים (1)	101/21
		23,000	ארעים מחליפים	101/22
107,055	130,000	150,000	גבית אגרות - שכ"ע (10)	101/23
336,421	700,000	600,000	הוצאות גביה	102
3,337,649	3,282,000	2,750,000	מינהל וארגון	
.....				
	(95)	(67 1/2)		
1,018,782	1,315,000	1,265,000	עובדי מינהל וארגון	741/11
			א. כספים (24)	
			ב. כלכלה (8)	
			ג. כ"א והדרכה (21)	
			ד. או"ש (3 1/2)	
			ה. שרותי מינהל (1)	

הוצאה למעשה 1971	תקציב 1972	תקציב 1973		
268,769	291,000	278,000	הפרשה לפנסיה ופיצויים	741/12
137,772	100,000	50,000	שעות נוספות	741/17
408,756	320,000	47,000	ארעים מחליפים	741/22
528,929	128,000	90,000	הוצאות ארגוניות שונות	744
392,190	300,000	65,000	צרכי משרד	745
31,840	150,000	150,000	יעוץ מקצועי	746
337,193	500,000	500,000	הדרכה והשתלמויות	746.01
43,060	35,000	70,000	השתלמויות בחו"ל	746.02
57,015	40,000	60,000	ספריה מקצועית	746.03
42,654	35,000	40,000	נסיעות לחו"ל	747
525	10,000	10,000	פרסומים	748
14,057	3,000	60,000	יחסי עבודה	749
	5,000	5,000	רואה חשבון	750
25,500	30,000	40,000	השתתפות בכינוסים בינ"ל	751
30,597	20,000	20,000	הזמנת מומחים מחו"ל	752
4,221,369	4,857,000	856,000	שרותים משקיים	
.....				
1,600,043	1,800,000	374,000	החזקה, בדק בית ותיקונים	762
2,298,707	2,800,000	482,000	דאר, טלפונים ומשלוחים	771
322,619	257,000		פרטים שמוינו מחדש	
2,108,609	2,055,000	275,000	החזקת לכת ונסיעות	
.....				
18,100	30,000	20,000	שכירת כלי רכב	78 4
1,718,620	1,614,000	255,000	נסיעות אש"ל והובלה	785
371,889	411,000		פרטים שמוינו מחדש	
948,511	400,000	140,000	הוצאות חד-פעמיות	
.....				
157,170	130,000	20,000	ציוד טכנות ורהוט	801
13,116	40,000	30,000	החלפת כלי רכב	803
116,397	150,000	90,000	שינויים במבנים והתקנות	804
661,828	80,000		פרטים שמוינו מחדש	
-	1,000,000	2146,000	רזרבה	2419
	1,000,000	146,000	רזרבה כללית	891
		2,000,000	רזרבה לשכר	892

1. כללי

א. ההוצאות

הצעת התקציב של רשות השידור לשנת 1973 מסתכמת ב-93,380,000 ל"י לעומת תקציב בסך של 66,850,000 ל"י לשנת 1972.

התוספת בסך של 26,530,000 ל"י המהווה גידול של כ-40%, נובעת בעיקרה מהתיקרויות ומהגדלת תשלומי הפחת והריבית והתשלומים למשרד התקשורת כתוצאה מתוספת ההשקעות.

ההנחות לקביעת מסגרת התקציב המוצע היו כלהלן:

(1) שכר: חישוב השכר נעשה על בסיס חודש ינואר 1973 ובתוספת 10% לעובדי הדרוג האחיד ותוספת של 25.5% לשאר הדרוגים עמם עדיין לא נחתם הסכם השכר.

(2) חומרים ושרותים: הבסיס לחישוב היו ההוצאות בפועל בשנת 1971 של 25% לקניות בארץ ו-40% לקניות בחו"ל בשתי השנים 1972 ו-1973.

(3) כח אדם: הקפאת מספר עובדי הרשות בהתאם למאוסר בשנת 1972.

בתכנית השידורים לשנת 1973 יחולו הרחבות מעטות לעומת התכנית שהוצעה לשנת 1972:

- תוספת של כחצי שעה ביום בשידורי הטלוויזיה: הרחבה זו נעשתה במחצית שנת 1972.

- הרחבת השידורים ברוסית לחו"ל ליהודי רוסיה ב-3:45 שעות שידור ליום. גם בהרחבה זו הוחל במחצית השניה של שנת 1972.

- הרחבת השידורים בצרפתית לחו"ל בחצי שעה: מחצי שעה ביום לשעה.

- תוספת שתי שעות שידור בעברית ברשת ב' שתאפשר ע"י הפעלת רשת ה'.

להלן השינויים העיקריים בתקציב המוצע לשנת 1973 לעומת התקציב המאוסר בשנת 1972: (באלפי ל"י)

66,850

(*) 13,918
9,866

סה"כ תקציב מאוסר לשנת 1972

התיקרות בשכר
חומרים ושרותים

2,107 רדיו

3,826 טלוויזיה

900 הנדסה

3,033 הנהלה מינהל וארגון

שרותי הנדסה -

1,900 משרד התקשורת

1,700 פחת וריבית

(-) 854 דרכה

93,380

סה"כ תקציב מוצע לשנת 1973

(*) כולל דרכה לשכר.

בהמשך, הצעת התקציב לשנת 1973 לעומת התקציב המאוסר לשנת 1972, לפי מבנה התקציב בשנת 1972 וכן השוואת תקן כח אדם באותן השנים והשוואת ההוצאות לשכר:

הצעת תקציב 1973 לעומת תקציב 1972 לפי מחכונת תקציב 1972

<u>הגידול באחוזים</u>	<u>תקציב 1972</u>	<u>תקציב 1973</u>	
<u>40</u>	<u>66,850,000</u>	<u>93,380,000</u>	<u>סה"כ</u>
<u>33.2</u>	<u>1,345,000</u>	<u>1,792,000</u>	<u>הנהלה</u>
<u>45.4</u>	<u>15,819,000</u>	<u>23,013,000</u>	<u>רדיו</u>
	2,070,000	2,889,000	חט' הביצוע
	3,430,000	4,463,000	חט' החדשות
	1,730,000	2,544,000	חט' האומר
	1,455,000	2,227,000	חט' הבידור
	2,050,000	3,070,000	חט' המוסיקה
	2,288,000	3,458,000	חט' לחו"ל ולעולים
	2,796,000	4,362,000	חט' ערבית
<u>36.6</u>	<u>17,167,000</u>	<u>23,456,000</u>	<u>טלוויזיה</u>
	2,193,000	3,228,000	מח' חדשות עברית
	1,433,000	1,539,000	מח' חדשות ערבית
	6,999,000	8,477,000	מח' תכניות עברית
	2,682,000	3,196,000	מח' תכניות ערבית
	3,860,000	7,016,000	הוצאות הפקה
<u>57.0</u>	<u>7,395,000</u>	<u>11,611,000</u>	<u>הנדסה - אולפנים</u>
<u>32.1</u>	<u>11,024,000</u>	<u>14,562,000</u>	<u>מינהל וארגון</u>
	4,112,000		מינהל, כספים וגבייה
	4,857,000		שרותים משקיים
	2,055,000		רכב ונסיעות
<u>25.0</u>	<u>400,000</u>	<u>500,000</u>	<u>הוצאות חד-פעמיות</u>
<u>51.5</u>	<u>3,300,000</u>	<u>5,000,000</u>	<u>תשלום ריבית ופחת</u>
	<u>1,000,000</u>	<u>2,146,000</u>	<u>דורבה</u>
<u>20.2</u>	<u>9,400,000</u>	<u>11,300,000</u>	<u>שירותי הנדסה - משרד התקשורת</u>

טבלת כוח-אדם ברשות השידור (לפי מבנה החקציב בשנת 1972)

1 9 7 2			1 9 7 3			יחידה
ארעים	תקן	סה"כ	ארעים	תקן	סה"כ	
<u>127</u>	<u>1052</u>	<u>1179</u>	<u>65$\frac{1}{2}$</u>	<u>1113$\frac{1}{2}$</u>	<u>1179</u>	<u>סה"כ</u>
-	<u>28$\frac{1}{2}$</u>	<u>28$\frac{1}{2}$</u>	-	<u>28$\frac{1}{2}$</u>	<u>28$\frac{1}{2}$</u>	הנהלה
<u>70$\frac{1}{2}$</u>	<u>457</u>	<u>527$\frac{1}{2}$</u>	<u>42</u>	<u>485$\frac{1}{2}$</u>	<u>527$\frac{1}{2}$</u>	רדיו
6	<u>54$\frac{1}{2}$</u>	<u>60$\frac{1}{2}$</u>	-	<u>60$\frac{1}{2}$</u>	<u>60$\frac{1}{2}$</u>	ביצוע
-	<u>92$\frac{1}{2}$</u>	<u>92$\frac{1}{2}$</u>	-	<u>92$\frac{1}{2}$</u>	<u>92$\frac{1}{2}$</u>	חדשות ועניני היום
1	42	43	$\frac{1}{2}$	<u>42$\frac{1}{2}$</u>	43	אומר
2	41	43	2	41	43	בידור
<u>18$\frac{1}{2}$</u>	67	<u>85$\frac{1}{2}$</u>	<u>16$\frac{1}{2}$</u>	69	<u>85$\frac{1}{2}$</u>	מוסיקה
25	60	85	17	68	85	מישורים לחו"ל
18	100	118	6	112	118	מישורים בערבית ופרסית
-	<u>210</u>	<u>210</u>	-	<u>210</u>	<u>210</u>	טלוויזיה
-	24	24	-	26	26	חדשות עברית
-	23	23	-	23	23	חדשות ערבית
-	33	33	-	33	33	תוכניות עברית
-	14	14	-	13	13	תוכניות ערבית
-	116	116	-	115	115	שרותי הפקה
<u>22$\frac{1}{2}$</u>	<u>230</u>	<u>252$\frac{1}{2}$</u>	<u>22$\frac{1}{2}$</u>	<u>229</u>	<u>251$\frac{1}{2}$</u>	הנדסה
1	19	20	1	21	22	תאום ופיתוח
6	71	77	6	70	76	הנדסה רדיו ירושלים
3	<u>57$\frac{1}{2}$</u>	<u>60$\frac{1}{2}$</u>	3	56	59	הנדסה רדיו תל-אביב
<u>12$\frac{1}{2}$</u>	<u>82$\frac{1}{2}$</u>	95	<u>12$\frac{1}{2}$</u>	82	<u>94$\frac{1}{2}$</u>	הנדסה טלוויזיה
<u>34</u>	<u>126$\frac{1}{2}$</u>	<u>160$\frac{1}{2}$</u>	<u>1</u>	<u>160$\frac{1}{2}$</u>	<u>161$\frac{1}{2}$</u>	מינהל
1	30	31	1	30	31	גביה
33	<u>96$\frac{1}{2}$</u>	<u>129$\frac{1}{2}$</u>	-	<u>130$\frac{1}{2}$</u>	<u>130$\frac{1}{2}$</u>	אירגון ומינהל

טבלת שכר עובדי רשות-השידור 1973 לעומת 1972 (באלפי ל"י)

היחידה	תקן	שכר קבועים	הפרשה לפנסיה	שעות נוספות	תקן ארעים	שכר ארעים	ארעים מחליפים	סה"כ שכר 1973	שכר 1972
סה"כ	1,114	25,804	5,678	1,873	65	945	700	35,000	23,082 (*)
הנהלה	28 1/2	654	144	4			10	812	660
רדיו	529 1/2	12,239	2,693	609	41 1/2	603	340	16,484	10,618
ביצוע חדשות וענייני היום	60 1/2	1,200	264	45			40	1,549	1,122
אומר	92 1/2	1,998	440	185			62	2,685	2,040
בידור	42 1/2	1,141	251	37	1/2	7	28	1,464	1,000
מוסיקה	41	1,075	237	40	2	29	26	1,407	955
משרדי חו"ל	69	1,753	386	27	16 1/2	240	44	2,450	1,674
משרדים-ערבית, פרסית	68	1,673	368	17	16 1/2	240	40	2,338	1,594
מינהל וארגון	112	2,707	595	190	6	87	73	3,652	2,233
שרותים משקיים	16 1/2	311	68	14			10	403	-
החזקת רכב ונסיעות	18	253	56	17			11	337	-
	9	128	28	37			6	199	-
סלויזיה	229 1/2	5,297	1,166	482	-	-	140	7,085	4,285
חדשות עברית	26	700	154	80			16	950	523
חדשות ערבית	23	535	118	45			14	712	528
תוכניות עברית	33	974	214	65			20	1,273	802
תוכניות ערבית	13	339	75	20			8	442	312
שרותי הפקה	115	2,423	533	240			70	3,266	2,120
מינהל וארגון	10 1/2	198	44	10			6	258	-
שרותים משקיים	5	70	15	5			3	93	-
החזקת רכב ונסיעות	4	58	13	17			3	91	-
הנדסה	229	5,784	1,273	700	22 1/2	327	140	8,224	4,995
תאום ופיתוח	21	525	116	40	1	15	13	709	-
הנדסה רדיו י-ם	70	1,773	390	230	6	87	43	2,523	-
הנדסה רדיו ת"א	56	1,414	311	180	3	44	34	1,983	-
הנדסה סלויזיה	82	2,072	456	250	12 1/2	181	50	3,009	-
מינהל	97 1/2	1,830	402	78	1	15	70	2,395	2,524
גביה	30	565	124	28	1	15	23	755	-
מינהל וארגון	67 1/2	1,265	278	50	-	-	47	1,640	-

(*) שכר 1972 לפי מבנה קודם אשר בו המינהל מרוכז, וזה שונה מהצעת 1973 בה השכר למינהל מחולק לרדיו וסלויזיה.

ב. ההכנסות

אומדן הכנסות הרשות לשנת התקציב 1973 מסתכם ב-93,380,000 ל"י והוא זהה בגדלו לאומדן ההוצאות. אומדן זה גדול מהאומדן ההכנסות בשנת 1972, שהסתכם ב-66,850,000 ל"י, ב-26,530,000 ל"י, כאשר הגידול נובע:

10,915,000	(1) אגרות רדיו וטלביזיה
10,000,000	(2) השתתפות המשרדים בפטור מאגרות
5,155,000	(3) השתתפות במדורים לחו"ל ובערבית
460,000	(4) הכנסות אחרות
<u>26,530,000</u>	

- (1) אגרות רדיו וטלביזיה:
הגדלת ההכנסות בקרוב ל-11 מיליוני ל"י נובע הן מהעלאת האגרות והן בשל העמקת הגביה
החל משנת 1973 הועלתה אגרת הטלביזיה מ-85 ל"י ל-95 ל"י, אגרת הרדיו מ-25 ל"י ל-30 ל"י ואגרות רדיו ברכב הועלתה מ-25 ל"י ל-35 ל"י. בס"ה צפוי שהעלאת האגרות תביא לתוספת הכנסה של כ-6,5 מיליוני ל"י. התוספת בסך של כ-4,5 מיליוני ל"י המהווה הגדלה בשעור של כ-9% בהכנסה, צריכה לבוא הן מגביה בגין תוספת מקלטים והן בשל העמקת הגביה.
- (2) השתתפות המשרדים בפטור מאגרות: על מנת שהתמיכה בקבוצות אוכלוסיה שונות הזכאיות בפטור (נתמכי סעד, נכים ועוד) תבוא ישירות מהגופים המספלים בקבוצות אוכלוסיה אלו תוך ראייה כוללת של כלל התמיכה, ולא בעקיפין מרשות השידור, מוצע לחייבם בתשלום האגרה (משרד הסעד, ביטוח לאומי ומשרד הבטחון). הסדר זה עשוי להביא לרשות תוספת הכנסה בסך של 10 מיליוני ל"י.
- (3) השתתפות בשדורים לחו"ל ובשדורים בערבית: תוספת ההכנסה בסך של למעלה מ-5 מיליוני ל"י תבוא כתוצאה מהתיקרות בעלות שעת שידור והן כתוצאה מהרחבת שעות השידור ליהודי ברית המועצות והרחבת השדורים בצרפתית לחו"ל.

2. הרדיו

כשידורי הרדיו לשנת 1973, בהשוואה להצעת התקציב לשנת 1972, יחולו השנויים הבאים:

א. תוספת שתי שעות שידור בעברית בגל ב'. הרחבה זו תאפשר ע"י הפעלת רשת חדשה, רשת ה', בה ישודרו התכניות לעולים בשפות זרות במקום השידור הקיים בין השעות 19.00-21.00 ברשת ב'. עי"כ תופעל רשת ב' בשפה העברית ברציפות.

ב. תוספת שידור של חצי שעה ביום בשפה הצרפתית לחו"ל הממומנת ע"י הסוכנות היהודית.

ג. הרחבת השידורים לחו"ל ליהודי רוסיה: בתכנית השידורים שאושרה לשנת 1972 נכללו 3:15 שעות שידור ליום. במתצית השניה של השנה הורחבו השידורים בהדרגה עד ל-7:00 שעות שידור ליום. כלומר תוספת של 3:45 שעות שידור ליום, מתוכם 2:15 שעות תוספת תכנית ואילו 1:30 שעות שידור ליום מועברות במקביל ברשת ד' וברשת ג' (עד עתה הועברה התכנית ברשת ג בלבד).

בס"ה ישודרו בשנת התקציב הבאה כ-445 שעות שידור בשבוע או כ-64 שעות שידור במוצעי ליום בחמש רשתות: רשתות א' ו-ב' תשדרנה בעברית קצת למעלה ממחצית הזמן הכולל של השידורים, השידורים בערבית המועברים ברשת ד' מסתכמים בכ-100 שעות שידור לשבוע - למעלה מ-20% מסה"כ שעות השידור, ואילו השידורים לעולים ולחו"ל מסתכמים בכ-112 שעות שידור לשבוע או כ-25% מסה"כ שעות השידור.

להלן טבלאות המציגות את תכנית השידורים לפי שפות, רשתות וימי השבוע:

שעות השידור לשבוע לפי ימים ולפי רשתות

היום	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	כל הרשתות
ראשון	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
שני	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
שלישי	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
רביעי	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
חמישי	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
ששי	14:40	19:05	10:30	17:45	2:00	64:00
שבת	13:10	18:05	10:30	17:45	2:00	61:30
ס"ה לשבוע	101:10	132:35	73:30	124:15	14:00	445:30

שעות השידור לשבוע לפי הלשונות ולפי הרשתות

הלשון	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	מס' שעות שידור בשבוע
עברית	101:10	132:35	3:30 (א	-	1:45	239:00
ערבית	-	-	-	99:45(ד	-	99:45
רוסית	-	-	38:30 (ב	10:30(ה	1:45	50:45
אנגלית	-	-	5:15 (א	7:00	-	12:15
צרפתית	-	-	7:00 (א	7:00	-	14:00
אידיש	-	-	7:00 (א	-	3:30	10:30
רומנית	-	-	3:30 (ב	-	1:45 (ב	5:15
לדינו	-	-	1:45 (א	-	1:45	3:30
מוגרבית	-	-	1:45 (א	-	1:45	3:30
פרסית	-	-	3:30 (ג	-	-	3:30
הונגרית	-	-	1:45 (א	-	-	1:45
גרוזינית	-	-	-	-	1:45	1:45
	101:10	132:35	73:30	124:15	14:00	445:30

- (א) ממומן על ידי מכונות היהודית
 (ב) ממומן על ידי הכוננות היהודית ועל ידי משרדי ממשלה שווה בשווה
 (ג) ממומן על ידי משרד החוץ
 (ד) 14 שעות ממומנות על ידי משרד החוץ
 (ה) 60% מהעלות ממומנת על ידי משרדי ממשלה

תקציב הרדיו הישיר לשנת התקציב 1973 (ללא הוצאות מינהל וארגון, הנדסה, הוצאות משרד התקשורת והוצאות פחת וריבית) מסתכם ב-22,513,000 ל"י. עומת תקציב מאושר בשנת 1972 בסך של 15,459,000 ל"י.

להלן חלוקת התקציב לשכר וקניית מוצרים ושרותים בכל אחת מהשנים 1972 ו-1973, באלפי ל"י:

ש"ה הוצאות ישירות	1972	1973	שעור הגידול
שכר	10,618	15,545	46%
חומרים ושרותים	4,841	6,968	44%

מאחר ותקן כח האדם ברדיו יעמוד בשנת 1973 במסגרת שאושרה לשנת 1972, מבטא הגידול בהוצאות שכר התיקרות בלבד. הגידול בהוצאות לחומרים ושרותים שבחלק נכר נובע מהתיקרויות, מתחלק בין חטיבות הרדיו כלהלן (באלפי ל"י):

ש"ה הוצאות לחומרים ושרותים	1972	1973	השינוי	שעור הגידול
חטיבת הביצוע	948	1,340	392	41%
זכויות: יוצרים ואחרות	828	1,100	272	33%
סרטים מגנטיים	120	240	120	100%
חדשות וענייני היום	1,030	1,300	270	26%
כתבות בארץ ובחו"ל	560	780	220	39%
סוכנויות וארכיב חדשות	470	520	50	11%
משרדי האומר	730	1,080	350	48%
משרדי בידור	500	820	320	64%
משרדי מוסיקה	460	620	160	35%
משרדים לחו"ל ולעולים	694	1,120	426	61%
רוסית וגרמנית	250	460	210	84%
משרדים בשפות אחרות	254	353	99	39%
שרות הקלטות ופעולות אחרות	190	307	117	61%
משרדים בערבית ופרסית	563	710	147	26%

מתוך הטבלה שלעיל בולט הגידול בהוצאות לחומרים ושרותים במשרדי בידור - 64% ולשירותים לעולים ולחו"ל - 61%. זה האחרון נובע בעקבות מהרחבת הנכרת של השירותים לרוסיה בשלהי שנת 1972. הגידול בהוצאה במשרדי האומר, חטיבת הביצוע ומשרדי המוסיקה ינוע בין 35%-48% ואילו ההוצאה לחדשות וענייני היום ולמשרדים בערבית תגדל ב-26%.

בהמשך מובאת טבלה המראה את העלות הישירה לשעת שידור שנתית ברדיו (שאינה כוללת את הוצאות ההנהלה, מינהל וארגון, הנדסה, העברה למשרד התקשורת והוצאות פחת וריבית) לפי שידורים בעברית ערבית ושידורים לחו"ל ועולים, באלפי ל"י:

תקציב הרדיו הישיר לשנת התקציב 1973 (ללא הוצאות מינהל וארגון, הנדסה, הוצאות משרד התקשורת והוצאות פחת וריבית) מסתכם ב-22,513,000 ל"י. עומת תקציב מאושר בשנת 1972 בסך של 15,459,000 ל"י.

להלן חלוקת התקציב לשכר וקניית מוצרים ושרותים בכל אחת מהשנים 1972 ו-1973, באלפי ל"י:

ש"ה הוצאות ישירות	1972	1973	שעור הגידול
שכר	10,618	15,545	46%
חומרים ושרותים	4,841	6,968	44%

מאחר ותקן כח האדם ברדיו יעמוד בשנת 1973 במסגרת שאושרה לשנת 1972, מבטא הגידול בהוצאות שכר התיקרות בלבד. הגידול בהוצאות לחומרים ושרותים שבחלק נכר נובע מהתיקרויות, מתחלק בין חטיבות הרדיו כלהלן (באלפי ל"י):

ש"ה הוצאות לחומרים ושרותים	1972	1973	השינוי	שעור הגידול
חטיבת הביצוע	948	1,340	392	41%
זכויות יוצרים ואחרות	828	1,100	272	33%
סרטים מגנטיים	120	240	120	100%
חדשות ועניני היום	1,030	1,300	270	26%
כתבות בארץ ובחו"ל	560	780	220	39%
סוכנויות וארכיב חדשות	470	520	50	11%
משרדי האומר	730	1,080	350	48%
משרדי בידור	500	820	320	64%
משרדי מוסיקה	460	620	160	35%
משרדים לחו"ל ולעולים	694	1,120	426	61%
רוסית וגרוזינית	250	460	210	84%
משרדים בשפות אחרות	254	353	99	39%
שרות הקלטות ופעולות אחרות	190	307	117	61%
משרדים בערבית ופרסית	563	710	147	26%

מתוך הטבלה שלעיל בולט הגידול בהוצאות לחומרים ושרותים במשרדי בידור - 64% ולשירותים לעולים ולחו"ל - 61%. זה האחרון נובע בעקבות מהרחבת הנכרת של השירותים לרוסיה בשלהי שנת 1972. הגידול בהוצאה במשרדי האומר, חטיבת הביצוע ומשרדי המוסיקה ינוע בין 35%-48% ואילו ההוצאה לחדשות ועניני היום ולמשרדים בערבית תגדל ב-26%.

בהמשך מובאת טבלה המראה את העלות הישירה לשעת שידור שנתית ברדיו (שאינה כוללת את הוצאות ההנהלה, מינהל וארגון, הנדסה, העברה למשרד התקשורת והוצאות פחת וריבית) לפי שידורים בעברית ערבית ושידורים לחו"ל ועולים, באלפי ל"י:

עלות ישירה לשעת שידור שנתית⁽³⁾ (באלפי ל"י)

השינויי באחוזים	1 9 7 3						שעות שידור שנתיות (1)	1 9 7 2						ה מ ש ד ר				
	עלות לשעת			עלות לשעת				עלות לשעת			עלות לשעת							
	שידור שנתי			שידור שנתי				שידור שנתי			שידור שנתי							
שכר אחרות ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה	שכר	אחרות	ס"ה
34	36	32	381	120	261	12,814	4,038	8,776	33:39	285	88	197	8,955	2,756	6,199	31:24	עברית (2)	
56	28	63	306	50	256	4,362	710	3,652	14:15	196	39	157	2,796	563	2,233	14:15	ערבית	
22	33	18	292	77	215	4,307	1,120	3,117	14:30	240	58	182	2,880	694	2,186	12:00	חו"ל ועולים	

(1) שעת שידור שנתית מוגדרת כשעה המשודרת כל יום במשך כל ימות השנה.

(2) הוצאות חטיבת הביצוע וחטיבת החדשות לענייני היום נכללות כאן למעט שכר של 27 עובדים מחטיבת החדשות וענייני היום המועסקים ישירות בשידורים לחו"ל ולעולים ולמעט ההוצאות וזכויות אחרות שלא נכללו בחישוב זה. עלות שעת השידור בעברית מוטה איפה כלפי מעלה במידה וטויימת משום שחטיבת הביצוע וחטיבת החדשות נותנות שירותים נוספים למשדרים לעולים וחו"ל ולמשדרים בערבית.

(3) בחישוב העלות הישירה לא נכללות הוצאות ההנהלה, מינהל וארגון, הנדסה, העברה למשרד התקשורת ופחת וריבית.

לפי הסבלה שלעיל מגיע הגידול בעלות לשעת שידור בערבית ל-56% לעומת גידול ב-34% בעברית ו-22% בשידורים לחו"ל ולעולים. אולם מאחר ותקן כח האדם לא השתנה מבטא השינויי בשכר התיקרויות בלבד ולא שינויים ריאליים. אי לכך משמעותית ההשוואה בהוצאות שאינן הוצאות שכר. לפי השוואה זו גדלות ההוצאות לשעת שידור בערבית ב-36% בשידורים לחו"ל ולעולים ב-33% וההוצאה בערבית גדלה ב-28%.

העלות לשעת שידור שנתית בעברית היא היקרה ביותר ובשנת 1973 היא מסתכמת בכ-380,000 ל"י ואילו בערבית ובשידורים לחו"ל ועולים היא נעה בסביבות 300,000 ל"י.

3. הטלביזיה

משדרי הטלביזיה בהצעת התקציב לשנת 1973 יורחבו בכחצי שעה ליום לעומת התכנית שהוגשה בתקציב לשנת 1972. תוספת שידור זו באה במחצית שנת 1972 לאחר שהיה צורך בשינויי שעת השידור של החדשות בערבית ועברית בחצי שעה על מנת שיתאפשר שידור הארועים המועברים באמצעות הלויין בחדשות בערבית. כתוצאה מכך מסתיימים שידורי הטלביזיה במחצית השעה מאוחר יותר מאשר התכנית שהוגשה בשנת 1972 ואילו זמן תחילת השידור לא שונה ומחצית השעה ממנו מוקדשת בחלקה לתוספת משדרי שרות.

בס"ה מסתכמת התכנית המוצעת בשנת 1973 ב-36:05 שעות שידור לשבוע לעומת התכנית לשנת 1972 שהסתכמה ב-32:50 שעות, כלומר, תוספת של 2:45 שעות שידור לשבוע.

להלן טבלאות המציגות את שעות השידור לפי ימים שעות וסוג ההפקה בשנים 1972 ו-1973.

פירוט שעות השידור לפי ימים ולפי שפות

1973			1972			היום
סה"כ	ערבית	עברית	סה"כ	ערבית	עברית	סה"כ
<u>36:05</u>	<u>11:15</u>	<u>24:50</u>	<u>32:50</u>	<u>10:30</u>	<u>22:20</u>	
5:45	1:30	4:15	4:25	1:30	2:55	ראשון
5:10	1:30	3:40	4:25	1:30	2:55	שני
5:20	1:30	3:50	4:30	1:00	3:30	שלישי
5:20	1:30	3:50	4:35	1:30	3:05	רביעי
5:00	1:30	3:30	4:25	1:30	2:55	חמישי
5:30	2:00	3:30	4:55	2:00	2:55	שישי
4:40	2:00	2:40	4:25	1:30	2:55	שבת

להלן טבלת השוואת שעות שידור לפי סוג ההפקה:

1973				1972				
אחוז	ערבית	עברית	סה"כ	אחוז	ערבית	עברית	סה"כ	
סה"כ	11:30	24:05	35:35	סה"כ	10:21	22:29	32:50	סה"כ
25.0	4:00	4:00	8:00	23.0	3:29	4:02	7:31	חדשות
6.1	0:45	1:30	2:15	8.4	0:45	2:00	2:45	ספורט
23.1	3:00	5:30	8:30	23.0	2:57	4:39	7:36	עצמי
4.7	0:25	1:22	1:45	3.0	0:20	0:42	1:02	מקומי
41.1	3:20	11:43	15:03	42.6	2:50	11:06	13:56	קנוי
<u>100.0</u>				<u>100.0</u>				

התכנית לשנת 1973 מצביעה על הגדלת שעות השידור בעברית ב-1:36 שעות לשבוע ואילו שעות השידור בערבית יורחבו ב-1:09 שעות.

ההפקות העצמיות חורחבנה בכ-55 דקות לשבוע, מרטים מקומיים בכ-43 דקות לשבוע ואילו הזמן המוקצה לסרטים קנויים מחו"ל יגדל ב-1:07 שעות.

התקציב הישיר למשדרי טלוויזיה (אינו כולל הוצאות הנהלה, מינהל וארגון, הנדסה, תשלומים למשרד התקשורת והוצאות פחת וריבית) בתקציב המוצע לשנת 1973 מסתכם ב-23,596,000 ל"י לעומת תקציב מאושר בשנת 1972 בסך של 16,932,000 ל"י.

להלן חלוקת התקציב בשנת 1972 ו-1973 לפי מרכיבי הוצאה עקריים באלפי ל"י:

	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>ההפרש</u>	<u>השינויים</u> (באחוזים)
ס"ה	<u>16,932</u>	<u>23,096</u>	<u>6,164</u>	<u>36</u>
שכר	4,285	6,643	2,358	55
חומרים ושרותים	12,647	16,453	3,806	30

להלן העלות לשעת שידור לפי סוג המישדר ושפת השידור בשנים 1972 ו-1973.

העלות לשעת שידור* לפי סוג המשדר ושפת השידור, ב"ל									
		1 9 7 3			1 9 7 2				
סוג המשדר	מספר שעות בשנה	ההוצאה*	עלות לשעה בודדת	מספר שעות בשנה	ההוצאה*	עלות לשעה בודדת	השינוי באחוזים		
<u>חדשות</u>									
עברית	312:00	1,230,000	3,942	286:00	2228,000	7,790	97.6		
ערבית	221:00	710,000	3,213	247,000	917,000	3,713	15.6		
<u>הפקות עצמיות</u>									
עברית	242:00	3,167,000	13,069	286:00	3684,000	12,881	(-)1.4		
ערבית	156:00	1,590,000	10,192	156:00	1780,000	11,410	19.5		
<u>סרטים מקומיים</u>									
עברית	36:25	1,460,000	40,110	36:25	1525,000	41,895	4.5		
ערבית	17:00	480,000	27,720	20:50	682,000	31,988	15.4		
<u>סרטים קנויים מחו"ל</u>									
עברית	577:00	1,450,000	2,512	609:12	2295,000	3,772	50.0		
ערבית	146:30	300,000	2,038	173:10	392,000	2,263	11.0		

* ללא שכר

בהתאם לטבלה זו מסתבר שעלות שעת שידור (לא כולל הוצאות שכר) בחדשות בעברית תגדל ב-97% לעומת התקציב המאושר לשנת 1972 ואילו ההוצאה לשעת שידור על סרטים קנויים בתכניות בעברית תגדל ב-50%.

ההוצאות לשעת שידור במשדרים השונים בשפה הערבית יגדלו בשעור של בין 10% ל-20% לעומת התקציב המאושר לשנת 1972, בהתאם לסוג המשדר

4. הוצאות אחרות

להלן הוצאות הבאות לשרת את הרדיו והטלביזיה; הנהלה, מינהל וארגון והוצאות הנדסה (באלפי לירות):

ה ש י ב ו י (באחרונים)	ה ה פ ר ש	1 9 7 3	1 9 7 2	א. הוצאות הנהלה
<u>37</u>	<u>712</u>	<u>2,652</u>	<u>1,940</u>	ס"ה הוצאות
23	152	812	660	ש כ ר
44	560	1,840	1,280	חומרים ושרותים
45	265	860	595	כתבים וסיקור ארועים-ח"ל
300	225	300	75	חברות בארגונים בינ"ל
11	70	680	610	הוצאות אחרות
				ב. ה נ ד ס ה
<u>56</u>	<u>4,129</u>	<u>11,524</u>	<u>7,325</u>	ס"ה הוצאות
65	3,229	8,224	4,995	ש כ ר
37	900	3,300	2,400	חומרים ושרותים
33	100	400	300	חלקי חילוף - רדיו
(-) 1	(-) 15	1,285	1,300	פילם וסרטים מגנטיים-
102	815	1,615	800	חלקי חילוף - טלביזיה
				ג. מינהל ארגון וחד-פעמיות
<u>33</u>	<u>3,725</u>	<u>15,142</u>	<u>11,424</u>	ס"ה הוצאות
50	1,252	3,776	2,524	ש כ ר
28	2,473	11,373	8,900	חומרים ושרותים
49	911	2,755	1,844	רכב ואש"ל
40	1,125	3,925	2,800	דואר וטלפונים
66	200	500	300	צרכי משרד
(-) 13	(-) 231	1,569	1,800	אחזקת הבית ובדק
22	468	2,624	2,156	הוצאות אחרות

להלן חישוב עלות ממוצעת לשעת שידור ברדיו ובטלביזיה.

מרכיבי התחשיב כוללים:

א. הוצאות ישירות לכל מדיום.

ב. הוצאות הנדסה.

ג. הוצאות עקיפות כמו הנהלה, מינהל כללי וכו'.

עלות שעת שידור

<u>1972</u>		<u>1973</u>		
<u>טלויזיה</u>	<u>רדיו</u>	<u>טלויזיה</u>	<u>רדיו</u>	
				א. הוצאות ישירות של המדיום
17,167,000	15,819,000	23,596,000	22,513,000	1. הוצאות הפקה
		3,431,000	5,846,000	2. מינהל
3,475,000	9,225,000	6,050,000	10,250,000	3. משדרים פחת וריבית
600,000	400,000	617,000	1,529,000	4. רזרבה
<u>21,242,000</u>	<u>25,444,000</u>	<u>33,694,000</u>	<u>40,138,000</u>	
				ב. הנדסה
3,895,000	3,500,000	6,005,000	5,066,000	1. הנדסה ישיר
		390,000	325,000	2. הנדסה עקיף
<u>3,895,000</u>	<u>3,500,000</u>	<u>6,395,000</u>	<u>5,391,000</u>	
				ג. עקיפות
672,500	672,500	788,000	1,958,000	1. הנהלה
3,097,000	8,327,000	1,586,000	3,930,000	2. מינהל
<u>3,769,500</u>	<u>8,999,500</u>	<u>2,374,000</u>	<u>5,888,000</u>	
28,906,500	37,943,500	42,463,000	51,417,000	סה"כ
1,690	20,800	1,851	20,618	שעות שידור (*)
<u>17,104</u>	<u>1,824</u>	<u>22,940</u>	<u>2,494</u>	עלות שעת שידור
<u>6,226,000</u>	<u>664,000</u>	<u>8,350,000</u>	<u>907,000</u>	עלות שעת שידור שנתי

(*) בניכוי 7 שעות שידור מקביל במספר רשתות ליום.

תזכיר-הצעת חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תזכיר-הצעת חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג-1973, המצורף בזה ולהסמיך את שרי האוצר והמשפטים לבסח את הצעת החוק ולהגישה מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

הענין דחוף ביותר מאחר שהחוק צריך להיכנס מיד לתוקפו.

מוגש על-ידי שר האוצר

נספח 466

י"ז באדר ב' תשל"ג
21.3.73

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

- (1) לפי החוק המוצע יוטל, בשנת המס 1973, על בנקים וחברות ביטוח, מס שירותים.
- (2) המס יהיה בשיעור של $3\frac{1}{2}\%$ מכל אחד משניים אלה:
 - (א) מההכנסה החייבת לפני קיזוז הפסדים ולפני ניכוי המס על פי חוק זה אך לרבות הכנסה מריבית ודיבידנד שניתן עליהם, על פי כל דין, פטור ממס הכנסה. (להלן הכנסה חייבת).
 - (ב) מסך כל השכר והקיצבאות (להלן - שכר) ששולמו בשנת המס 1973 ובחברות ביטוח - גם מ-40% של דמי העמלה ששולמו לסוכן; וזאת משום שדמי עמלה אלה מהווים תחליף לשכר עבודה.
- (3)
 - (א) ייקבע חיוב לשלם 3 מקדמות, בתאריכים שעדיין בותרו לתשלום המקדמות על ידי החייבים במס: ב-10 ביוני; ב-10 בספטמבר וב-10 לדצמבר.
 - (ב) המקדמות ייקבעו על פי ההכנסה החייבת בשנת המס 1972 ועל פי השכר ובחברות ביטוח גם 40 מדמי העמלה - ששולמו בשנת 1972, והכל בתוספת של כ-30%.
 - (ג) המקדמות לגבי ההכנסה החייבת יחושבו על פי הדו"ח לשנת המס 1972, ואם טרם הוגש דו"ח - לפי ההכנסה החייבת המשוערת; לגבי השכר ודמי העמלה יהיו חייבים להגיש דו"ח מיוחד עם תשלום המקדמה הראשונה.
 - (ד) לגבי מי שהדו"ח שלו לשנת המס 1972 יוגש לאחר המועד לתשלום המקדמה הראשונה, תנתן לפקיד השומה סמכות להתאמת המקדמות.
 - (ה) תנתן לפקיד השומה סמכות לשום מקדמות לגבי מי שלא הגיש דו"ח כאמור.

- (4) ייקבע כי יחד עם הדו"ח לשנת המס 1973 יוגש גם דו"ח שיפרט את סך כל השכר ששולם וחברות הביטוח יגישו דו"ח גם על סך כל דמי העמלה ששילמו בשנת המס 1973.
- (5) ייקבע שמס השירותים יותר כניכוי לענין חובת תשלום מס הכנסה.
- (6) ייקבע כי הוראות פקודת מס הכנסה יחולו על מס השירותים כאילו היה חלק ממס הכנסה, אלא אם תקבע הוראה מפורשת אחרת.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

החוק מוצע במטרת המאמצים לבלימת האינפלציה והגברת ספיגת אמצעי התשלום; לשם כך מוצע להרחיב את מסגרת השירותים החייבים במסים ולהטיל מס שירותים על שירותי בנקאות וביטוח.

הבסיס המוצע להטלת המס הוא הרווח ושכר העבודה המשתלם על ידי החייבים ולגבי חברות ביטוח גם על 40% מדמי העמלה שהם תחליף לשכר העבודה; בסיס זה הוא אותו בסיס שמתכוונים להביא בחשבון לענין הטלת מס ערך מוסף, והוא מוצע כאן משום שהמחשבה היא להחליף מס זה בבוא העת במס ערך מוסף. זוהי גם הסיבה שמוצע להטיל את המס רק בשנת המס 1973.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

א י ו .

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

צפויה הכנסה של כ-35 מיליון לירות.

ו. השפעת החוק המוצע על תקן משרד האוצר וההיבט המינהלי

א י ו

- ז. הממונה על החקיקה הפיסקאלית סמך את ידו על התזכיר מבחינה משפטית.
- ח. הממונה על התקציבים סמך את ידו על התזכיר מבחינה תקציבית.

תזכיר-הצעת חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס לאשר את תזכיר-הצעת חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג-1973, המצורף בזה ולהטמין את שרי האוצר והמשפטים לבסח את הצעת החוק ולהגישה מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

הענין דחוף ביותר מאחר שהחוק צריך להיכנס מיד לתוקפו.

מוגש על-ידי שר האוצר

נספח 466

י"ז באדר ב' תשל"ג
21.3.73

א. שם החוק המוצע:

חוק מס שירותים (מוסדות בנקאיים וחברות ביטוח), תשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

- (1) לפי החוק המוצע יוטל, בשנת המס 1973, על בנקים וחברות ביטוח, מס שירותים.
- (2) המס יהיה בשיעור של $3\frac{1}{2}\%$ מכל אחד משניים אלה:
 - (א) מההכנסה החייבת לפני קיזוז הפסדים ולפני ניכוי המס על פי חוק זה אך לרבות הכנסה מריבית ודיבידנד שניתן עליהם, על פי כל דין, פטור ממס הכנסה. (להלן הכנסה חייבת).
 - (ב) מסך כל השכר והקיצבאות (להלן - שכר) ששולמו בשנת המס 1973 ובחברות ביטוח - גם מ-40% של דמי העמלה ששולמו לסוכן; וזאת משום שדמי עמלה אלה מהווים תחליף לשכר עבודה.
- (3)
 - (א) ייקבע חיוב לשלם 3 מקדמות, בתאריכים שעדיין בותרו לתשלום המקדמות על ידי החייבים במס: ב-10 ביוני; ב-10 בספטמבר וב-10 לדצמבר.
 - (ב) המקדמות ייקבעו על פי ההכנסה החייבת בשנת המס 1972 ועל פי השכר ובחברות ביטוח גם 40 מדמי העמלה - ששולמו בשנת 1972, והכל בתוספת של כ-30%.
 - (ג) המקדמות לגבי ההכנסה החייבת יחושבו על פי הדו"ח לשנת המס 1972, ואם טרם הוגש דו"ח - לפי ההכנסה החייבת המשוערת; לגבי השכר ודמי העמלה יהיו חייבים להגיש דו"ח מיוחד עם תשלום המקדמה הראשונה.
 - (ד) לגבי מי שהדו"ח שלו לשנת המס 1972 יוגש לאחר המועד לתשלום המקדמה הראשונה, תנתן לפקיד השומה סמכות להתאמת המקדמות.
 - (ה) תנתן לפקיד השומה סמכות לשום מקדמות לגבי מי שלא הגיש דו"ח כאמור.

(4) ייקבע כי יחד עם הדו"ח לשנת המס 1973 יוגש גם דו"ח שיפורט את סך כל השכר ששולם וחברות הביטוח יגישו דו"ח גם על סך כל דמי העמלה ששילמו בשנת המס 1973.

(5) ייקבע שמס השירותים יותר כניכוי לעבין חובת תשלום מס הכנסה.

(6) ייקבע כי הוראות פקודת מס הכנסה יחולו על מס השירותים כאילו היה חלק ממס הכנסה, אלא אם תקבע הוראה מפורשת אחרת.

משרת החוק המוצע והצורך בו:

ג.

החוק מוצע במסגרת המאמצים לבלימת האינפלציה והגברת ספיגת אמצעי התשלום; לשם כך מוצע להרחיב את מסגרת השירותים החייבים במסית ולהטיל מס שירותים על שירותי בנקאות וביטוח.

הבסיס המוצע להטלת המס הוא הרווח ושכר העבודה המשתלם על ידי החייבים ולגבי חברות ביטוח גם על 40% מדמי העמלה שהם תחליף לשכר העבודה; בסיס זה הוא אותו בסיס שמתכווצים להביא בחשבון לעבין הטלת מס ערך מוסף, והוא מוצע כאן משום שהמחשבה היא להחליף מס זה בבוא העת במס ערך מוסף. זוהי גם הסיבה שמוצע להטיל את המס רק בשנת המס 1973.

השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

ד.

א י ן .

השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

ה.

צפויה הכנסה של כ-35 מיליון לירות.

השפעת החוק המוצע על תקן משרד האוצר וההיבט המינהלי

ו.

א י ן

ז. הממונה על החקיקה הפיסקאלית סמך את ידו על התזכיר מבחינה משפטית.

ח. הממונה על התקציבים סמך את ידו על התזכיר מבחינה תקציבית.

תזכיר והצעת חוק רישום קבלנים לעבודות
הנדסה בנאיות (תיקון), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק רישום קבלנים
לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהגיש
את הצעת החוק מיד לכנסת. ...

מוגש ע"י שר השיכון

בטפח 465

ט"ז באדר ב' תשל"ג
20.3.73

הצעת תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון) תשל"ג-1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

ועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 לא תהיה מוסמכת להעניק היתר בניה לשם ביצוע עבודות הנדסה בנאיות לגביהן נקבע כי רק קבלן רשום רשאי לבצען, אלא אם הוכח להנחת דעתה של הועדה המקומית כי העבודה תבוצע על ידי קבלן רשום, מענף העבודה המתאים.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969 קובע בסעיף 14 שלו כדלהלן:

"14. לא יבוצעו עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן הכספי או מהותן המקצועית חורגים מה-תחום שנקבע בחקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אלא על ידי קבלן רשום לענפי עבודות אלה".
מוצע עתה להשלים הוראות אלה על ידי הוספת הוראה שתמנע הענקת היתר בניה אלא לקבלן רשום, אם העבודה המתוכננת היא בגדר אלו שסעיף 14 חל עליהן.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

החוק המוצע מחייב הוספת סעיף 14א' לחוק הקיים.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

א י ן.

ו. השפעת החוק המוצע על החקן ועל ההיבט המינהלי של המסרדים שיהיו

ממונים על ביצועו ושל רשויות אחרות:

א י ן.

ז. נוסח החוק

אחרי סעיף 14 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות יבוא:
"תנאי 14א' ועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
למתן לא תעניק היתר לפי סעיף 145 לחוק האמור לביצוע
היתר עבודות הנדסה בנאיות אשר סעיף 14 חל עליהן אלא אם
הוכח להנחת דעתה כי העבודה תבוצע על ידי קבלן
רשום, מענף העבודה המתאים".

תזכיר והצעת חוק רישום קבלנים לעבודות
הנדסה בנאיות (תיקון), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק רישום קבלנים
לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהגיש ...
את הצעת החוק מיד לכנסת.

מוגש ע"י שר השיכון

בטפח 465

ט"ז באדר ב' תשל"ג
20.3.73

הצעת תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון) תשל"ג-1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

ועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 לא תהיה מוסמכת להעניק היתר בניה לשם ביצוע עבודות הנדסה בנאיות לגביהן נקבע כי רק קבלן רשום רשאי לבצען, אלא אם הוכח להנחת דעתה של הועדה המקומית כי העבודה תבוצע על ידי קבלן רשום, מענף העבודה המתאים.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969 קובע בסעיף 14 שלו כדלהלן:

"14. לא יבוצעו עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן הכספי או מהותן המקצועית חורגים מה-תחום שנקבע בחקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אלא על ידי קבלן רשום לענפי עבודות אלה".
מוצע עתה להשלים הוראות אלה על ידי הוספת הוראה שתמנע הענקת היתר בניה אלא לקבלן רשום, אם העבודה המתוכננת היא בגדר אלו שסעיף 14 חל עליהן.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

החוק המוצע מחייב הוספת סעיף 14א' לחוק הקיים.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

א י ן.

ו. השפעת החוק המוצע על החקן ועל ההיבט המינהלי של המשרדים שיהיו

ממונים על ביצועו ושל רשויות אחרות:

א י ן.

ז. נוסח החוק

אחרי סעיף 14 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות יבוא:	
"תנאי 14א' ועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965	לא תעניק היתר לפי סעיף 145 לחוק האמור לביצוע
למתן	עבודות הנדסה בנאיות אשר סעיף 14 חל עליהן אלא אם
היתר	הוכח להנחת דעתה כי העבודה תבוצע על ידי קבלן
	רשום, מענף העבודה המתאים".

חשבון חשבון
1973

תזכיר והצעת חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית). תשל"ג-1973

ה הצ ע ה ל ה ח ל ש ה

מ ח ל י ט י ם : לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהגיש את הצעת החוק מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

בחוק התקציב (מס. 2) לשנת הכספים 1972, תשל"ג-1973, אושרה קבלת מקדמה מבנק ישראל בסכום של 252 מיליון לירות למימון התחייבות על-פי הסכם עם ממשלת ארצות-הברית בקשר להקמת קרן המדע הדו-לאומית.

העצת החוק מיועדת לאפשר קבלת המקדמה מבנק ישראל.

מוגש על-ידי שר האוצר

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק המקדמה, (קרן המדע הדו-לאומית) תשל"ג - 1973

ב. עיקרי החוק המוצע:

1. הממשלה תורשה לקבל מבנק ישראל ובנק ישראל יורשה לתת לממשלה מקדמה בסכום של 252 מיליון לירות למימון קרן המדע הדו-לאומית על פי ההסכם בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה לבין ממשלת ישראל מיום 27 בספטמבר 1972.

2. תנאי המקדמה ומועדי פרעונה ייקבעו בהסכם בין שר האוצר לבין נגיד בנק ישראל באישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

לפי סעיף 45 לחוק בנק ישראל, תשי"ד - 1954, על הממשלה לפרוע מקדמות לפני תום שנה הכספיים שבה ניתנו. הצעה זו תכליתה לאפשר לממשלה לקבל מקדמה לתקופה ארוכה לצורך מימון ההתחייבות במסגרת ההסכם מיום 27.9.72 בקשר להקמת קרן המדע הדו-לאומית.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

א י 7.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

סכום המקדמה נכלל כמקור מימון תקציב המדינה לשנת 1972.

ו. השפעת החוק המוצע על התקן:

א י 7.

ז. השפעת החוק המוצע על ההבט המינהלי של המשרד שימונה על ביצועו:

א י 7.

היום חתם הסדר היום
18.3.73

חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית), תשל"ג - 1973

1. הממשלה מורשית בזה לקבל מבנק ישראל (להלן -
הבנק) והבנק מורשה בזה לתת לממשלה מקדמה בסכום
של 252,000,000 לירות.	מקדמה לממשלה
מבנק ישראל
2. תנאי המקדמה ומועדי פרעונה ייקבעו בהסכם
בין שר האוצר ובין נגיד בנק ישראל באישורה של
ועדת הכספים של הכנסת.	תנאי המקדמה

דברי הסבר

סעיף 45(א) לחוק בנק ישראל, תשי"ד - 1954, אומר
"הבנק רשאי ליתן לממשלה מקדמות ארעיות למימון הוצאותיה, ובלבד שסך
כל המקדמות לא יעלה על 20% מסך כל התקציב לשנת הכספים בה ניתנו
המקדמות, למעט תקציב פיתוח ותקציב מפעלי תחבורה ודואר; מקדמות אלה
יוחזרו לא יאוחר מתום אותה שנת כספים."

מטרת החוק המוצע לאפשר לממשלה לקבל מבנק ישראל מקדמה בסכום
של 252 מיליון לירות למימון קרן המדע הדו-לאומית המוקמת על פי הסכם
בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה וממשלת ישראל שנחתם ביום 27 בספטמבר
1972.

הסכום האמור אושר בחוק תקציב המדינה (מס' 2) לשנת הכספים
1972, תשל"ג - 1973.

תזכיר והצעת חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס : לאשר את התזכיר ואת הצעת חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהגיש את הצעת החוק מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

בחוק התקציב (מס. 2) לשנת הכספים 1972, תשל"ג-1973, אושרה קבלת מקדמה מבנק ישראל בסכום של 252 מיליון לירות למימון התחייבות על-פי הסכם עם ממשלת ארצות-הברית בקשר להקמת קרן המדע הדו-לאומית.

העצת החוק מיועדת לאפשר קבלת המקדמה מבנק ישראל.

מוגש על-ידי שר האוצר

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק המקדמה, (קרן המדע הדו-לאומית) חשל"ג - 1973

ב. עיקרי החוק המוצע:

1. הממשלה תורשה לקבל מבנק ישראל ובנק ישראל יורשה לתת לממשלה מקדמה בסכום של 252 מיליון לירות למימון קרן המדע הדו-לאומית על פי ההסכם בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה לבין ממשלת ישראל מיום 27 בספטמבר 1972.

2. תנאי המקדמה ומועדי פרעונה ייקבעו בהסכם בין שר האוצר לבין נגיד בנק ישראל באישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

לפי סעיף 45 לחוק בנק ישראל, חשי"ד - 1954, על הממשלה לפרוע מקדמות לפני תום שנת הכספים שבה ניתנו. הצעה זו תכליתה לאפשר לממשלה לקבל מקדמה לתקופה ארוכה לצורך מימון ההתחייבות במסגרת ההסכם מיום 27.9.72 בקשר להקמת קרן המדע הדו-לאומית.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

א י ז.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:

סכום המקדמה נכלל כמקור מימון תקציב המדינה לשנת 1972.

ו. השפעת החוק המוצע על התקן:

א י ז.

ז. השפעת החוק המוצע על ההבט המינהלי של המשרד שימונה על ביצועו:

א י ז.

חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית), תשל"ג - 1973

1. הממשלה מורשית בזה לקבל מבנק ישראל (להלן -
הבנק) והבנק מורשה בזה לתת לממשלה מקדמה בסכום
של 252,000,000 לירות.	מקדמה לממשלה
מבנק ישראל
2. תנאי המקדמה ומועדי פרעונה ייקבעו בהסכם
בין שר האוצר ובין נגיד בנק ישראל באישורה של
ועדת הכספים של הכנסת.	תנאי המקדמה

דברי הסבר

סעיף 45(א) לחוק בנק ישראל, תשי"ד - 1954, אומר
"הבנק רשאי ליחן לממשלה מקדמות ארעיות למימון הוצאותיה, ובלבד שסך
כל המקדמות לא יעלה על 20% מסך כל התקציב לשנת הכספים בה ניתנו
המקדמות, למעט תקציב פיתוח ותקציב מפעלי תחבורה ודואר; מקדמות אלה
יוחזרו לא יאוחר מתום אותה שנת כספים."

מטרת החוק המוצע לאפשר לממשלה לקבל מבנק ישראל מקדמה בסכום
של 252 מיליון לירות למימון קרן המדע הדו-לאומית המוקמת על פי הסכם
בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה וממשלת ישראל שנחתם ביום 27 בספטמבר
1972.

הסכום האמור אושר בחוק תקציב המדינה (מס' 2) לשנת הכספים
1972, תשל"ג - 1973.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

1. לאשר את ההסכם בדבר הקמת קרן מדע דו-לאומית (BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION) בין ממשלת ארה"ב לבין ממשלת ישראל שנחתם בניו יורק ב-27.9.72 על ידי מזכיר המדינה מר 'ויליאם פ. רוגרס מצד ממשלת ארה"ב ועל ידי שר האוצר מר פנחס ספיר מצידנו.

2. לקבוע כי נציגי ישראל במועצת הנגידים של הקרן יהיו:

- א. נציג האקדמיה הישראלית למדעים
- ב. נציג המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח
- ג. המדען הראשי במשרד החקלאות
- ד. המדען הראשי במשרד הבריאות
- ה. נציג משרד האוצר

דברי הסבר

1. מאז שנת 1959 הקציבה ממשלת ארה"ב כספים למחקר ושרותי מחקר במדינת ישראל, מתוך כספי קרנות התמורה שעמדו לרשותה כאן (בלירות ישראליות).
- מאז שנת 1967 מקבלת ישראל מממשלת ארה"ב הלוואות שהן לפרעון בדולרים בלבד, ולכן נדלדלו קרנות התמורה בישראל.
2. ההסכמים האחרונים שנחתמו עם ממשלת ארה"ב לביצוע מחקרים בישראל מתוך כספי קרנות התמורה מסתיימים ב - 30.6.73.
- כדי להבטיח המשך הזמנת מחקרים במוסדות מדע ישראליים ושרותי מדע (תרגומים מדעיים וכו'), יזם שר האוצר הצעה להקמת קרן דו-לאומית שתמומן מכספי פרעון מוקדם של חובות ממשלת ישראל לממשלת ארה"ב בסך של 30 מיליון דולר בלירות ישראליות וסכום מקביל מטעם ממשלת ישראל.
- הקרן תשא ריבית של 3.5 אחוזים לשנה שתשמש לצורך ביצוע מחקרים בישראל.
3. לאחר מ"ומ ממושך נחתם הסכם ברוח זו בין ממשלת ארה"ב לממשלת ישראל. ההסכם נחתם לחמש שנים אך ימשיך להיות בתוקף לאחר מכן לתקופה בלתי מוגבלת עד להודעת ביטול של אחד הצדדים.
4. סכום הקרן בסך 252 מיליון ל"י אושר בחוק התקציב הנוסף לשנת הכספים 1972/73 והופקד בבנק ישראל מ - 1.1.73.
5. הקמת קרן זו תבטיח המשך המאמץ המחקרי בישראל והענקת השותפות במחקר ופיתוח בין שתי המדינות לתועלת שני הצדדים.
6. למועצת הנגידים של הקרן יוצע כי מנהל הקרן (EXECUTIVE DIRECTOR) יהיה איש המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

מוגש ע"י שר האוצר

י' באדר ב' תשל"ג

14.3.73

BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION

**Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and ISRAEL**

Signed at New York September 27, 1972

with

**Exchange of Letters
Signed at Washington September 27, 1972**

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89-497, approved July 8, 1966 (80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

"... the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof."

ISRAEL

Binational Science Foundation

Agreement signed at New York September 27, 1972;

Entered into force September 27, 1972.

With exchange of letters

Signed at Washington September 27, 1972.

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF ISRAEL ON THE UNITED STATES-ISRAEL BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION

The Government of the United States of America and the Government of Israel,

Recalling the close ties in scientific and technological cooperation which have developed over many years between the two countries,

Recognizing the importance of science and technology in the development of a strong and vigorous national economy,

Convinced that international cooperation in science and technology will strengthen the bonds of friendship and understanding between their peoples and will advance the state of science and technology to the benefit of both countries, as well as mankind generally, and

Convinced of the desirability of establishing a binational mechanism to continue and intensify the cooperation in science and technology between the two countries,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

ESTABLISHMENT

A. There is hereby established the United States-Israel Binational Science Foundation, hereinafter called the "Foundation".

B. The base of operation of the Foundation shall be in Israel.

ARTICLE II

OBJECTIVE

A. The objective of the Foundation shall be to promote and support cooperation between the United States and Israel in research

in science and technology for peaceful purposes on subjects of mutual interest.

B. Cooperation may involve basic or applied research, and may include programs of scientific and technological information.

ARTICLE III

FORMS OF COOPERATION

Cooperation in research shall be in the form of cooperative research projects involving scientists and experts from both countries. In connection with a particular research project, such cooperation may include but is not limited to: the exchange of scientists, experts and equipment; the exchange of information, data, research results and techniques; and the organization of joint conferences and seminars.

ARTICLE IV

POWERS OF THE FOUNDATION

The Foundation shall have all powers necessary to carry out the objective of the present Agreement, including the power to:

- (1) promote and support, by use of funds or otherwise, cooperative research projects within the limits defined in Articles II and III;
- (2) make contracts and grants;
- (3) acquire, hold, administer, and dispose of real and personal property, including patents and copyrights;
- (4) receive, hold, and disburse funds, and open bank accounts as may be necessary;
- (5) accept contributions of property, funds or services; and
- (6) employ personnel.

ARTICLE V

BOARD OF GOVERNORS

A. A Board of Governors, hereinafter called the "Board", shall be constituted. The Board shall be the governing body of the Foundation and shall be responsible for determining financial and managerial policies, the subject areas for cooperative research and the research programs of the Foundation. The Board shall have authority to:

- (1) establish its rules of procedure, subject to the provisions of this Agreement;
- (2) establish regulations, subject to the approval of both Governments, defining the policies, organization and procedures of the Foundation;
- (3) appoint and dismiss an Executive Director;
- (4) approve the annual budget and research program of the

Foundation, indicating, *inter alia*, the favored subject areas of research and the funds allotted thereto;

(5) review proposals for individual cooperative research projects calling for commitments in excess of \$50,000 in Israeli pounds and decide on such proposals;

(6) accept contributions of property, funds or services subject to the approval of both Governments;

(7) establish the principal office of the Foundation in Israel;

(8) delegate; and

(9) exercise any other power possessed by the Foundation, not otherwise assigned by this Agreement.

B. The Board shall consist of ten members. Five of these shall be citizens of the United States who shall be appointed by and serve at the pleasure of the Government of the United States, and five shall be citizens of Israel who shall be appointed by and serve at the pleasure of the Government of Israel.

C. The Chairman, Vice-Chairman and Secretary of the Board shall be elected from and by the members. The Chairmanship and Vice-Chairmanship shall not be held in any year by citizens of the same country, and each position shall alternate on an annual basis between a United States and an Israeli member. Subject to paragraph A of Article XIV, the members of the Board shall serve for three years and may be reappointed, except that two of the initial five members from each country shall be appointed for two years. In the event any vacancy occurs by reason of death, incapacity, resignation, or otherwise, appointments may be made as provided in paragraph B above.

D. The Board shall normally meet once a year at the principal office of the Foundation, but meetings of the Board may be held at such time and place as the Board may from time to time determine.

E. The Board shall act by vote of at least seven-tenths of the entire membership.

F. Members of the Board shall serve without compensation, but the Board may authorize the payment of the necessary expenses of members in attending meetings of the Board and in performing other official duties.

G. The Board shall provide for annual audits of the accounts of the Foundation by independent auditors, for submission to both Governments. These audits shall certify to the status of financial condition and evaluate the Foundation's system of internal control and auditing.

ARTICLE VI

EXECUTIVE COMMITTEE

The Board may establish an Executive Committee of more limited membership to act between meetings of the Board as the Board may authorize.

ARTICLE VII

EXECUTIVE DIRECTOR

A. The Executive Director shall be the chief executive officer of the Foundation. He shall be responsible for the operations and staffing of the Foundation. He shall act in accordance with the policies, directives and delegations of the Board.

B. The Executive Director shall employ, oversee and dismiss members of the professional and administrative staff. No citizen of the United States or Israel may be employed except with the approval of his Government. No citizen of a third country may be employed except with the approval of the Government of the United States and the Government of Israel.

C. The Executive Director shall prepare and submit to the Board sixty days before the annual meeting his proposals for the research program of the Foundation for approval and shall take action to implement any decisions of the Board thereon. The Executive Director shall consult with the two Governments as appropriate to assure that projects falling within the research program as submitted would receive the support of the two Governments.

D. The Executive Director shall prepare and submit to the Board proposed annual budgets of the Foundation for approval and shall take action to implement any decisions of the Board thereon.

E. The Executive Director shall have the authority to approve specific cooperative research projects in accordance with the approved research program and annual budget of the Foundation within a maximum commitment of \$50,000 in Israeli pounds for each such project.

F. The Executive Director shall maintain an appropriate system of internal control, including official books and records sufficient to reflect accurately the transactions of the Foundation and to show currently the financial condition of the Foundation. The internal control system shall include an adequate system of internal audit within the Foundation, which will conduct internal financial and operational audits designed to assure the efficiency and economy of the Foundation. The books and records and internal audit reports will be available for review by authorized representatives of both Governments.

G. The Executive Director shall prepare and submit to the Board a proposed annual report, including a financial statement, on the activities of the Foundation for the approval of the Board and for submission to both Governments.

ARTICLE VIII

ROLE OF GOVERNMENTS

Each Government shall stimulate and receive proposals for cooperative research projects from its own governmental or private

sectors. The two Governments shall submit such proposals to the Executive Director for his consideration in preparing the research program for submission to the Board. However, non-governmental proposals for cooperative research projects may be presented directly to the Executive Director. The Executive Director before taking any action may submit such proposals to the Governments for review and comment.

ARTICLE IX

PUBLICATION

A summary of the results of the cooperative research projects sponsored by the Foundation shall be made available promptly to the public in English and Hebrew. Subject to copyright or patent rights, complete studies and supporting documents shall also be made available in both English and Hebrew, where the expense is warranted.

ARTICLE X

FINANCIAL ASPECTS

A. The endowment of the Foundation shall consist of the following:

- (1) \$30,000,000 in Israeli pounds furnished by the Government of the United States;
- (2) \$30,000,000 in Israeli pounds furnished by the Government of Israel.

B. The \$60,000,000 in Israeli pounds shall be deposited by the two Governments on October 1, 1972 in a special account in the Bank of Israel in the name of the Foundation. The deposit of the Government of the United States is conditioned on prior receipt of payments pursuant to paragraph F below.

C. The Government of Israel shall guarantee a basic annual rate of 3.5 percent interest to the Foundation on the funds in the account. The interest income shall be paid on a quarterly basis.

D. The foundation shall use the interest income referred to in paragraph C above, the contributions referred to in Article IV(5), as well as any funds deriving from its activities, for the operations of the Foundation. The endowment of the Foundation may not be drawn upon by the Foundation.

E. The Government of Israel shall permit the Foundation to exchange Israeli pounds for convertible currencies required for the essential expenses outside of Israel of the Foundation and the cooperative research projects sponsored by it.

F. On October 1, 1972 the Government of Israel shall pay to the Government of the United States \$30,000,000 in Israeli pounds by way of acceleration of payments due for the years 1988 to 2001 as set forth in Appendix A.

ARTICLE XI

MOVEMENT OF PERSONS AND EQUIPMENT

Both Governments shall make every effort to facilitate the movement of persons and equipment involved in this Agreement into and out of their respective countries.

ARTICLE XII

EXEMPTIONS

A. United States citizens employed by the Foundation or engaged in cooperative research projects in Israel sponsored by the Foundation, and accompanying members of their families, if such citizens and such members are not permanent residents of Israel, shall be exempt from all Israeli income taxes (including contributions required by the National Insurance Law of Israel), on income derived from the Foundation.

B. Travel by United States and Israeli citizens, who are not permanent residents of Israel, in connection with the official business of the Foundation or in connection with a cooperative research project sponsored by the Foundation shall be exempt from the Israeli travel tax.

ARTICLE XIII

OTHER SCIENTIFIC COOPERATION

Nothing in this Agreement shall be construed to prejudice other arrangements for scientific cooperation between the two countries.

ARTICLE XIV

ENTRY INTO FORCE AND DURATION

A. This Agreement shall enter into force upon signature and shall remain in force for five years from the date of funding the endowment pursuant to paragraph B of Article X, and shall continue thereafter unless terminated by mutual agreement or by one year's notice in writing by either Government to the other Government.

B. In the event of termination of this Agreement, each Government shall be entitled to half the endowment fund. The property of the Foundation shall be sold, and the sale proceeds and any other assets and funds of the Foundation shall, after payment of all obligations, be divided equally between both Governments. However, any copyrights, patents, records or documents of the Foundation shall be disposed of as the Governments may agree.

DONE in duplicate at New York this 27th day of September, 1972.

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

William P. Rogers [1]

FOR THE GOVERNMENT OF ISRAEL:

P. Sapir [2]

PINHAS SAPIR

APPENDIX A

ISRAELI PREPAYMENT OF INSTALLMENTS BECOMING DUE
UNITED STATES FISCAL YEAR 1988 TO UNITED STATES FISCAL
YEAR 2001

Loan Number	Period Covered	Principal Amount Israel Pounds	Equivalent in U.S. Dollars*
271-G-043	1988-91	£6, 973, 650. 00	\$1, 660, 392. 86
271-G-046	1988-92	2, 381, 390. 42	566, 997. 72
271-G-058	1988-92	5, 686, 442. 58	1, 353, 914. 90
271-G-065	1988-93	14, 978, 607. 22	3, 566, 335. 05
271-G-073A	1988-94	9, 889, 090. 76	2, 354, 545. 42
271-G-073B	1988-95	10, 595, 454. 41	2, 522, 727. 24
271-G-073C	1988-96	6, 571, 910. 97	1, 564, 740. 71
271-G-106	1988-95	16, 109, 940. 57	3, 835, 700. 14
271-G-119	1988-97	24, 284, 735. 77	5, 782, 079. 94
271-G-130	1988-01	19, 860, 976. 80	4, 728, 804. 00
271-G-015	1989-90	8, 667, 800. 50	2, 063, 762. 02
		£126, 000, 000. 00	\$30, 000, 000. 00

*The exchange rate used is 4.2 Israel Pounds to a U.S. \$1.00.

¹ William P. Rogers

² P. Sapir

[EXCHANGE OF LETTERS]

ASSISTANT SECRETARY OF STATE
WASHINGTON, D.C. 20520

SEPTEMBER 27, 1972

DEAR MR. AMBASSADOR:

I have the honor to refer to the Agreement on the United States-Israel Binational Science Foundation being signed contemporaneously today, and to confirm on behalf of my government the following understandings relating to this Agreement:

1. If the two Governments deem it advisable that the Foundation be established as a legal entity so as better to carry out its activities, the two Governments will consult together with a view to taking such action as may be mutually agreed to accomplish this end.

2. Cooperative projects sponsored by the Foundation may not be conducted in geographic areas which came under the administration of the Government of Israel after June 5, 1967 and may not relate to subjects primarily pertinent to such areas.

3. The interest referred to in paragraph C of Article X shall be adjusted annually in proportion to the change in the Israeli Consumer Price Index in the twelve months preceding the adjustment. The first adjustment shall take place one year after the funding of the Foundation.

4. With reference to Article XII, the Government of Israel will use its best efforts to accord exemptions (a) from Israeli income tax and property tax on the Foundation and (b) from Israeli customs, duties, excises, surtaxes and other taxes levied on importation (1) of goods (including furniture, equipment, supplies and scientific and educational articles) intended for the use of the Foundation, and (2) of scientific equipment to be owned by the Foundation and intended for use in a cooperative research project sponsored by the Foundation, and the operating supplies relating to such equipment. Insofar as such exemptions are not accorded, the Government of Israel will reimburse the Foundation for any payments of such taxes.

5. With reference to paragraph B of Article XII, permanent residents of Israel, travelling in connection with official business of the Foundation or in connection with a cooperative research project sponsored by the Foundation, will enjoy the same reductions of travel tax as are accorded Israeli scientists employed by institutions of higher learning travelling on behalf of their institutions.

6. If it develops that the Foundation or the projects sponsored by it are affected by lack of additional tax exemptions, the two Governments will consult together with a view to taking such action as may be mutually agreed to remedy the situation.

7. With reference to paragraph B of Article XIV, in the event of termination the United States share of the endowment fund shall be refunded by the Government of Israel as follows:

A. If the Foundation is terminated prior to or on June 30, 1988, the refund shall be made in twenty-four (24) equal semi-annual installments beginning on June 30, 1988, with interest paid semi-annually beginning December 31, 1988 at the annual rate of 3.5 per cent on the unpaid balance. However, interest on the refund shall also be paid semi-annually beginning six months from the date of termination at the annual rate of 3.5 per cent, the interest to begin running from the date of termination and continuing until June 30, 1988, but in any event any unpaid interest shall be paid by June 30, 1988.

B. If the Foundation is terminated subsequent to June 30, 1988 and prior to December 31, 1999, the refund shall be made in equal semi-annual installments beginning on the date of termination, with interest paid semi-annually beginning six months from the date of termination at the annual rate of 3.5 per cent on the unpaid balance, but in any event any unpaid balance and interest shall be paid by December 31, 1999. The equal semi-annual installments shall be based on a prorating of the refund over the period from the date of termination to December 31, 1999.

C. If the Foundation is terminated on or subsequent to December 31, 1999, the refund shall be made in full on the date of termination.

D. If at the time of any repayment of principal it appears that a depreciation or appreciation of the Israeli pound against the United States dollar has occurred, there shall be added or deducted from the repayment a sum in Israeli pounds appropriate to maintaining the dollar value, as that value was on October 1, 1972, of the proportion of the amount of the repayment which \$2,063,762 bears to \$30,000,000.

8. With further reference to paragraph B of Article XIV the Israeli share of the endowment fund shall be refunded in full to the Government of Israel on the date of termination.

I would appreciate it if you would confirm on behalf of your Government the foregoing understandings and that this letter and your reply constitute an agreement between our two Governments.

Sincerely yours,

JOSEPH J. SISCO

Joseph J. Sisco

His Excellency

LIEUTENANT GENERAL YITZHAK RABIN,
Ambassador of Israel.

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
ושיגנסון

27 SEPTEMBER 1972

DEAR MR. SISCO:

I have the honor to acknowledge receipt of your letter of today's date relating to the Agreement on the United States—Israel Binational Science Foundation, and to confirm on behalf of my Government the understandings set forth therein, and that your letter and the present letter in reply constitute an agreement between our two Governments.

Y. RABIN

Y. Rabin, Lt. Gen. (Res.)
Ambassador

The Honorable
JOSEPH J. SISCO
*Ass't Secretary of State
Department of State
Washington, D.C.*

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

1. לאשרר את ההסכם בדבר הקמת קרן מדע דו-לאומית (BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION) בין ממשלת ארה"ב לבין ממשלת ישראל שנחתם בניו יורק ב-27.9.72 על ידי מזכיר המדינה מר 'יליאם פ. רוגרס מצד ממשלת ארה"ב ועל ידי שר האוצר מר פנחס ספיר מצידנו.

2. לקבוע כי נציגי ישראל במועצת הנגידים של הקרן יהיו:

- א. נציג האקדמיה הישראלית למדעים
- ב. נציג המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח
- ג. המדען הראשי במשרד החקלאות
- ד. המדען הראשי במשרד הבריאות
- ה. נציג משרד האוצר

דברי הסבר

1. מאז שנת 1959 הקציבה ממשלת ארה"ב כספים למחקר ושרותי מחקר במדינת ישראל, מתוך כספי קרנות התמורה שעמדו לרשותה כאן (בלירות ישראליות).
- מאז שנת 1967 מקבלת ישראל מממשלת ארה"ב הלוואות שהן לפרעון בדולרים בלבד, ולכן נדלדלו קרנות התמורה בישראל.
2. ההסכמים האחרונים שנחתמו עם ממשלת ארה"ב לביצוע מחקרים בישראל מתוך כספי קרנות התמורה מסתיימים ב - 30.6.73.
- כדי להבטיח המשך הזמנת מחקרים במוסדות מדע ישראליים ושרותי מדע (חרגומים מדעיים וכו'), יזם שר האוצר הצעה להקמת קרן דו-לאומית שתמומן מכספי פרעון מוקדם של חובות ממשלת ישראל לממשלת ארה"ב בסך של 30 מיליון דולר בלירות ישראליות וסכום מקביל מטעם ממשלת ישראל.
- הקרן תשא ריבית של 3.5 אחוזים לשנה שתשמש לצורך ביצוע מחקרים בישראל.
3. לאחר מ"ומ ממושך נחתם הסכם ברות זו בין ממשלת ארה"ב לממשלת ישראל. ההסכם נחתם לחמש שנים אך ימשיך להיות בחוקף לאחר מכן לתקופה בלתי מוגבלת עד להודעת ביטול של אחד הצדדים.
4. סכום הקרן בסך 252 מיליון ל"י אושר בחוק התקציב הנוסף לשנת הכספים 1972/73 והופקד בבנק ישראל מ - 1.1.73.
5. הקמת קרן זו תבטיח המשך המאמץ המחקרי בישראל והענקת השותפות במחקר ופיתוח בין שתי המדינות לתועלת שני הצדדים.
6. למועצת הנגידים של הקרן יוצע כי מנהל הקרן (EXECUTIVE DIRECTOR) יהיה איש המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

מוגש ע"י שר האוצר

י' באדר ב' תשל"ג

14.3.73

BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION

Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and ISRAEL

Signed at New York September 27, 1972

with

Exchange of Letters
Signed at Washington September 27, 1972

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89-497, approved July 8, 1966 (80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . . the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

ISRAEL

Binational Science Foundation

Agreement signed at New York September 27, 1972;

Entered into force September 27, 1972.

With exchange of letters

Signed at Washington September 27, 1972.

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF ISRAEL ON THE UNITED STATES-ISRAEL BINATIONAL SCIENCE FOUNDATION

The Government of the United States of America and the Government of Israel,

Recalling the close ties in scientific and technological cooperation which have developed over many years between the two countries,

Recognizing the importance of science and technology in the development of a strong and vigorous national economy,

Convinced that international cooperation in science and technology will strengthen the bonds of friendship and understanding between their peoples and will advance the state of science and technology to the benefit of both countries, as well as mankind generally, and

Convinced of the desirability of establishing a binational mechanism to continue and intensify the cooperation in science and technology between the two countries,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

ESTABLISHMENT

A. There is hereby established the United States-Israel Binational Science Foundation, hereinafter called the "Foundation".

B. The base of operation of the Foundation shall be in Israel.

ARTICLE II

OBJECTIVE

A. The objective of the Foundation shall be to promote and support cooperation between the United States and Israel in research

in science and technology for peaceful purposes on subjects of mutual interest.

B. Cooperation may involve basic or applied research, and may include programs of scientific and technological information.

ARTICLE III

FORMS OF COOPERATION

Cooperation in research shall be in the form of cooperative research projects involving scientists and experts from both countries. In connection with a particular research project, such cooperation may include but is not limited to: the exchange of scientists, experts and equipment; the exchange of information, data, research results and techniques; and the organization of joint conferences and seminars.

ARTICLE IV

POWERS OF THE FOUNDATION

The Foundation shall have all powers necessary to carry out the objective of the present Agreement, including the power to:

- (1) promote and support, by use of funds or otherwise, cooperative research projects within the limits defined in Articles II and III;
- (2) make contracts and grants;
- (3) acquire, hold, administer, and dispose of real and personal property, including patents and copyrights;
- (4) receive, hold, and disburse funds, and open bank accounts as may be necessary;
- (5) accept contributions of property, funds or services; and
- (6) employ personnel.

ARTICLE V

BOARD OF GOVERNORS

A. A Board of Governors, hereinafter called the "Board", shall be constituted. The Board shall be the governing body of the Foundation and shall be responsible for determining financial and managerial policies, the subject areas for cooperative research and the research programs of the Foundation. The Board shall have authority to:

- (1) establish its rules of procedure, subject to the provisions of this Agreement;
- (2) establish regulations, subject to the approval of both Governments, defining the policies, organization and procedures of the Foundation;
- (3) appoint and dismiss an Executive Director;
- (4) approve the annual budget and research program of the

Foundation, indicating, *inter alia*, the favored subject areas of research and the funds allotted thereto;

(5) review proposals for individual cooperative research projects calling for commitments in excess of \$50,000 in Israeli pounds and decide on such proposals;

(6) accept contributions of property, funds or services subject to the approval of both Governments;

(7) establish the principal office of the Foundation in Israel;

(8) delegate; and

(9) exercise any other power possessed by the Foundation, not otherwise assigned by this Agreement.

B. The Board shall consist of ten members. Five of these shall be citizens of the United States who shall be appointed by and serve at the pleasure of the Government of the United States, and five shall be citizens of Israel who shall be appointed by and serve at the pleasure of the Government of Israel.

C. The Chairman, Vice-Chairman and Secretary of the Board shall be elected from and by the members. The Chairmanship and Vice-Chairmanship shall not be held in any year by citizens of the same country, and each position shall alternate on an annual basis between a United States and an Israeli member. Subject to paragraph A of Article XIV, the members of the Board shall serve for three years and may be reappointed, except that two of the initial five members from each country shall be appointed for two years. In the event any vacancy occurs by reason of death, incapacity, resignation, or otherwise, appointments may be made as provided in paragraph B above.

D. The Board shall normally meet once a year at the principal office of the Foundation, but meetings of the Board may be held at such time and place as the Board may from time to time determine.

E. The Board shall act by vote of at least seven-tenths of the entire membership.

F. Members of the Board shall serve without compensation, but the Board may authorize the payment of the necessary expenses of members in attending meetings of the Board and in performing other official duties.

G. The Board shall provide for annual audits of the accounts of the Foundation by independent auditors, for submission to both Governments. These audits shall certify to the status of financial condition and evaluate the Foundation's system of internal control and auditing.

ARTICLE VI

EXECUTIVE COMMITTEE

The Board may establish an Executive Committee of more limited membership to act between meetings of the Board as the Board may authorize.

ARTICLE VII

EXECUTIVE DIRECTOR

A. The Executive Director shall be the chief executive officer of the Foundation. He shall be responsible for the operations and staffing of the Foundation. He shall act in accordance with the policies, directives and delegations of the Board.

B. The Executive Director shall employ, oversee and dismiss members of the professional and administrative staff. No citizen of the United States or Israel may be employed except with the approval of his Government. No citizen of a third country may be employed except with the approval of the Government of the United States and the Government of Israel.

C. The Executive Director shall prepare and submit to the Board sixty days before the annual meeting his proposals for the research program of the Foundation for approval and shall take action to implement any decisions of the Board thereon. The Executive Director shall consult with the two Governments as appropriate to assure that projects falling within the research program as submitted would receive the support of the two Governments.

D. The Executive Director shall prepare and submit to the Board proposed annual budgets of the Foundation for approval and shall take action to implement any decisions of the Board thereon.

E. The Executive Director shall have the authority to approve specific cooperative research projects in accordance with the approved research program and annual budget of the Foundation within a maximum commitment of \$50,000 in Israeli pounds for each such project.

F. The Executive Director shall maintain an appropriate system of internal control, including official books and records sufficient to reflect accurately the transactions of the Foundation and to show currently the financial condition of the Foundation. The internal control system shall include an adequate system of internal audit within the Foundation, which will conduct internal financial and operational audits designed to assure the efficiency and economy of the Foundation. The books and records and internal audit reports will be available for review by authorized representatives of both Governments.

G. The Executive Director shall prepare and submit to the Board a proposed annual report, including a financial statement, on the activities of the Foundation for the approval of the Board and for submission to both Governments.

ARTICLE VIII

ROLE OF GOVERNMENTS

Each Government shall stimulate and receive proposals for cooperative research projects from its own governmental or private

sectors. The two Governments shall submit such proposals to the Executive Director for his consideration in preparing the research program for submission to the Board. However, non-governmental proposals for cooperative research projects may be presented directly to the Executive Director. The Executive Director before taking any action may submit such proposals to the Governments for review and comment.

ARTICLE IX

PUBLICATION

A summary of the results of the cooperative research projects sponsored by the Foundation shall be made available promptly to the public in English and Hebrew. Subject to copyright or patent rights, complete studies and supporting documents shall also be made available in both English and Hebrew, where the expense is warranted.

ARTICLE X

FINANCIAL ASPECTS

A. The endowment of the Foundation shall consist of the following:

- (1) \$30,000,000 in Israeli pounds furnished by the Government of the United States;
- (2) \$30,000,000 in Israeli pounds furnished by the Government of Israel.

B. The \$60,000,000 in Israeli pounds shall be deposited by the two Governments on October 1, 1972 in a special account in the Bank of Israel in the name of the Foundation. The deposit of the Government of the United States is conditioned on prior receipt of payments pursuant to paragraph F below.

C. The Government of Israel shall guarantee a basic annual rate of 3.5 percent interest to the Foundation on the funds in the account. The interest income shall be paid on a quarterly basis.

D. The foundation shall use the interest income referred to in paragraph C above, the contributions referred to in Article IV(5), as well as any funds deriving from its activities, for the operations of the Foundation. The endowment of the Foundation may not be drawn upon by the Foundation.

E. The Government of Israel shall permit the Foundation to exchange Israeli pounds for convertible currencies required for the essential expenses outside of Israel of the Foundation and the cooperative research projects sponsored by it.

F. On October 1, 1972 the Government of Israel shall pay to the Government of the United States \$30,000,000 in Israeli pounds by way of acceleration of payments due for the years 1988 to 2001 as set forth in Appendix A.

ARTICLE XI

MOVEMENT OF PERSONS AND EQUIPMENT

Both Governments shall make every effort to facilitate the movement of persons and equipment involved in this Agreement into and out of their respective countries.

ARTICLE XII

EXEMPTIONS

A. United States citizens employed by the Foundation or engaged in cooperative research projects in Israel sponsored by the Foundation, and accompanying members of their families, if such citizens and such members are not permanent residents of Israel, shall be exempt from all Israeli income taxes (including contributions required by the National Insurance Law of Israel), on income derived from the Foundation.

B. Travel by United States and Israeli citizens, who are not permanent residents of Israel, in connection with the official business of the Foundation or in connection with a cooperative research project sponsored by the Foundation shall be exempt from the Israeli travel tax.

ARTICLE XIII

OTHER SCIENTIFIC COOPERATION

Nothing in this Agreement shall be construed to prejudice other arrangements for scientific cooperation between the two countries.

ARTICLE XIV

ENTRY INTO FORCE AND DURATION

A. This Agreement shall enter into force upon signature and shall remain in force for five years from the date of funding the endowment pursuant to paragraph B of Article X, and shall continue thereafter unless terminated by mutual agreement or by one year's notice in writing by either Government to the other Government.

B. In the event of termination of this Agreement, each Government shall be entitled to half the endowment fund. The property of the Foundation shall be sold, and the sale proceeds and any other assets and funds of the Foundation shall, after payment of all obligations, be divided equally between both Governments. However, any copyrights, patents, records or documents of the Foundation shall be disposed of as the Governments may agree.

DONE in duplicate at New York this 27th day of September, 1972.

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

William P. Rogers [1]

FOR THE GOVERNMENT OF ISRAEL:

P. Sapir [2]

PINHAS SAPIR

APPENDIX A

ISRAELI PREPAYMENT OF INSTALLMENTS BECOMING DUE UNITED STATES FISCAL YEAR 1988 TO UNITED STATES FISCAL YEAR 2001

<u>Loan Number</u>	<u>Period Covered</u>	<u>Principal Amount Israel Pounds</u>	<u>Equivalent in U.S. Dollars*</u>
271-G-043	1988-91	£6, 973, 650. 00	\$1, 660, 392. 86
271-G-046	1988-92	2, 381, 390. 42	566, 997. 72
271-G-058	1988-92	5, 686, 442. 58	1, 353, 914. 90
271-G-065	1988-93	14, 978, 607. 22	3, 566, 335. 05
271-G-073A	1988-94	9, 889, 090. 76	2, 354, 545. 42
271-G-073B	1988-95	10, 595, 454. 41	2, 522, 727. 24
271-G-073C	1988-96	6, 571, 910. 97	1, 564, 740. 71
271-G-106	1988-95	16, 109, 940. 57	3, 835, 700. 14
271-G-119	1988-97	24, 284, 735. 77	5, 782, 079. 94
271-G-130	1988-01	19, 860, 976. 80	4, 728, 804. 00
271-G-015	1989-90	8, 667, 800. 50	2, 063, 762. 02
		£126, 000, 000. 00	\$30, 000, 000. 00

*The exchange rate used is 4.2 Israel Pounds to a U.S. \$1.00.

¹ William P. Rogers

² P. Sapir

[EXCHANGE OF LETTERS]

ASSISTANT SECRETARY OF STATE
WASHINGTON, D.C. 20520

SEPTEMBER 27, 1972

DEAR MR. AMBASSADOR:

I have the honor to refer to the Agreement on the United States-Israel Binational Science Foundation being signed contemporaneously today, and to confirm on behalf of my government the following understandings relating to this Agreement:

1. If the two Governments deem it advisable that the Foundation be established as a legal entity so as better to carry out its activities, the two Governments will consult together with a view to taking such action as may be mutually agreed to accomplish this end.

2. Cooperative projects sponsored by the Foundation may not be conducted in geographic areas which came under the administration of the Government of Israel after June 5, 1967 and may not relate to subjects primarily pertinent to such areas.

3. The interest referred to in paragraph C of Article X shall be adjusted annually in proportion to the change in the Israeli Consumer Price Index in the twelve months preceding the adjustment. The first adjustment shall take place one year after the funding of the Foundation.

4. With reference to Article XII, the Government of Israel will use its best efforts to accord exemptions (a) from Israeli income tax and property tax on the Foundation and (b) from Israeli customs, duties, excises, surtaxes and other taxes levied on importation (1) of goods (including furniture, equipment, supplies and scientific and educational articles) intended for the use of the Foundation, and (2) of scientific equipment to be owned by the Foundation and intended for use in a cooperative research project sponsored by the Foundation, and the operating supplies relating to such equipment. Insofar as such exemptions are not accorded, the Government of Israel will reimburse the Foundation for any payments of such taxes.

5. With reference to paragraph B of Article XII, permanent residents of Israel, travelling in connection with official business of the Foundation or in connection with a cooperative research project sponsored by the Foundation, will enjoy the same reductions of travel tax as are accorded Israeli scientists employed by institutions of higher learning travelling on behalf of their institutions.

6. If it develops that the Foundation or the projects sponsored by it are affected by lack of additional tax exemptions, the two Governments will consult together with a view to taking such action as may be mutually agreed to remedy the situation.

7. With reference to paragraph B of Article XIV, in the event of termination the United States share of the endowment fund shall be refunded by the Government of Israel as follows:

A. If the Foundation is terminated prior to or on June 30, 1988, the refund shall be made in twenty-four (24) equal semi-annual installments beginning on June 30, 1988, with interest paid semi-annually beginning December 31, 1988 at the annual rate of 3.5 per cent on the unpaid balance. However, interest on the refund shall also be paid semi-annually beginning six months from the date of termination at the annual rate of 3.5 per cent, the interest to begin running from the date of termination and continuing until June 30, 1988, but in any event any unpaid interest shall be paid by June 30, 1988.

B. If the Foundation is terminated subsequent to June 30, 1988 and prior to December 31, 1999, the refund shall be made in equal semi-annual installments beginning on the date of termination, with interest paid semi-annually beginning six months from the date of termination at the annual rate of 3.5 per cent on the unpaid balance, but in any event any unpaid balance and interest shall be paid by December 31, 1999. The equal semi-annual installments shall be based on a prorating of the refund over the period from the date of termination to December 31, 1999.

C. If the Foundation is terminated on or subsequent to December 31, 1999, the refund shall be made in full on the date of termination.

D. If at the time of any repayment of principal it appears that a depreciation or appreciation of the Israeli pound against the United States dollar has occurred, there shall be added or deducted from the repayment a sum in Israeli pounds appropriate to maintaining the dollar value, as that value was on October 1, 1972, of the proportion of the amount of the repayment which \$2,063,762 bears to \$30,000,000.

8. With further reference to paragraph B of Article XIV the Israeli share of the endowment fund shall be refunded in full to the Government of Israel on the date of termination.

I would appreciate it if you would confirm on behalf of your Government the foregoing understandings and that this letter and your reply constitute an agreement between our two Governments.

Sincerely yours,

JOSEPH J. SISCO

Joseph J. Sisco

His Excellency

LIEUTENANT GENERAL YITZHAK RABIN,
Ambassador of Israel.

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
ושינגטון

27 SEPTEMBER 1972

DEAR MR. SISCO:

I have the honor to acknowledge receipt of your letter of today's date relating to the Agreement on the United States—Israel Binational Science Foundation, and to confirm on behalf of my Government the understandings set forth therein, and that your letter and the present letter in reply constitute an agreement between our two Governments.

Y. RABIN

Y. Rabin, Lt. Gen. (Res.)
Ambassador

The Honorable
JOSEPH J. SISCO
*Ass't Secretary of State
Department of State
Washington, D.C.*

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את החלטת המועצה להשכלה גבוהה, מיום כ"ה באדר א' תשל"ג (17.2.73), בדבר הקמת בית-ספר לרפואה במסגרת אוניברסיטת הנגב, כחלק ממרכז רפואי אזורי.

ד ב ר י ה ס ב ר

בעקבות בקשותיהן של אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר-אילן, לפתוח בית-ספר לרפואה, מינתה המועצה להשכלה גבוהה בב' בשבט תשל"א (28.1.71), ועדה בראשותו של פרופ' מיכאל פלדמן, ממכון וייצמן. בכתב המינוי הוגדרו תפקידיה כדלהלן:

- 1" לבדוק את הביקוש וההיצע של הרופאים בעשור זה (עד 1980), כולל ישראלים הלומדים בחוץ-לארץ.
 2. לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ.
 3. אם נראה לוועדה שיש צורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה, לשקול מבחינה אקדמית, רפואית, כספית ומנהלית אם יש להרחיב בתי-ספר קיימים או לפתוח בית-ספר או בתי-ספר נוספים.
 4. אם הוועדה תמליץ על בית-ספר או בתי-ספר נוספים, להציע הצעות בדבר מיקומם בהתחשב בין השאר, בתרומה האפשרית של בית-ספר לשרותי הבריאות. לענין המקום, יש לדון בין השאר, בבקשות שהוגשו למועצה להשכלה גבוהה על-ידי אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר-אילן."
- אחרי דיון בדין-וחשבון הוועדה החליטה המועצה בישיבתה מיום כ"ה באדר א' תשל"ג (27.2.73), לקבל את המלצות דו"ח הוועדה לבית-ספר לרפואה בישראל ("ועדת פלדמן"), המצורף בזה, הקובעות כי הבעיה המכרעת לגבי התפתחות הרפואה בישראל בעתיד, הינה הבעיה האיכותית. שילוב מלא של כל שירותי הבריאות בנגב והצמדתם לבית-ספר לרפואה, במסגרת משותפת עם מרכז רפואי איזורי לנגב, שבו הסגל האקדמי שותף מרכזי באחריות לשרותי הבריאות לאוכלוסיה כולה, הוא צעד יעיל ביותר לפתרון בעיותיו האיכותיות של השרות הרפואי בנגב. הצלחתו של הנסיון המוצע, עשוי לדעת הוועדה להשפיע בכיוון של תמורה חיובית בארגון שרותי הבריאות בארץ בכלל. עצם כינונו של בית-ספר לרפואה בנגב, עשוי למשוך לאזור זה כוחות רפואיים בעלי רמה מקצועית גבוהה, שללא מסגרת אקדמית לא יימשכו לבאר-שבע. הללו עשויים להיות גורם מכריע בהעלאת איכותו של השרות הרפואי בנגב כולו.

על סמך כל זה המליצה הוועדה, כי "אוניברסיטת הנגב תורשה לפתוח בית-ספר לרפואה כחלק ממרכז רפואי איזורי, שבו יתקיים שילוב של כל שירותי הבריאות בנגב (משרד הבריאות, קופת חולים הכללית, מלב"ן וכו')".

בית-ספר לרפואה באוניברסיטת הנגב, יוקם בהדרגה במשך מספר שנים, בהקמתו לא יוחל לפני שנת הלימודים תשל"ה, וזאת עקב הסיבות הבאות: הבטל הכספי הכרוך בהקמת בית-ספר חדש לרפואה, מימדיו המצומצמים, בשלב התחלתי של סגל ההוראה וההדרכה בבאר-שבע; ייחודה של הגישה החינוכית המובחנת ביסוד התוכנית המוצעת המחייבת הוראה על-ידי חונכים; והקושי בביצוע מהיר של שילוב השירותים הרפואיים שהם תנאי להצלחת תוכנית ההוראה.

"ועדת פלדמן" המליצה גם על היקף התחלתי צנוע של קליטת הסטודנטים, בשנה הראשונה יתקבלו 30 סטודנטים לשנה א' ובהדרגה יעלה במשך חמש שנים מספר הבקלטים בשנה א' עד ל-50, וכן כי בתכנית הפיתוח, לא יוחל אלא שנתיים לאחר פתיחת שנת הלימודים הראשונה.

הנתונים לחישוב תקציב שוטף ותקציב פיתוח של "המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות של הנגב" מובאים בנספח ד' (עמ' 1-8) לדו"ח הוועדה לבתי-ספר לרפואה בישראל (ועדת פרופ' פלדמן).

לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה תשי"ח-1958, החלטת המועצה בנושא כמו הקמת בית-ספר לרפואה טעונה אישור הממשלה.

מוגש על-ידי כגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

י' באדר ב' תשל"ג
14 במרץ 1973

דין וחשבון

הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

אוקטובר 1972

דין וחשבון

הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

אוקטובר 1972

דו"ח הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

חברי הועדה: פרופסור מיכאל פלדמן, יו"ר

מר י.מ. גלעדי

מר ארנון גפני

מר שלמה דרך

פרופסור ברוך פדה

מר אביעזר שלוש

1. הועדה אשר דו"חה נתון בזה התמנתה על ידי שר החנוך והתרבות ביום 28 בדצמבר 1971. תפקידיה כפי שנוסחו בכתב המנוי:

1. "לבדוק את הבקוש וההיצע של הרופאים בעשור זה (עד 1980), כולל ישראלים הלומדים בחו"ל.
2. לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ.
3. אם נראה לוועדה שיש צורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה, לשקול מבחינה אקדמית, רפואית, כספית ומנהלית אם יש להרחיב בתי ספר קיימים או לפתוח בית ספר או בתי ספר נוספים.
4. אם הועדה תמליץ על בית ספר או בתי ספר נוספים, להציע הצעות בדבר מיקומם בהתחשב, בין השאר, בתרומה האפשרית של בית הספר לשרותי הבריאות.

לענין המקום, יש לדון בין השאר, בבקשות שהוגשו למועצה להשכלה גבוהה על ידי אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר אילן."

הוועדה קיימה 11 ישיבות היא ערכה דיונים ארוכים עם נציגים של הגופים שהגישו הצעות לפתיחת בתי ספר לרפואה. באשר להצעה לפתיחת בית ספר לרפואה בבאר-שבע, נפגשה הועדה עם נציגי אוניברסיטת הנגב: פרופ' חנני (רקטור), פרופ' מ. פריבס, מר טוביהו ואחרים. נציגי קופ"ח של ההסתדרות: מר מ. סורוקה ז"ל ד"ר ח. דורון. כן קיימה הועדה סיור מקיף באוניברסיטת הנגב, במכון לחקר הנגב, ביה"ח המרכזי לנגב באר שבע. הועדה ערכה בבית"ח המרכזי לנגב דיון עם רופאי המקום ועם נציגי הגופים הרפואיים השונים בנגב. כן שמעה הועדה בסיורה בבאר שבע דברי מר א. נאוי, ראש עיריית באר - שבע ונציגי הרשויות המקומיות בנגב. הועדה הזמינה לדיונים את ראשי בתי הספר לרפואה בארץ ואת ראש הועדה המדעית של ההסתדרות הרפואית (פרופ' ש. פלדמן). כן דנה עם פרופ' מ. וולמן ופרופ' ברכה רמות מביה"ס לרפואה בת"א ועם ד"ר שניידס-העוסק ברפואה קהילתית. בנוסף קיימו אנשי הועדה - כל אחד בנפרד - דיונים עם אנשים שונים הפועלים בתחומי הרפואה בארץ ומלומדים מתחומי הרפואה בחו"ל שהוזמנו באותה תקופה ארצה.

באשר להצעה לפתיחת בית ספר לרפואה באוניברסיטת בר-אילן נפגשה הועדה פעמיים עם נציגי האוניברסיטה, ובראשם הרקטור פרופ' קדר.

2. ההיצע והבקוש של רופאים בעשור הקרוב

2.1 ההיצע הצפוי של רופאים

לבדיקת נושא זה מינתה הועדה קבוצת עבודה שכללה את ד"ר ח. ש. הלוי (משרד הבריאות), מר ד. ירדן ומר א. שפניץ (אגף תקציבים, משרד האוצר) להכנת הנתונים הסטטיסטיים על צבור הרופאים הנמצאים כיום במדינה, ועל ההתפתחויות הצפויות בו לעשור הקרוב. בפגישה ראשונה שבין קבוצת עבודה זו וחברי הועדה נוסחו הבעיות המחייבות מחקר סטטיסטי והנתונים שיש לאספם. ב-19.7.72 הגישה קבוצת העבודה את הדו"ח שלה לועדה ונתקיים דיון בין חברי הועדה וחברי קבוצת העבודה. דו"ח זה ("תחזית הבקוש וההיצע של רופאים לשנת 1982") נתון כנספח א'. בנוסף קבלה הועדה ממר מ. סורוקה ז"ל, קופ"ח הכללית, תחזית כוח אדם רפואי בישראל שנערכה על ידי המחלקה למחקר ולסטטיסטיקה, מרכז קופ"ח. ואולם הנתונים דלהלן מסתמכים על עבודת קבוצת העבודה שמינתה הועדה.

לא זו בלבד שיש קשיים המובנים מאליהם באומדנת מספר הרופאים הצפויים להיות בישראל בעוד 10 שנים, אלא אף מספר הרופאים הפועלים בארץ היום נמצא כנתון במחלוקת. יש חוסר התאמה (כדי 800 רופאים) בין נתוני מפקד הרופאים של משרד העבודה 1971, לבין רשום הרופאים של משרד הבריאות. (בנוסף, אין ודאות לגבי מספר הרופאים הרשומים שאמנם עוסק ברפואה באורח מלא). בהמשך הברור (ומטעמים שפורטו בנספח א') נקבע כי בסוף 1971 היו בארץ כ-7000 רופאים. מתוך מספר זה עשויים להיות, בכל זמן נתון כ-500 בחו"ל, וחלק אחר שאומדנתו קשה, שאיננו עוסק ברפואה. מספר הרופאים שיהיו בארץ בעוד 10 שנים יהיה מורכב מ:

1. הרופאים שישארו אז פעילים, מכלל הרופאים הפועלים היום בארץ (אחרי

מות או פרישה);

2. תוצרת בתי הספר לרפואה הקיימים היום בארץ;

3. חזרתם ארצה של סטודנטים ישראלים הלומדים רפואה בחו"ל;

4. עלית רופאים.

כ-26% מהמספר הנוכחי של הרופאים בארץ נמצא כבר עכשיו מעבר לגיל הפרישה.

הונח כי מדי שנה יעזבו עוד כ-2.5% מהרופאים הפעילים בגלל פרישה אחרי גיל 65, או מות. מכאן שמכלל הרופאים הפעילים כיום ישארו ב-1982 כ-3500 רופאים.

משלושת בתי הספר לרפואה הקיימים היום (ירושלים, תל-אביב וחיפה) יגיע המספר הכולל של בוגרים במשך 10 השנים הבאות ל-2770 (בהנחה כי יוסיפו ללמד לפי יכולת הקבול הנוכחי) (נספח א', לוח א').

לגבי סטודנטים ישראלים הלומדים היום בחו"ל - אין מידע מלא ומדויק. אמדנת הוועדה מסתמכת על האינפורמציה שבידי לשכת הסטודנטים במשרד החינוך והתרבות בדבר תלמידי רפואה שלגביהם אושרה העברת מטבע זר. מכאן שקרוב לודאי כי המספרים דלהלן הם מספרי מינימום. (על ההבדל בין מספרי הסטודנטים לפי רשום ישראלי לבין מספריהם בלשכת האקדמאים בלונדון ראה נספח א', עמ' 6).

האומדנה לגבי מספר הישראלים שיוסיפו לצאת ללמוד רפואה בחו"ל הסתמכה על ההנחה כי לאחר הגדול התלול במספר היוצאים ללמוד רפואה בחו"ל בשנים האחרונות, הגענו למצב של רוויה. כן הונח, על פי מצב הדברים עד כה, כי יש נשירה מלימודים בשעור של 20% מהסטודנטים תוך כדי למודיהם בחו"ל (בנגוד למצב של העדר נשירה בין סטודנטים לרפואה בארץ). לפיכך, ואחרי נכחי מספרי הסטודנטים שיחזרו בשנה הרביעית, ויקלטו בבתי הספר לרפואה בארץ המקבלים תלמידים כאלה (תל אביב וחיפה) עשויים לחזור ארצה בעשור הקרוב 3340 רופאים (נספח א', לוח ב'). סך הכל של גומרי הרפואה הישראלים מבתי הספר לרפואה בארץ ובחו"ל יגיע אפוא ל-6110 רופאים.

תחזית עלית הרופאים היא, מטעמים מובנים, נושא שהערכתו הסטטיסטית קשה ביותר. האמת היא כי גם ההערכה המספרית של מספר הרופאים שעלו ארצה בשנים האחרונות אינה קלה מבחינת נושא דיוננו, שכן המספרים שבידי משרד הקליטה מתבססים על הצהרת העולה בשעת כניסתו בלי לבדוק ולאמת ההצהרות. על כן יש להוריד מהמספרים הנתינים את:

1. רופאי ומרפאי שיניים (כ-20% מהמצהירים בשנת 70-1968);
2. רופאים שמגיעים ארצה בגיל הפנסיה או מתקרבים אליו;
3. רופאים שאינם מקבלים רשיונות עבודה לאחר בדיקת תעודותיהם;
4. רופאים היורדים מן הארץ עוד בטרם נקלטו בה. ויש להוסיף: רופאים, רופאים, רופאים.

על פיו נמצא כי ב-1972 עשויים להתווסף 710 רופאים מכלל 1200 המצהירים
על עצמם בשעת כניסתם כרופאים.

מאז מלחמת ששת הימים נמצא מספר הרופאים שעלו ארצה בגדול מתמיד משנה לשנה. הנחנו לצורכי החשוב דלהלן כי מספר הרופאים העולים בשנה לא יגדל בעתיד מעבר לתחזית 1972. יתר על כן, הנחנו כי מספר זה ישאר יציב בחמש השנים הראשונות שבעשור הקרוב (סה"כ 3500 רופאים) ואילו בחמש השנים שלאחריהן תחול ירידה בשעור של 20% לשנה ואז בין 81-1977 יעלו 2750 רופאים. לפיכך עד 1982 עשויים להצטרף להיצע הרופאים בארץ 6250 רופאים מתוך העליה, שלאחר נשירה (מות ופרישה) - מספרם, כרופאים פעילים, נאמד ב-5940.

ברור כי האומדנה הזאת מסתמכת על הנחות שאין כל אפשרות לודאן בשלב זה. לא זו בלבד שקשה לאמוד את מספר הרופאים העשויים לעלות ארצה אלא שיש קושי נוסף באומדנת מספרם של הרופאים מתוך עולים אלה שיקבלו רשיונות עבודה ואמנם יפעלו ממש כרופאים. (ואולם אומדננו בנוי על היקף תחזית העליה המקובל היום בכל שטחי התכנון במדינה. אם תחזית זו תשתנה - תהיינה לכך השלכות גם על הביקוש וגם על ההיצע). על סמך הנ"ל נראה כי ההיצע הצפוי של רופאים ב-1982 עשוי להגיע לכ-15,500 רופאים בישראל (נספח א', לוח ד').

2.2 הבקוש הצפוי של רופאים

אומדנת הבקוש מבוססת אף היא על הנחות שאין אפשרות לודאן. הנחות אלה נוגעות א) לשעור העליה הכללית באוכלוסית המדינה; ב) לפתוח שרותי בריאות (תוספת מיטות בבתי חולים חדשים, ושכלול איכותי של הספול הרפואי שיגרור הגדלת הדרישה לרופאים).

הערכה לגבי מספר הרופאים שיידרש לאיוש כל התקנים לפי אלטרנטיבות שונות של גדול האוכלוסיה ורמת תקן כוח האדם נתונה בנספח א', לוח ו'. מתוך כך ניתן להעריך את בקוש הרופאים בשנת 1982, כפונקציה של העליה הצפויה.

אם מן הברירות הניתנות באומדנות אלה נבחר במירבית, על סמך ההנחה כי העליה בעשור הבא תהיה בשעור של כ-80,000 לשנה, ידרשו כ-9500 רופאים לאיוש משרות הרפואה. נמצא איפוא שאם גם נזדקק לכ-10,000 רופאים בארץ עשויים אנו על פי ההנחות דלעיל להמצא במצב של עודף רופאים. מספרים אלה עשויים כמובן להשתנות

בכיוון של איזון שבין ההיצע לבקוש אם:

א. העליה הממשית של רופאים תהיה קטנה מההנחה המהווה בסיס לחשובים שלנו;

ב. שעורי העליה (של יהודים שאינם רופאים) יגדלו מן הצפוי;

ג. אם תחולנה התפתחויות איכותיות בשרותי הרפואה שיגדילו את מספר הרופאים הנדרשים על פי הצפוי היום ליחידת אוכלוסיה.

מכל מקום גם אם יקטן העודף מן המשוער כתוצאה מעליה קטנה יותר של רופאים וגם אם תגדל העליה של יהודים שאינם רופאים, אין כל סיבה היום להניח כי ב-1982 יעלה הבקוש של רופאים על ההיצע.

מסקנה: על מסך התחזית לגבי ההיצע והבקוש של רופאים בעוד 10 שנים נראה כי לא יידרשו רופאים רבים יותר משימצאו אז ועל כן מן הבחינה הכמותית בלבד אין כל צורך בהגדלת מספר לומדי הרפואה בארץ.

1.3. בקשתה של אוניברסיטת הנגב לפתיחת בית ספר לרפואה

הבקשה שהוגשה על ידי אוניברסיטת הנגב לפתיחת בית ספר לרפואה בבאר שבע- עיקרה איננו בסיפוק צורך מספרי צפוי של רופאים. מגמתה איננה כמות נוספת אלא איכות שונה של רופאים: חנוך רופאים מסוג שונה מזה המתחנך היום בארץ, בבית ספר לרפואה חדש שהקמתו קשורה מראשית בתמורה מהותית ויסודית במבנה הרפואה בנגב. המדובר בספוס חדש של רופאים שלפי המבקשים (אוניברסיטת הנגב וקופ"ח) יש בו צורך רב ביותר. התכנית המוצעת לבית ספר לרפואה בנגב מסתמכת על השוני שבמבנה הנוכחי של השרותים הרפואיים בנגב בהשוואה למבנה ביתר חלקי הארץ, המאפשר לחולל את התמורה המוצעת, המאבטח במידה רבה יותר מבאיזורים אחרים את הגשמתה המוצלחת.

הועדה מכירה בכך שאין זה מקרה ראשון שבו הטעון של המבקשים לפתוח בית ספר לרפואה חדש בארץ מסתמך על הצהרת כוונה לחנך סוג חדש ושונה של רופאים. הועדה ראתה עלק הכרח להכנס בדיוניה ובברוריה לשאלת איכותו של השרות הרפואי בארץ ומבנהו ואופי ההשתלבות של בוגרי בתי הספר לרפואה בארץ בשרות זה. היחס לבקשת אוניברסיטת הנגב מן ההכרח שיתבסס על הערכת שני מרכיבים אלה.

הקשיים המאפיינים היום את שרותי הבריאות בארץ אינם נובעים ממחסור כמותי בכח אדם רפואי (אם כי בתחומים מסוימים של רפואה נראה כי יש מחסור כזה: נספח ב', לוח א'), הקשיים בעיקרם - מקורם (1) בחלוקה לקויה של כוח אדם רפואי בין מרכזים עירוניים גדולים ובין איזורי פתוח מרוחקים (נספח ב', לוח ב, 2); (2) חוסר קשר ורצף שרותי בין הטפול בחולה בבתי החולים, לטפול במרפאות ובשרותי ההיקף באיזור מגוריו של החולה; (3) הבדלים איכותיים ניכרים ברמה המקצועית בין הטפול ההמוני במרפאות קופ"ח לבין הטפול המקצועי בבתי החולים; (4) נטיה של הישראלים בוגרי בתי הספר לרפואה להתמחות במקצועות צרים המשאירה אותם בבתי-החולים (נספח ב' לוח ג'); (5) הנטיה הכללית לדהומניזציה של הרפואה המרכזית וההיקפית כאחד.

המרפאות ושרותי ההיקף הקהילתיים מאוכלסים בעיקרם ברופאים עולים, ואילו הישראלים מאכלסים את הרפואה המקצועית בבתי החולים. הפער הגדול והולך בין הרופא המרפאתי ובין הרופא בבית חולים הביא ליצירת שני מעמדות של רופאים: ישראלים מצד אחד המבוצרים בבתי החולים; והנמצאים במצב של התקדמות מקצועית וחברתית מתמדת, מול רופאים עולים חדשים במרפאות עירוניות וכפריות, הנתונים מצודה שגרתית וצוברים תסכול מקצועי וחברתי כאחד. רופאי בתי החולים, באורח כולל, מתנכרים לבעיות הרפואה הקהילתית, ואילו רופאי המרפאות אינם מגיעים בגלל מעמד של נחיתות לקידמה מקצועית. הפעילות החינוכית בבתי הספר לרפואה היום, המרוכזת בעיקרה בבתי חולים, נמנציחה את מצב הדברים שקורבנו הוא החולה. החולה נופל קורבן שכן:

1. אין רצף מקצועי בין הטפול בבית החולים לטפול במרפאה;
2. בגלל הרמה המקצועית הנמוכה במרפאות נשלחים חולים ללא צורך לבתי החולים. הללו עמוסים על כן ביתר, ומתקשים למלא תפקידם כהלכה;
3. שרותי הרפואה המרפאתיים איכותם המקצועית ירודה יחסית;

מניעת הנצחתו של מצב הדברים המתואר, על ידי חנוך בארץ של טפוס רופאים אחר מותנה בשנוי יסודי במערכת שרותי הבריאות. על שנוי זה לכלול שלוב מלא של:

1. שרותי הבריאות ההיקפי ושרותי האשפוז;
2. שרותי הבריאות הממשלתיים והצבוריים (קופ"ח, מלבן, ועוד) באיזור נתון;
3. שרותי הבריאות ומוסדות אקדמיים לחנוך רפואי.

עד היום אין לבתי הספר לרפואה בארץ כל אחריות פורמלית או מעשית לשרותי הבריאות באיזורם.

ההצעה של אוניברסיטת הנגב שעמדה לדיון בפני הועדה מבוססת על מזוג ושולב מוחלט של שרותי הבריאות במסגרת מרכז רפואי איזורי, אחד ועצמאי, שבית הספר לרפואה המוצע הוא חלק ממנו. האינטגרציה של בית ספר לרפואה במערך של שרותי בריאות משולבים אלה, מכוון לכך שהמוסד האקדמי, על סגל עובדיו ותלמידיו, יראה עצמו אחראי לשרות רפואי טוב לכל. בית ספר כזה שבו מוריו מגישים שרותי רפואה טובים בבתי החולים ובמרפאות, במרכזים ובהיקף כאחד, רק הוא עשוי לחנך טפוס רופאים שונה מזה היוצא היום מבתי הספר לרפואה האחרים. ההנחה היא, איפוא, כי רק בית ספר לרפואה המקבל על עצמו אחריות מרכזית בהגשת כל שרותי הרפואה לכל האוכלוסיה באיזורם עשוי לשנות את מערכת החנוך הרפואי הקיים ועל כן את תוצרתו.

קופ"ח, משרד הבריאות ומלבן (שרותי בריאות הנפש, חולים כרוניים וקשישים) הביעו נכונות ליצירת מרכז רפואי איזורי חדש בנגב שיכלול את כלל שרותי הבריאות ובית ספר לרפואה המוצע. במסגרת משולבת כזו יהיו הפרופסורים לרפואה למחלקותיהם השונות אחראיים לשרות במחלקות בית החולים ובמרפאות; המתמחים במחלקות בית החולים יעבדו ברוטציה בבית החולים ובמרפאות כאחד. כבר היום יש לכך התחלה חלקית אבל ממשית מאד: חלק מרופאי בית החולים בבאר שבע עובדים במרפאות, ומרבית רופאי בית החולים באילת עובדים במרפאות ובקבוצים.

המגמה החדשה בחנוך רופאים מותנית בנוסף לתמורה במבנה השרותים הרפואיים גם בתכנית למודית שונה מזו המופעלת היום בבית הספר לרפואה בארץ. להלן קטע מתוך מסמך של פרופ. מ. פריבס: "מזוג שרותי בריאות עם חנוך רפואי" שהוגש לוועדה הנוגע לגישה המוצעת:

"באשר לתכנית הלמודים הכוונה היא לחשוף את התלמיד החל משנת הלמודים הראשונה לבעיות בריאות ומחלה, להקנות לו ידע מדעי-בסיסי, ולטפח בו יחס שיעמוד

לו במילוי תפקידו הרפואי. מדעי היסוד ומדעי ההתנהגות ילוו את התלמיד במשך כל שנות לימודיו במקביל ללמודיו הקליניים, ויהיו משולבים ומותאמים לצרכיו כרופא. כבר בשנה הראשונה יעבוד התלמיד במספר שרותי בריאות (כגון חדרי מיון, אמבולנסים, תחנות אם וילד, בריאות הנפש, מרפאות איזוריות ומחלקות ביה"ח) תחת השגחה והדרכה אישית של טיוטורים מתוך מורי המרכז. בשנה ראשונה זו, תוטל כבר על התלמיד אחריות למלוי תפקידים רפואיים ראשוניים. הוא יכיר את ה"עולם הרפואי" על הרכביו האנושיים והחברתיים ויטיב להבין את הצורך והמטרה שבלימודיו העיוניים והמעשיים אותם יעשה בשנים הבאות. את רוב מדעי היסוד (אנטומיה, פיסיולוגיה, ביוכימיה, פתולוגיה וכו') ילמד התלמיד כשהם מבוססים על בעיות האחסן, הבריא או החולה. שיטה זו תדגים לעיניו את חשיבותם ומשמעותם לפתרון בעיות רפואיות. אותו עקרון יחול גם על מדעי ההתנהגות שלא ינתנו יותר בצורה עיונית גרידא ובלי קשר עם המציאות. לאחר למודי הבסיס במדעים ובקליניקה שימשכו כ-3-4 שנים, יצאו התלמידים לשנה אחת של עבודה מעשית תחת פיקוח בבי"ח ובמרפאות. תהיה זו מעין שנת סטז' אבל באמצע תקופת הלימודים. רק לאחר שנה זו כשייטיב לדעת איזה ידע חסר לו במלוי תפקידו הרפואי יחזור התלמיד לתקופה נוספת של שנה-שנתיים של לימודי בחירה במסגרת בי"ס לרפואה ויוכל לבחור בקורסים לפי ראות עיניו והתענינותו. הלימודים יארכו 6 שנים בסך הכל אך התכנית תהיה די גמישה בכדי לאפשר לתלמידים מסויימים להתקדם בקצב האינדיבידואלי שלהם. אין כוונה לחנך רופאים כלליים או רופאי משפחה דווקא (אם כי ינתן עדוד מיוחד לאלה) אבל לחנך רופאים שמרצונם הטוב ומתוך ענין בעבודתם יתמסרו לרפואה משולבת הן בבתי חולים כמומחים והן כרופאים במרפאות, וזאת כשתנתן להם אפשרות של תנועה חפשית בין השניים ויווצרו תנאים של עבודה רפואית בעלת רמה נאותה גם מחוץ לכתלי בתי החולים.

הועדה בבקורה בבאר שבע סירה באוניברסיטה, במכון לחקר הנגב ובבית החולים ועמדה על התשתית הקיימת במקום להקמת בית ספר לרפואה. נתונים על הסגל האקדמי באוניברסיטת הנגב, ועל הסגל הרפואי בנגב נמצאים בנספח ג'. על סמך הנתונים הנ"ל, וכתוצאה לברורים נוספים ובקור במקום, סבורה הועדה שלקראת הפעלת התכנית המוצעת יהיה הכרח לחגבר את הסגל הקיים. יזמי ביה"ס לרפואה מודעים לבעיה זו - וכתוצאה לברורים מוקדמים שנעשו על ידם נראה כי יש מספר נאות של אנשים המוכנים להצטרף להגשמת התכנית, אם יוחלט על-כך בחיוב. כן רשמה הועדה לפניה את תוכן מכתבו של ד"ר ר. אלדר, סא"ל, קצין רפואה ראשי של צה"ל (מיום 22.6.72) הרואה בגישה המוצעת "תכנית מהפכנית הזורקת מימד חדש לחנוך הרופא וייעודו" והמשיב תשובה החלטית-חיובית לשאלה האם צה"ל ישתלב בתכנית כתורם וכנהנה.

2.3. בקשתה של אוניברסיטת בר-אילן לפתיחת בי"ס לרפואה

בשתי ישיבות שקיימה הועדה עם נציגי אוניברסיטת בר-אילן התברר לועדה, שהמוסדות המנהליים של אוניברסיטה זו טרם הגיעו לכלל החלטה חד-משמעית באשר לכונה לפתוח בי"ס לרפואה בבר-אילן. הועדה לא ראתה על כן טעם לפתוח בדיון בשאלה זו, שכן יש אפשרות כי ההחלטה הסופית של אוניברסיטת בר-אילן תהיה שלילית.

4. ה מ ל צ ו ת

1. הועדה רואה את הבעיה האיכותית אשר לשם פתרונה, אם גם החלקי, מוצע להקים בית ספר לרפואה באוניברסיטת הנגב כבעיה מכריעה לגבי התפתחות הרפואה בישראל בעתיד.
 2. הועדה סבורה כי שלוב מלא של כל שירותי הבריאות בנגב והצמדתם לבית ספר לרפואה במסגרת אחת של מרכז רפואי איזורי לנגב שבו הסגל האקדמי שותף מרכזי באחריות לשירותי הבריאות לאוכלוסיה כולה, הוא צעד יעיל ביותר לפתרון בעיותיו האיכותיות של השירות הרפואי בנגב.
 3. הצלחתו של הנסיון המוצע עשוי, לדעת הועדה, להשפיע בכיוון של תמורה חיובית בארגון, ושירותי הבריאות בארץ בכלל.
 4. הועדה מכירה בכך כי עצם כינונו של בית ספר לרפואה בנגב עשוי למשוך לאיזור זה כוחות רפואיים בני רמה מקצועית גבוהה, שללא מסגרת אקדמית לא יימשכו לבאר שבע. הללו עשויים להיות גורם מכריע בהרמת איכותו של השירות הרפואי בנגב כולו.
 5. על סמך הנ"ל ממליצה הועדה כי אוניברסיטת הנגב תורשה לפתוח בית ספר לרפואה כחלק ממרכז רפואי איזורי שבו יתקיים שלוב של כל שירותי הבריאות בנגב (משרד הבריאות, קופ"ח, מלבן וכו').
 6. הועדה ממליצה להצעת התקציב של המגישים (נספח ד').
- בגלל הנטל הכספי הכרוך בהקמת בית ספר לרפואה, בגלל קטנו ההתחלתי של סגל ההוראה וההדרכה בבאר שבע (באוניברסיטה ובשירותי הבריאות), בגלל ייחודה של הגישה החנוכית המונחת ביסוד התכנית המוצעת המחייבת הוראה "סיוטוראלית" רבה, ובגלל הקושי שבבצוע המהיר של שלוב

השרותים הרפואיים שהם תנאי להצלחת תכנית ההוראה ממליצה הועדה על היקף התחלתי צנוע של סטודנטים. אנו מציעים להתחיל ב-30 סטודנטים שיתקבלו בשנה הראשונה ולהתקדם בהדרגה עד לקבלת 50 סטודנטים לשנה א' בשנה החמישית. בסוף תשל"ג יפתח בית הספר בקבלת תלמידים לשנה א'.

7. הועדה מכירה בקושי הכספי שהתכנית המוצעת מטילה על ההשכלה הגבוהה בארץ. (ההצעה התקציבית לבית הספר לרפואה בנגב נתונה בנספח ג'). קופת חולים מוכנה לשאת בהוצאות החטיבה הקלינית, והועדה ממליצה לקבל התחייבותה בנדון. כן ממליצה הועדה כי בתכניות הפתוח (בניה של 15000 מ"ר) לא יוחל אלא שנתיים לאחר פתיחת שנת הלמודים הראשונה של בית הספר לרפואה.

נספח להמלצות:

הועדה מודעת לכך שעל פי כתב-מנויה התבקשה הועדה "לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ" (מכתב השר מיום 28 בדצמבר 1971, סעיף ב). הועדה לא התבקשה לעיין בצורך לצמצם מספר הסטודנטים לרפואה. ואולם מתוך בדיקת מצב הדברים שנסקר בסעיפים 2.1 ו-2.2 של דוח זה - הגיעה הועדה לכלל דאגה לגבי ההיקף העצום של מספר הצעירים הישראלים הנוסעים ללמוד רפואה בחו"ל (ומרוכזים בעיקר באיטליה). נראה לוועדה כי ראוי לנקוט בצעדים שיובילו להקטנת זרם זה של סטודנטים. איך הועדה מתכוננת בהערה זו להציע הצעות פעולה בנדון. ואולם ראוי כי הגופים המתאימים יבדקו בעיה זו; כיון שמרבית היוצאים מעונינים לשוב בשנה החדשה ללימודיהם לביה"ס לרפואה בארץ, ניתן לבדק אפשרות של בטול הקורס המקביל בבי"ס לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב הנועד לסטודנטים החוזרים מחו"ל. ייתכן כי צעד זה עשוי להיות גורם בולם למתעתדים לנסוע. כן ניתן לפתוח בפעילות הסברתית בין הורים וסטודנטים - בכוח בדבר הקשיים הצפויים בחזרתם לארץ וכו'.

דו"ח הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

הסתייגות חבר הועדה - ארנון גפני.

1. בהתאם לכתב המינוי של הועדה, הוטל עלינו לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ. במידה שנקבע כי צורך זה קיים, הוטל עלינו לבדוק האם דרוש בית ספר חדש ובמידה שכן, להציע הצעות בדבר מיקום בית הספר בהתחשב, בין השאר, בתחומה האפשרית שלו לשרותי הבריאות.
2. הועדה קבעה באופן החלטי כי לא צפוי מחסור ברופאים במערכת שרותיבריאות בטווח של 10 השנים הקרובות, יתר על כן קיים סיכוי סביר להיווצרות עודף היצע של כ-5,000 רופאים (דהיינו בשעור של כ-50%), בעקבות ממצאים אלה, המפורטים בדו"ח ובנספחים, אין לדעתי הצדקה לפתיחת ב"ס נוסף לרפואה בארץ. יתר על כן, לדעתי, על הממשלה להחליט בדחיפות על נקיטת צעדים לצמצום הפער הצפוי בין ההיצע והביקוש שעלול להחריף בעתיד את בעיית הידידת הרופאים מהארץ.
3. הנני תמים דעים עם כל חברי הועדה הסבורים כי התכנית המוצעת למרכז הרפואי בנגב, הכולל בית ספר לרפואה, הנה חיובית כניסוי לשינוי רמת שרותי הרפואה בארץ. לאור קביעה זו המפורטת בהרחבה בממצאים ובהמלצות הועדה, אין ספק, שבית הספר לרפואה הבא שיקום בארץ, מן הראוי שימוקם בבאר-שבע ובמתכונת המוצעת. אי לכך, הנני מצטרף להמלצות 1 עד 4 של הרוב.
- אולם עם כל החיוב שהננני רואה, כאמור, בניסוי המוצע, הרי שיש לשקול בכובד ראש את מידת יכולתנו לשאת בנטל הכספי הכרוך בהקמתו של ביה"ס לרפואה במסגרת העדיפויות להשקעות המדינה בכלל ובמערכות הרווחה במיוחד. (מדובר בהשקעה של בין 70. - 50. מליון ל"י והוצאות הפעלה שנתיות של כ-20 מליון ל"י).
- כידוע, הננו נמצאים בתקופה של השקעה אינטנסיבית בתחום הסוציאלי, הכוללת תכניות בהיקף גדול בתחום הדיור הסוציאלי, גנים ומעונות ילדים, בתי ספר, בתי חולים, מוסדות סעד וכו'. בצוע כל התכניות הסוציאליות שאושרו, בד בבד עם הוצאות הבטחון וקליטת העלייה בממדים הקיימים יוצר נטל כלכלי העובר על יכולתו של המשק ומחייב בדיקה קפדנית של סדרי עדיפויות - במיוחד כשהמדובר על השקעה גדולה בתחום ענף הבניה הנתון למחסור חמור בגורמי יצור.
4. לסיכום: לאור העודף הצפוי במספר הרופאים ובהתחשב בתנאים השוררים עתה במשק, הנני מציע לדחות ביצועה של התכנית למועד מתאים יותר משתי הבחינות גם יחד.

תחזית הביקוש וההיצע של רופאים לשנת 1982

(דו"ח של ועדת משנה להכנת נתונים סטטיסטיים לדיון בוועדה לאישור בתי ספר חדשים לרפואה)

1. הועדה לאישור בתי"ס חדשים לרפואה מנתה ועדת משנה בהרכב של ד"ר ח.ש. הלוי (משרד הבריאות), ד. ירדן ושפניץ א. (אגף התקציבים, האוצר) להכנת הנתונים המספריים-הסטטיסטיים על צבור הרופאים הנמצא כיום במדינה וההתפתחויות הצפויות בו לעשור הקרוב. בישיבה משותפת של חברי ועדה המשנה עם חברי הועדה צוינה שורה ארוכה של נקודות ופרטים, שרצוי לברר ולבסס בצורה מספרית סטטיסטית. לצערנו לא יכולנו לענות על השאלות הקשורות בחלוקת הרופאים, סיווגם לפי התמחויות, התעסקותם בחו"ל ועוד בגלל העדר נתונים. ריכוז נתונים כאלה ימשך זמן רב ויעלה בסכומים נכרים. דו"ח זה מתייחס על כן לבעיה הכוללת של ביקוש והיצע של רופאים במדינה בעוד עשר שנים.

2. קוי הבסיס

ועדת המשנה בישיבתה הראשונה קבעה שהבעיה הראשונה הדורשת ברור היא קו הבסיס למספר הרופאים, ישמש נקודת מוצא. לשם קביעתו יש להבהיר את סיבת ההפרש הגדול (1200 רופאים בערך) בין מימצאי מחקר הרופאים, שנערך במשך 1971 על ידי משרד העבודה, ובין רישום הרופאים, המתנהל לצורך רשוי על ידי המחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות. מהיחידה הנוגעת בדבר במשרד העבודה נודע לנו שבודקים את סיבת ההפרשים, ובחור הראשון נבדקת הכרססת של משטרת הגבולות על מנת לברר אם ובאיזו מידה היו הרופאים שלא התפקדו בחו"ל. בדיקה זו נמשכה למעלה מהמצופה, ועד היום נמצאים הנתונים במחשב ולא יכולנו לקבל סיכומים. אבל מתברר שכמה מאות רופאים לא נפקדו מהסיבה הנ"ל, וחלק מהם גם חזרו ארצה אחרי המפקד.

הפער בין שני המקורות הצטמצם לפי הערכה ל-1800 רופאים והיחידה במשרד העבודה ממשיכה בבירור על ידי בקורים אישיים, פניות טלפוניות וכדומה "ומגלה" תוך כדי כך רופאים שנעדרו במפקד. יש להניח שבסיום כל הבדיקות יצטמצם הפער בהרבה, וקיים הרושם שהמספר הסופי יהיה קרוב יותר להערכת המחלקה למקצועות רפואיים, מאשר לס"ה המקורי של המפקד. לצורך התחזית שלנו נקטנו במספר ביניים, בין שני הקצוות. מאחר שמספר הנפקדים היה בגמר שלב הפקידה - 6409 רופאים ומספר בעלי

הרשיון שאליהם נשלח השאלון היה 7685 רופאים, נקטנו ב-7000 רופאים כמספר שהיה קיים, בסוף 1971, והוא מהווה את קו הבסיס, שממנו נעשו החישובים לגבי הצפוי ב-1982.

3. ריכוז הנתונים

המספר הנ"ל של הרופאים יגדל עד לשנת 1982 על ידי (א) הכשרת רופאים בבתי"ס לרפואה בישראל (ירושלים, ת"א וחיפה) (ב) חזרתם ארצה של תלמידי רפואה אשר קבלו הכשרתם בחו"ל, (ג) עלית רופאים.

חברי ועדת המשנה חלקו ביניהם את הטפול בריכוז החומר, באופן שמר ירדן קבל את הכנת תחזית בסעיפים א' ו-ב' הנ"ל, מר שפניץ - סעיף ג' הנ"ל, ואילו ד"ר הלוי קיבל על עצמו את התחזית של התפתחות צבור הרופאים בישראל ושילוב הגורמים השונים, וכן הכנת תחזית של הביקוש.

לגבי הגורמים המשפיעים על הפחתת מספר הרופאים הובאו בחשבון (א) תמותה, (ב) פרישה בהתעסקות ברפואה, תוך הנחה שכל רופא (בלי הבדל מין) יפרוש לגמרי מהתעסקות ברפואה בגיל 65, (ג) ירידה של עולים חדשים לפני שנקלטו, תוך התקופה הראשונה לעלייתם.

לא הובאה בחשבון ירידה של רופאים ישראלים, חניכי בתי"ס שלנו או תושבים ותיקים. ממדי ירידה זו מהווים פונקציה ותוצאה של האיזון בין הביקוש וההיצע של רופאים. מטרת התרגיל הזה של התחזית היא להביא למצב איזון מושלם, שימנע כל ירידה כזאת.

4. צבור הרופאים הנוכחי

כאמור הנחתנו הייתה שכיום נמצאים במדינה 7000 רופאים, מחוץ ליורדים שנמצאים בחו"ל כבר שנים רבות, ואפילו אם לא הצהירו על ירידתם, קלושים הסיכויים שיחזרו ארצה. מתוך הציבור של שבעת האלפים נמצאים לפי הערכתנו בכל עת כ-500 רופאים בחו"ל למטרות השתלמות, חופשה וכד', באופן שצבור הרופאים הנוכחים למעשה בגבולות המדינה יורד ל-6500.

לפי ממצאי מפקד הרופאים של משרד העבודה 25.87% מהרופאים נמצאים מעל לגיל הפרישה, ז.א. ש-1811 רופאים מתוך ה-7000 היו צריכים כבר לפרוש ויש להפחיתם מהמספר הבסיסי. לשנים הבאות עד 1982 הנחנו כי 2.5% מהרופאים הפעילים הנמצאים כיום יעזבו את

הפעילות מדי שנה, בגלל פרישה בגיל 65 או מות בגיל מוקדם יותר. הנשירה הזאת תסתכם עד לשנת התחזית ב-1172 רופאים וישארו איפוא בפעילות רפואית בשנת 1982 מתוך הרופאים הנמצאים כיום 3517 רופאים.

5. בוגרי בתה"ס לרפואה בישראל

משלושת בתי הספר לרפואה הקיימים כיום קבלנו את מספר הסטודנטים בכל שנת לימודים. לעתיד אנו מניחים שבכל בתי ספר ילמד המספר המכסימלי האפשרי, לפי יכולת קיבולו של ביה"ס. מתוך הנסיון ידוע שאין כמעט נשירה בין תלמידי הרפואה בישראל, ונתן על כן לקבוע את מספר בוגרי הרפואה הצפויים בכל שנה משלש הפקולטות הקיימות לרפואה. מספרים אלה מובאים בלוח הבא:

לוח א'. המספר החזוי של בוגרי רפואה בישראל
מספר בוגרי הפקולטה לרפואה

<u>שנה</u>	<u>סה"כ</u>	<u>בירושלים</u>	<u>בתל-אביב</u>	<u>בחיפה</u>
1972	280	80	140	60
1973	266	80	130	56
1974	260	80	130	50
1975	280	90	130	60
1976	280	90	130	60
1977	280	90	130	60
1978	280	90	130	60
1979	280	90	130	60
1980	280	90	130	60
1981	<u>280</u>	<u>90</u>	<u>130</u>	<u>60</u>
סה"כ	2,766	870	1,310	586

למספרים אלה יש להעיר כי נתוני הפקולטה באוניברסיטת ת"א כוללים את שני מסלולי הלימודים: 80 סטודנטים, שמתקבלים להתחלת לימודיהם ברפואה בפקולטה וכ-50 סטודנטים, שמתחילים את לימודיהם בחו"ל ועוברים לת"א לשנת הלימודים הרביעית.

הפקולטה לרפואה בחיפה התחילה את פעילותה תוך קליטת סטודנטים שהתחילו לימודיהם בחו"ל (בעיקר באיטליה) וחזרו ארצה ישר לשנה הרביעית. רק בשנת 1971/2 התקבלו לראשונה סטודנטים לשנת הלימודים הראשונה, והחל מ-1974 יכול ביה"ס כתות בכל 6 שנות הלימודים. במידה שהסטודנטים המקומיים יגיעו לשנה הרביעית ומעלה, יפסיק ביה"ס לקלוט סטודנטים מוחזרים מחו"ל, כי המתקנים ינוצלו במלואם על ידי הסטודנטים המקומיים.

6. סטודנטים הלומדים רפואה בחו"ל

אין מידע מלא ומדויק על מספר הסטודנטים הישראלים הלומדים רפואה בחו"ל. קיימות הערכות שונות, אבל נתונים מוסמכים פחות או יותר קבלנו רק לגבי אותם הסטודנטים, שידוע ללשכת הסטודנטים במשרד החנוך כי אושרו להם העברות של מטבע חוץ, יש מקום להניח שהמספרים המובאים להלן הם המינימום, וכי יש גם מספר מסוים של סטודנטים לרפואה הלומדים בחו"ל ואינם נזקקים להעברות כספיות מהארץ. ראייה לדבר נמצא בעובדה שבכמה מקרים עולה מספר הסטודנטים הישראלים הלומדים רפואה, לפי המידע של הלשכה לאקדמאים בלונדון, על מספר המקבלים הקצבת מטבע חוץ, לפי לשכת הסטודנטים של המשרד לחנוך ותרבות. לדוגמא:

לשכת האקדמאים בלונדון	לשכת הסטודנטים במשרד החינוך	
52	43	בלגיה:
22	13	מהם: בשנה הראשונה
10	8	" השלישית
30	20	שווייץ
12	4	מהם: בשנה חמישית וששית
42	18	אוסטריה
26	7	מהם: בשנה רביעית
10	3	בשנה חמישית

אמנם יש לציין מאידך, שבדרך כלל אין התאמה בין שני המקורות.

לפי נתוני לשכת הסטודנטים לשנת 1971/1972 למדו רפואה בחו"ל 1682 סטודנטים. קרוב למחציתם (722) היו בשנת לימודיהם הראשונה, ומרביתם (1459) - מרוכזים באיטליה. בבולוניה בלבד למדו רפואה 800-900 סטודנטים יהודים, 600 מהם בשנה א'. מספרים

אלה מראים על גידול תלול במספר היוצאים ללמוד רפואה בחו"ל. קשה לשער או לנחש מה יהיה מספר היוצאים לחו"ל ללמוד רפואה בעתיד. בדיקת התיקים החדשים שנפתחו על ידי לשכת הסטודנטים הראתה מגמת גידול מתמדת במשך חמש שנים האחרונות. הנחנו על סמך המספר הגדול של היוצאים לאחרונה, שהגענו למצב של רזיה ושלז יהיה גידול נוסף.

בניגוד למצב בפקולטות בישראל ידוע שקימת נשירה מסוימת של תלמידים בחו"ל, בעיקר בגמר שנת הלימודים הראשונה. פרטים מבוססים על ממדי הנשירה לא עמדו לרשותנו, והנחנו פחת של 10% במספר הלומדים בשנה הראשונה ועוד 10% בשנים הבאות.

על סמך ההנחות הנ"ל ולאחר נכוי מספר הסטודנטים שיקלטו לשנה ד' בפקולטות בת"א וחיפה, הגענו למספרים הבאים של בוגרי רפואה מחו"ל, שיהיו מועמדים לחזור הביתה. לשם שלמות הבאנו בלוח גם את מספר הבוגרים בבתי"ס הישראליים. הלוח הבא נותן איפוא תחזית של גידול צבור הרופאים מתוך המאגר של אוכלוסית המדינה.

לוח ב'. המספר החזוי של בוגרי רפואה מתוך
האוכלוסיה הישראלית

שנה	סה"כ	בוגרי הפקולטות בישראל	בוגרי חו"ל
1972	316	280	36
1973	343	266	77
1974	401	260	141
1975	480	280	200
1976	520	280	240
1977	810	280	530
1978	810	280	530
1979	810	280	530
1980	810	280	530
1981	810	280	530
סה"כ	6.110	2.766	3.344

לגבי רופאים אלה אין להביא בחשבון תמותה ופרישה, בגלל גילם הצעיר.

7. עלית רופאים

לפי נתוני משרד הקליטה מסתכם מספר הרופאים שעלו בשנים 1967-71 בסך הכל ב-2250 איש, כדלקמן: 1967-1968 164 רופאים, 1968-1969 378 רופאים, 1969-1970 450 רופאים, 1970-1971 630 רופאים, ו-1971-1972 622 רופאים.

התחזית לשנת 1972 היא של 1200 רופאים עולים, וזאת בהתבסס על המספרים של העולים בפועל בחודשי ינואר-מאי. במשך 5 חודשים אלה עלו 386 רופאים, בעיקר מברית המועצות ומזרח אירופה. מתוך הנסיון ידוע כי העולים מארצות המערב מגיעים בחודשי הקיץ, מתוך מגמה להקל על הסתגלות ילדיהם לתנאי הארץ בתקופת החופשה מלימודים. לפי הערכת משרד הקליטה יש על כן לצפות לגידול העליה מהמערב בחודשים הקרובים.

הנתונים הנ"ל על ממדי העליה של רופאים מתייחסים לעולי קבע ועולים בכח, ביחד, ומבוססים על הצהרה העולה על מקצועו בשעת כניסתו בבקורת הגבולות, מבלי לבדוק תעודות ולאמת את ההצהרה. המספרים הנ"ל כוללים את רופאי השיניים ומרפאי השיניים. על מנת לקבל את מספר הרופאים-העולים, שיצטרפו למעשה למבקשי עבודה בשדה הרפואה במשק הישראלי, יש להוסיף מהמספר הנ"ל את (א) רופאי ומרפאי השיניים; (ב) רופאים שמגיעים כבר בגיל פנסיה (שמספרם אגב, אינו גדול) (ג) עולים המצהירים על עצמם כרופאים אבל לאחר בדיקת תעודות לא מקבלים רשיון בגלל היותם וטרינרים, או פלדשרים, או בעלי מקצוע רפואי אחר; (ד) רופאים היורדים מהארץ עוד בטרם נקלטו בה.

לפי בדיקת המצב לשנות 1968-70 על ידי משרד הקליטה מסתבר, כי כ-20% מהמצהירים על עצמם כרופאים הם למעשה רופאי שיניים. לסוגי הפנסיונרים, הנושאים את המקצוע, בלי קשר לגיל ואינם מוציאים רשיון, יורדים זמן קצר לאחר העליה וכד' שיכים כ-20% מהרופאים העולים ממזרח אירופה (כולל רוסיה), ו-35% מעולי ארצות המערב.

על סמך הנחות אלה נתן לחשב את עלית הרופאים נטו לשנת 1972:

לוח ג'. תחזית הקליטה של עליית רופאים, 1972 (x)

עולים מארצות

סה"כ	המערב	בריה"מ ומזרח אירופה	עולים המצהירים על
1200	450	750	עצמם כרופאים
240	90	150	מהם רופאי שיניים (20%)
960	360	600	מספר הרופאים המנוכה
			פנסיונרים, יורדים
250	(xxx) 130	(xx) 120	נוטשים את המקצוע
710	230	480	עליית רופאים נטו
			(x) לפי הערכת משרד הקליטה.
			(xx) 20%
			(xxx) 35%

לפי התחזית של משרד הקליטה יהיה להאוג לקליטתם בעבודה רפואית של 710 רופאים מתוך 1200 העולים המצהירים על עצמם בשעת כניסה כרופאים.

קשה מאד לעשות השלכות לעתיד מתאור זה. אין ספק שאפשרויות קליטה מתאימות והסתגלותם המהירה של הרופאים-העולים לתנאי ישראל הם, לגבי עולי ארצות המערב, גורמים חשובים ביותר ומכריעים במניעת ירידה מיידית, שיש לה השפעה מרחיקת לכת על סכויי העליה לעתיד, ולא שלרופאים בלבד. מאז מלחמת ששת הימים נמצא מספר הרופאים העולים בגידול רצוף משנה לשנה. מאחר וגלי העליה מגיעים כיום מארצות בהן חי צבור גדול של רופאים יהודים, יש להניח שבמידה והמשך העליה יוסיפו לעלות גם רופאים במספר נכר. אף על פי כן הנחנו, שמספרם לא יגדל בעתיד מעבר לתחזית 1972 הנ"ל. אדרבה: הנחתנו היא שרק בחמש השנים הראשונות מתוך העשור הקרוב יתוספו 700 רופאים לשנה ובסה"כ 3500 רופאים, ואילו בחמש השנים שאחרי זה (81-1977) תחול האטה מסוימת בעליית רופאים ומספרם השנתי ירד ב-20% בערך ל-550, ובסך הכל במשך חמש שנים 2750 רופאים.

לפי תחזית זאת יש לצפות שעד 1982 יצטרפו להצטרף הרופאים במשק הישראלי 6250 רופאים מתוך העליה. מאחר שהפרישה מהמקצוע הובאה כבר בחשבון לעיל, ובהתחשב בהרכב הצעיר יחסית של הרופאים העולים בשנים האחרונות, הנחנו שביין הרופאים העולים תהיה נשירה שנתית נוספת, כולל תמותה, של 10.0 לאלף. בהתחשב בגידול המצטבר

של מספר הרופאים העולים משנה לשנה, תעלה הנשירה בסך-הכל במשך העשור ל-5% בערך, היינו 310 רופאים. לפי זה יהיו פעילים במדינה ב-1982 מתוך הרופאים העולים בשנות 81-1972 רק 5940 רופאים.

8. הצע הרופאים ב-1982

על סמך הנאמר לעיל נוכל לסכם, כמה רופאים יהיו פעילים במדינה ב-1982, לפי התחזית ומבלי להביא בחשבון ירידה של רופאים ותיקים ותושבי קבע בארץ.

לוח ד' - ההצע הצפוי של רופאים ב-1982

מתוך צבור הרופאים בסוף 1971 יהיו פעילים ב-1982	3517 רופאים
בוגרי שלש הפקולטות לרפואה בישראל	" 2766
ישראלים בוגרי רפואה בחו"ל	" 3344
עליה רופאים (נמו) -	" <u>5940</u>
ס"ה	15,567 רופאים

לפי תחזית זאת יגדל צבור הרופאים הפעילים בישראל תוך העשור הקרוב יותר מכפליים.

9. שיעור רופאים ב-1982

בהנחה תיאורטית שאמנם ימצאו בשנת 1982 במדינת ישראל 15567 רופאים פעילים במקצועם, נבחון מה יהיה שיעור הרופאים לאוכלוסיה ומספר הנפשות באוכלוסיה על כל רופא. מובן שהדבר תלוי בתחזית של האוכלוסין.

להלן הננו מביאים את החישובים בחמש פרויקציות השונות זו מזו בהיקף העליה בכל אחת. הונח בכל 5 הפרויקציות כי תוספת האוכלוסיה נטו עקב הריבוי הטבעי היא של 1.94 אחוז לשנה. מספר זה התקבל כממוצע מנתוני עשר השנים האחרונות כפי שפורסמו בשנתון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מתוך כך ומהנתונים שהובאו בסעיפים הקודמים אנו מקבלים בלוח ה' את שיעורי הרופאים הצפויים בשנת 1982:

לוח ה' - שיעורי רופאים צפויים ב-1982
לפי ההצעה החזוית (לוח ד')

ממדי עליה * שנתיים	האוכלוסיה הנוכחת הצפויה (אלפים)	מספר הרופאים ל-10,000 נפש	מספר הנפשות באוכלוסיה לרופא
ללא עליה	3,821	40.7	246
20 אלף	4,021	38.7	258
40 אלף	4,221	36.9	271
60 אלף	4,421	35.2	284
80 אלף	4,621	33.7	297

* לגבי העולים לא חושב הריבוי הטבעי ולא נלקח לכן בחשבון.

אם נקח תחזית של 30 אלף עולים לשנה, נוכל לצפות לשיעור של 265 נפש בערך על כל רופא, שיעור המראה על צפיפות רופאים הרבה יותר גבוהה מהנוכחית.

10. הביקוש לרופאים, 1982

נוסף לשיעור הרופאים נעשה נסיון להעריך באופן כללי וגם את מספר הרופאים שיירשו ב-1982 לשם איוש שירותי הבריאות. גם למטרה זו היינו נאלצים להניח הנחות. הנחתנו היא שבשנת 1982 יהיו במדינה 3.4 מטות כלליות לעומת 3.2 כיום, 2.8 מטות פסיכיאטריות לעומת 2.4 כיום ועוד 1.25 מטות למחלות ממושכות ושיקום לכל אלף נפש באוכלוסיה לעומת 1.16 כיום. באיוש המטות האלו נקטנו באפשרויות אחדות. יש להביא בחשבון שבכל האלטרנטיבות חל שיעור הרופאים על כל המטות מאותו סוג בלי שנוי לפי רמת המוסד, יעודו ותפקידו. על ידי כך הגדלנו למעשה את הדרישה, על-ידי העלאת המוסדות "החלשים" לרמה יותר גבוהה. בשביל האשפוז הכללי הנחנו 0.19 רופאים למטה, שהוא הממוצע הנוכחי (קצת יותר מ-5 מטות לרופא) בבתי"ח הממשלתיים, ו-0.25 רופאים למטה, היינו 4 מטות לרופא. במוסדות לחולי נפש הנחנו 0.03 למטה (הממוצע הנוכחי בבתי"ח הממשלתיים) ו-0.05, היינו רופא אחד ל-20 מטות בממוצע לכל המוסדות הפסיכיאטריים, כולל מוסדות פרטיים המיועדים לחולים כרוניים. למטות למחלות כרוניות, בממוצע לכל המוסדות מסוג זה (מטות שיקומיות וסיעודיות) הנחנו 0.04 רופאים למטה. נוסף לדרישות אלה שהערכנו עבור מוסדות האשפוז, הערכנו שלוש אפשרויות לטיפול אמבולטורי, על כל סוגיו (טיפול כללי ומקצועי, רפואה מונעת, טפול קהילתי במחלות נפש, ועוד): רופא על 1000 נפש 1200 נפש, 1500 נפש.

בלוח הבא מובא מספר הרופאים שידרשו לאיוש כל התקנים לפי האלטרנטיבות השונות של גידול האוכלוסיה ורמת תקן כח-האדם.

לוח ו' - מספר הרופאים שידרשו לאיוש שרותי הבריאות
ב-1982 בברירות שונות

טפול אמבולטורי			אשפוז כרוניים	אשפוז חולי - נפש		אשפוז כללי		
1500	1200	1000	0.04	0.05	0.03	0.25	0.19	
2548	3184	3821	191	535	321	3248	2468	ממדי עליה
2681	3351	4021	201	563	338	3418	2598	ללא עליה
2814	3518	4221	211	591	355	3588	2727	20 אלף
2948	3684	4421	221	619	371	3758	2856	40 אלף
3081	3851	4621	231	647	388	3930	2987	60 אלף
								80 אלף

מתוך לוח זה נוכל להעריך את הגבולות המשוערים של הביקוש לרופאים בשנת 1982 בהתאם לעצמת העליה בעשור הקרוב.

לוח ז' - גבולות ביקוש הרופאים בשנת 1982
לפי עצמת העליה

ביקוש רופאים		מס' העולים לשנה
מכסימום	מינימום	
7795	5528	ללא עליה
8203	5818	20 אלף
8611	6107	40 אלף
9019	6396	60 אלף
9429	6687	80 אלף

בהתחשב בעובדה שאלה ממוצעים כלליים שווייזניים לגבי כלל אוכלוסית המדינה ומוסדותיה נראה לנו שהברירות המובאות לעיל נותנות אפשרות לארגן את שרותי הרופאים במידה די רחבה, אם כי פה ושם יכול להדמות שבסקטור מסויים קבענו תקן מוגבל ומצומצם.

11. הביקוש המירבי ב-1982

נוכל כעת לשער מה תהיה הדרישה לרופאים בשנת 1982. אם מכל הברירות שהובאו לעיל נבחר במירבית, ונניח, איפוא, שהעליה בעשור הבא תהיה בסדר גודל של 80,000 נפש לשנה, ידרשו הרופאים במספרים הבאים לאיוש השרותים השונים:

3,930	עבור 15,721 מטות כלליות לפי 0.25 רופאים למטה
647	עבור 12,940 מטות לחולי נפש לפי 0.05 רופאים למטה
231	עבור 5,777 לכרוניים ושיקום לפי 0.04 רופאים למטה
	עבור 4,621,300 תושבי המדינה לטיפול אמבולטורי לפי
<u>4,621</u>	רופא לאלף נפש
9,429	סך-הכל
=====	

פירוש הדבר שבחנאים המכסימליים ידרשו כעשרת אלפים רופאים, ומאחר שהעליה לא תגיע כנראה לממדים הנ"ל תהיה הדרישה המירבית לרופאים קרובה יותר לתשעת אלפים.

13. מאזן

לעומת דרישה לתשעת או עשרת אלפים רופאים לכל היותר, ראינו מסעיף 3 לעיל כי במדינה ימצאו באותו זמן כ-15,000 רופאים פעילים, לא כולל קשישים מגיל פרישה (65) ובהנחה ש-500 רופאים ימצאו בקביעות בחו"ל לתקופות קצרות וקצובות. במשך העשור הקרוב "יצטבר" על כן בתוך המדינה עודף של 5000 רופאים, ועודף זה הוא שיקבע את ממדיו של הגורם, שלא נגענו בו בנתוחנו, - הירידה.

חברי הועדה: ד"ר ש. הלוי

ד. ירדן

א. שפניץ

ירושלים, ח' במנ"א תשל"ב

19.7.1972

נספח ב'

נספח ב', לוח א'

רופאים ושיעורם לאוכלוסיה במספר מקצועות נבחרים
(נתונים של קו"ח)

מקצוע או התמחות	מספר רופאים בישראל (מפקד 1971)	נפשות לרופא בישראל (מפקד 1971)	נפשות לרופא בארצות הברית (דו"ח המרכז הלאומי לסטטיסטיקה בריאותית 1970, עמוד 139, טבלה 86)
פסיכיאטריה			
(כולל נזירי-)			
פסיכיאטריה)	207	14,932	9,180
נשים	367	8,422	11,283
כירורגיה(כללית)	342	9,038	7,133
קרדיולוגיה	43	71,884	34,177
אורתופדיה	95	32,537	22,113
הרדמה	146	21,171	19,555

מספר הנפשות לרופא כללי במחוזות קופת-חולים, שנת 1971,
לפי מפקד העובדים של המוסד בש.ז.

<u>מספר הנפשות למשרת רופא כללי</u>	<u>המחוז</u>
1417	תל-אביב
1613	יפו
1570	דן
1580	חיפה
2063	הגליל המערבי
1955	יהודה
2112	הנגב
2292	ראשון-לציון
1817	פתח-תקוה
1979	השרון
1544	חפר
1942	שומרון
2294	עמק
2692	גליל

אוכלוסייה ומספר הרופאים הכלליים ורופאי-הילדים בעיירות הפיתוח בקו"פח

המחוז	שם הישוב	מספר הנפשות *	מספר רופאים או משרות רופאים	נפשות / לרופא
א. הנגב	באר-שבע	70,450	39	1,800
	קרית גת	16,800	8	2,100
	דימונה	21,000	11	1,900
	אופקים	8,750	4	2,200
	נתיבות	5,400	3	1,800
	שדרות	7,100	3	2,400
	ערד	5,600	4	1,400
	מצפה-רמון	1,100	1	1,100
	ירוחם	5,300	3	1,800
		<u>141,500</u>	<u>76</u>	<u>1,860</u>
סה"כ				
ב. עמק	קרית שמונה	13,354	6.6	2,023
	חצור	5,827	2.8	2,081
	בית-שאן	9,861	4.5	2,191
		<u>29,042</u>	<u>13.9</u>	<u>2,089</u>
סה"כ				

* חברי קופת חולים.

מקומות העבודה של בוגרי בית-הספר לרפואה בירושלים
שעבדו בארץ ב-1969/70
נחונים של פרופ. מ. פריבס

הערות	אחוזים	מספרים מוחלטים	מקום העבודה
			א. נמצאים בחו"ל נפטרים ולא ידוע
ב-1970 חזרו כבר 13 בוגרים	20.3	247	נמצאים בחו"ל
	1.8	22	יוצאי אפריקה וארצות מפתחות
	1.1	14	אין נתונים
	1.6	19	נפטרו
			ב. עובדים
			בתי-חולים אוניברסיטאיים
			(י-ם, חל-השומר, בילינסון, רמב"ם, הדסה ת"א, קפלן)
	32.5	397	בתי-חולים המסונפים להוראת סטאגרים
	12.8	156	בתי-חולים
	2.3	28	מירפאות בעיר
	10.5	128	מירפאות בכפר
	0.7	9	מינהל רפואי ובריאות הציבור
	3.1	38	מדע רפואי
	3.0	36	צה"ל (כולל שרות חובה וצבא קבע)
	7.3	89	אחר
	2.4	29	ריק או חומר
	0.6	7	
	<u>100.0</u>	<u>1,219</u>	סה"כ (20 מחזוריים)

(מתוך סקר פרופ' פריבס שנמסר לח' סורוקה).

נתונים על הסגל האקדמי (במקצועות פרקליטים) והרפואי בנגב

משרות אקדמיות - הפקולטה למדעי הטבע, אוניברסיטת הנגב

מחלקה	פרופסור	פרופסור חבר	מרצה בכיר	מרצה	מדריך	אסיסטנט ב'	אסיסטנט א'	סה"כ
מתמטיקה	-	3	3	6	5	1	4	22
ביולוגיה	2	1	11	17	9	2	9	51
כימיה	1	2	10	12	15	9	18	67
פיסיקה	1	1	10	6	10	10	21	59
גיאולוגיה	1	2	2	2	-	3	2	12
מדעי הגרעין	-	1	-	1	-	-	1	3
מדעי המחשב	-	-	-	3	2	2	5	12
סה"כ	5	10	36	47	41	27	60	226

צוות רופאי בית החולים המרכזי לנגב - לפי מחלקות:

<u>מחלקה</u>	<u>מומחים</u>	<u>מתמחים</u>	<u>סה"כ</u>
רפואה פנימית	*10	8	18
נפרולוגיה	2	1	3
רדיולוגיה	4	-	4
ילדים	8	7	15
פתולוגיה	1	1	2
כירורגיה	7	8	15
הרדמה	2	**5	7
א.א.ג.	3	1	4
כירורגיה פלסטית	2	-	2
נוירוכירורגיה	2	1	3
נוירולוגיה	1	-	1
אופטלמולוגיה	4	-	4
מילדות וגניקולוגיה	9	7	16
אורטופדיה	5	3	8
סה"כ	60	42	102

* מתוכם: 1 המטולוג, 1 גסטרואנטרולוג, 3 קרדיולוגים.

** מתוכם: 2 רופאי שיניים שעברו קורס בהרדמה.

רופאי קופת חולים הכללית - מחוז הנגב

1	מנהל רפואי
1	עוזר מנהל רפואי
12	מנהל מרפאות
75	רופאים כלליים אחרים
17	רופאי ילדים
5	רופאים תעשייתיים
3	רופאי נשים
1	רופאי א.א.ג.
3	רופאי עור
2	רופאי עיניים
2	פסיכיאטרים
1	רופא מעבדה
1	פסיכולוגית
3	אופטומטריסטים
129	סה"כ

רופאי משרד הבריאות במחוז הנגב

1	רופא מחוזי
7	רופאי אם וילד
2	רופאי מעוטים
$\frac{1}{2}$	פסיכיאטר
$\frac{1}{2}$	רופא שיניים

רשימת הרופאים באילת

1	מנהל ביה"ח
1	כירורג
1	רופא נשים
1	רופא פנימי
6	רופאים "משולבים" - עובדים במרפאות ובביה"ח
	רפואה מונעת + ביה"ח:
1	רופא ילדים
1	רופא נשים

כמו כן משרתים את איזור אילת 8 רופאים -

מומחים מאזורים אחרים בארץ.

מועמדים למשרות אקדמיות בפקולטה לרפואה בנגב
(סה"כ 79 מועמדים, ומתוכם 29 ישראלים)

א. במקצועות הקליניים: (מחוץ למועמדים שפנו למרכז קופת-חולים)

<u>הערות</u>	<u>מס' מועמדים</u>	
	1	אופטלמולוגיה
פרופ' מה"מ	1	אפידמיולוגיה
פרופ' חבר	1	אונקולוגיה
פרופ' מה"מ	2	אנדוקרינולוגיה
פרופ' מה"מ	1	המטולוגיה
פרופ' חבר	1	כירורגיה פלסטית
מרצה בכיר	1	נתוחי חזה וולב
פרופ' חבר	1	נפרולוגיה
	1	רדיולוגיה
פרופ' מה"מ	2	פסיכיאטריה
	2	ילדים
פרופ' מה"מ	1	פתולוגיה
דרגות שונות	5	רפואה כללית ופנימית
פרופ' חבר	1	נוירולוגיה

סה"כ במקצועות
הקליניים
21

נספח ג' - לוח ה'

(המשך מועמדים למשרות אקדמיות בפקולטה לרפואה)

ב. במקצועות פרי-קליניים ומדעי החיים

מס'	מועמדים	ה ע ר ו ת
4	1 פרופ' מה"מ ו-3 פרופ' חבר	אנטומיה
1		אנתומולוגיה וסוקסיקולוגיה
5	2 פרופ' חבר ודרגות שונות	מיקרוביולוגיה ובקטריולוגיה
1		ביולוגיה
2	פרופ' מה"מ ופרופ' חבר	גנטיקה
7	2 פרופ' חבר ודרגות שונות	כימיה אורגנית וביוכימיה
7	פרופ' מה"מ ודרגות שונות	פרמקולוגיה
3		נוירופיסיולוגיה
4	דרגות שונות	אימונולוגיה
4	פרופ' מה"מ ודרגות שונות	פיזיולוגיה
1		רדיופיזיקה
1	פרופ' חבר	פיזיולוגיה סביבתית
1		רפואה ציבורית
41		סה"כ במקצועות פרי-קליניים ומדעי החיים

ג. מדעי ההתנהגות

1	פרופ' חבר	אנתרופולוגיה
1	פרופ' מה"מ	אנתרופולוגיה חברתית
6	דרגות שונות	פסיכולוגיה ופסיכולוגיה קלינית
8		סה"כ במדעי ההתנהגות

ד. מינהל רפואי

4	פרופ' מה"מ ודרגות שונות
---	-------------------------

ה. הנדסה רפואית

5	דרגות שונות
---	-------------

נתונים לחישוב תקציב שוטף ותקציב פתוח של
המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות של הנגב

1. הערות כלליות

- (1) כל הנתונים המובאים להלן מבוססים על ערך הלירה של היום מבלי להתחשב בתוספת ההוצאות הקשורות בהתיקרות.
- (2) יש להתחשב בעובדה המקובלת ביחס לכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ, שכל מוסד אקדמי זקוק לתוספת תקציבית שנתית בערך של 8-10% לשם שמירה על רמתו ההוראתית והמחקרית וזאת מבלי להתחשב עם גדילתו הכמותית (מספר תלמידים וכו'). העקרון הזה כוחו יפה במיוחד למוסד המבוסס על מדעים נסויים המתחדשים מידי יום.
- (3) הסכומים המובאים להלן כוללים הוצאות הקמת ואחזקת ב"ס לרפואה ל-80 תלמידים בכל מחזור (סה"כ 6 מחזורים), ב"ס למינהל רפואי וכלכלה רפואית (למוסמכים) עם שני מחזורים של 12-15 תלמידים בכל מחזור, מכון להשתלמות רפואית לרופאים עולים וותיקים, מדרשה למתמחים במדעי החיים (ביולוגים-רפואיים) ובמדעי ההתנהגות וכו'.
- (4) בתזכיר זה ניתן רק אומדן ההוצאות בלי להתחשב לעת עתה בהכנסות מיוחדות כגון תרומות, קרנות חוץ למחקר או לפעולות מיוחדות, שכר לימוד וכו', שאכן תבאנה עם הזמן, כפי שזה מקובל ביחס ליתר מוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

2. הבסיס לחישובי התקציב

- (1) מכיון שביה"ס לרפואה בנגב איננו הראשון בארץ אלא יהיה הרביעי בישראל קיים בסיס לחישוב תקציב שוטף ותקציב פתוח לפי הנתונים הקיימים והמקובלים בשלשת בתי הספר לרפואה הפועלים בארץ. יתכן שביה"ס לרפואה בנגב איננו צריך לעלות יותר מאשר כל אחד משלשת בתי הספר הקיימים, אבל אין גם מקום להשערה שצריך לעלות או יעלה פחות.
- (2) יחד עם זאת יש להתחשב עם העובדה שהמרכז למדעי הבריאות של הנגב יהיה מוסד מיוחד במינו המושתת על שתוף פעולה מלא בין אוניברסיטת הנגב, קופת-חולים, משרד הבריאות ומלב"ן.

תוכניות האב לפיתוח של כל אחד מהמוסדות הנ"ל בנגב הן רחבות והוחל כבר בביצוען. הפעולה תמשך בשנים הקרובות עם או בלי הקמת המרכז הרפואי. אי לזאת הקמת המרכז הרפואי כשלעצמו תתבסס הרבה יותר על הקיים והעומד לקום בין כה וכה, מאשר על תקציבים נוספים. יתר על כן: הרחבת מדעים ביולוגיים והתנהגותיים באוניברסיטה, הרחבת ביה"ח המרכזי לנגב בבאר-שבע בשעור של 60%, הרחבת פעולות משרד הבריאות הכוללות הקמת ביה"ח לחולי נפש של 400 מיטות בבאר-שבע, רכוז פעולות מלב"ן בשטח בריאות הנפש, מחלות כרוניות ומחלות זקנה - כל אלה מהווים כבר היום השקעה כה עצומה למשק המדינה שיהיה זה מגוחך לותר על השמוש בקיים והעומד לקום לצרכי הוראה ומחקר במרכז הרפואי.

במילים אחרות: תוספת יחסית קטנה לתקציבי הפיתוח והתקציבים השוטפים של המוסדות הקיימים בנגב והפועלים כבר בשטחי הרפואה וההשכלה הגבוהה תאפשר הקמת המרכז הרפואי שירחיב את אופקיהם.

המרכז הרפואי ישפר את שרותי הבריאות לאוכלוסייה כתוצאה מתאום מלא בין פעולות המוסדות ומשיכת כח-אדם מעולה מחד גיסא, וירחיב ויעמיק את ההוראה והמחקר של אוניברסיטת הנגב בשטחי הביולוגיה ומדעי ההתנהגות מאידך גיסא. באופן כללי יש לשער שהתוספת הנדרשת להקמת המרכז הרפואי היא בגובה של כ-15% מתקציבי הפיתוח והתקציבים השוטפים של המוסדות בנגב שיהיו שותפים בהקמת המרכז הרפואי.

לדוגמא: תקציב המרכז הרפואי בירושלים מהווה כ-10% מהתקציב הכללי של האוניברסיטה העברית וכ-30% מתקציב ביה"ח האוניברסיטאי "הדסה". שעור תקציבי כזה מקובל בעולם כולו ואם נחבר את שניהם הרי שזה מביא לממוצע של 15% של סך הכל התקציבים הממוצעים של האוניברסיטה ובית החולים.

3. זאת ועוד: שלוב מלא של פעולות מוסדות הבריאות בנגב (קופת-חולים, משרד הבריאות ומלב"ן) במסגרת מרכז רפואי אחד ושלוש פעולות אקדמיות עם אוניברסיטת הנגב (מתוך הקמת מכון למדעי החיים המשותף לפקולטה למדעי הטבע והמרכז הרפואי והקמת מכון למדעי ההתנהגות המשותף לפקולטת למדעי הרוח והחברה והמרכז הרפואי) יביאו לחסכונות נכרים ע"י מניעת כפילות בכח-אדם, שטחי בנין, ציוד, אחזקה וכו'. הדבר הוא סגולי לנגב מכיון שקמפוס האוניברסיטה וביה"ח המרכזי לנגב בבאר-שבע מהווים יחידה גיאוגרפית אחת, דבר שאין לו תקדים בשום מקום אחר במדינה.

יש מקום לשער, מתוך חשוב סופי, שאי הקמת המרכז הרפואי תביא להוצאות גדולות יותר של כל אחד מהמוסדות בנגב בשטחים מקבילים, מאשר התקציב הנדרש להקמת המרכז וזאת בלי הברכה הטמונה בשלוב ותאום פעולות העשויות לשמש דוגמא לאזורים אחרים במדינה. לכן יש לגשת לענין החשובים הכספיים גם מתוך הנחה בסיסית שזו הפעם הראשונה שנתנת אפשרות במדינה לשלב ולתאם פעולות בריאות וחינוך באזור שלם. אין לשער את התועלת הכלכלית והמדינית גם יחד העשויה לצמוח מנסיון כזה שאין לו תקדים בארץ.

3. תחזית תקציב שוטף

כשמדובר על תקציב שוטף של ביה"ס לרפואה (במתכונת של המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות בנגב) שיקלוט כ-80 תלמידים בכל מחזור, עלינו לקחת בחשבון את התקציב השוטף השנתי לסוף תקופת התקנתו המלאה של ביה"ס לרפואה, ורק אחר כך נוכל לבנות את התקציב השוטף לכל שנה ועד לשנה השישית שתהיה שנת השלמתו המלאה.

ניתן לבנות את תחזית התקציב השוטף לפי שלש הנחיות:

1. לפי התקציבים השוטפים של בתי הספר לרפואה הקיימים בארץ.
2. לפי ההנחה שנתנה לעיל שהתקציב של ביה"ס לרפואה יהווה כ-15% מתקציבי אוניברסיטת הנגב ותקציבי מוסדות השרות הרפואי בנגב.
3. לפי ההנחיה הכלולה בדו"ח של הועדה ליסוד ביה"ס לרפואה באוניברסיטת הנגב בראשותו של פרופ' צ' ארלס קלימן מארה"ב ושסיימה את עבודתה בדיוק לפני שנתיים. את הערכתה של ועדה זו יש לתקן בתוספת של לפחות 30% המהווים את ההפרש בשעורי השכר והאחזקה שחלו במדינה במשך השנתיים האחרונות.

הבה נשוה את שלשת ההנחיות:

1. לפי ההנחיה הראשונה - לקחנו כדוגמא את ביה"ס
 לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים
 (המחנך 90 סטודנטים לשנה) והמבוסס על בי"ח
 אוניברסיטאי אחד השוכן במרכז הרפואי המשותף
 לשני המוסדות. תקציב האוניברסיטה איננו כולל
 את השנה הראשונה של הלימודים הניתנת כולה
 במסגרת הפקולטה למדעי הטבע בקמפוס הר-הצופים.
 לשנת הכספים 1972/73 תקציבו השוטף של ביה"ס
 לרפואה מטעם האוניברסיטה הוא -

14,000,000 ל"י

התקציב הקליני של ביה"ס לרפואה מטעם

"הדסה" מהווה 30% מתקציבה הכללי של "הדסה"

בסך 46,500,000 ל"י והוא -

14,000,00028,000,000 ל"י

סה"כ

2. לפי ההנחיה השנייה - התקציב השוטף הכולל של

אוניברסיטת הנגב ל-1972/73 הוא

התק' השוטף של קופת-חולים לאזור הנגב

התק' השוטף של משרד הבריאות

התקציב המשוער של מלב"ן (מחלות כרוניות
 וזקנה בלבד)

עם גמר הרחבת ביה"ח המרכזי לנגב ב-300

מסות תוך 4 שנים יעלה תקציבה של ק"ח ב-60%

בהשוואה לתקציב הנוכחי של ביה"ח (27,000,000)

כלומר בעוד

16,200,000

עם הקמת ביה"ח הפסיכיאטרי של משרד הבריאות

בבאר-שבע שתסתיים בעוד 4 שנים תעלה אחזקתו

לשנה (לפי האומדן של היום) בערך -

8,640,000 ל"י

פעולות מלב"ן בשטח בריאות הנפש ומחלות
כרוניות וזקנה יעלו לשנה (לפי האומדן של
היום) לפחות

3,000,000	ל"י	
121,260,000	ל"י	סה"כ
18,150,000	ל"י	15% מסכום זה:
=====		

(3) לפי ההנחיה השלישית - "ועדת קלימק"
העריכה את התקציב השוטף השנתי של ביה"ס
לרפואה בבאר-שבע בחודש מאי 1970 בסך
על כך יש להוסיף 30% לפחות כהפרש בשעורי
השכר והמחירים

3,720,000	
16,120,000	ל"י
=====	

ההשואה בין שלשת ההנחיות מראה שהחישוב לפי ביה"ס לרפואה בירושלים הוא הגבוה
ביותר, החישוב לפי 15% מכלל התקציבים של האוניברסיטה ומוסדות בשרות הרפואי הוא הבינוני
ואילו החישוב לפי "ועדת קלימק" הוא הנמוך ביותר. יש להדגיש שבכל אחת משלשת ההנחיות
נלקח בחשבון תקציב שוטף שנתי של ביה"ס לרפואה בלבד, מבלי להתחשב עם בתי-ספר אחרים
למדעי הבריאות.

כפי שידוע הרי בכוונת המרכז הרפואי בנגב לכלול גם ביה"ס למינהל רפואי וכלכלה
רפואית, מדרשה למתמחים, מכון להשתלמות, ביה"ס לאחיות וכו'.

נדמה שיהיה זה מהנכון לחזות את התקציב השוטף של ביה"ס לרפואה בנגב כממוצע
של שלשת ההנחיות שהובאו לעיל, ז.א. בסביבות 20,000,000 ל"י לשנה לפי אומדני המחירים
של היום.

מכיון שבי"ס לרפואה של המרכז בנגב יתחיל ממחזור א' (שלא כיתר בתי הספר
לרפואה שהתחילו משנה ד' ורק אחר כך הקימו את שלשת השנים הראשונות) ומכיון שיש
להתחיל בהקמת ביה"ס לפחות 18 חודשים לפני פתיחת שעריו לתלמידים, הרי התחזית לששת
השנים הבאות נראית לפי הטבלה הבאה:

<u>1977/78</u>	<u>1976/77</u>	<u>1975/76</u>	<u>1974/75</u>	<u>1973/74</u>	<u>1972/73</u>	
5,500,000	5,000,000	4,500,000	4,000,000	3,000,000	2,000,000	1. מדעי החיים
1,800,000	1,500,000	1,340,000	1,200,000	1,000,000	500,000	2. מדעי התנהגות
12,000,000	11,000,000	9,000,000	7,000,000	5,000,000	3,000,000	3. החטיבה הקלינית
3,000,000	2,600,000	2,200,000	2,000,000	1,500,000	1,000,000	4. הוצאות שונות וכלליות
<u>22,300,000</u>	<u>20,100,000</u>	<u>17,040,000</u>	<u>14,200,000</u>	<u>10,500,000</u>	<u>6,500,000</u>	סה"כ

הסברים לטבלה

1. מדעי החיים - המחלקה לביולוגיה של אוניברסיטת הנגב תעלה בשנה תקציבית זו 2,000,000 ל"י. יהיה צורך להגדילה פי שלש במשך שלשת השנים הקרובות על מנת להפכה למכון למדעי החיים המשותף לפקולטה למדעי הטבע ולמרכז הרפואי. כיום לומדים ביולוגיה בבאר-שבע 65 תלמידים במחזור. על אלה יתווספו 80 תלמידי רפואה למחזור ויהיה צורך להוסיף מקצועות יסוד רפואיים כגון: אנטומיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, פרמקולוגיה, מיקרוביולוגיה וכו'. "ועדת קלימן" קבעה שיהיה צורך בתוספת 130 מורים אקדמיים ו-100 טכנאים בשטח מדעי החיים. ללא הקמת ביה"ס לרפואה היה נדרש בודאי מחצית הסכום בו נקבנו להרחבת הוראה ומחקר בשטח הביולוגיה במסגרת הפקולטה למדעי הטבע.

2. מדעי ההתנהגות - התקציב למדעי ההתנהגות באוניברסיטת הנגב הוא 0.5 מליון ל"י לשנת 1972/73. יש צורך להכפילו מיד ותוספת דומה תצטרך להנתן גם בשנת 1973/74. רב מדעי ההתנהגות ינתנו בהתחלת הקוריקולום. גם בלי הקמתו של ביה"ס לרפואה היה גודל התקציב של מדעי ההתנהגות באוניברסיטה. ניצול המורים שיעסקו בשטחי בריאות הנפש במרכז הרפואי יקל בהרבה על פיתוח מדעי ההתנהגות באוניברסיטה.

3. החטיבה הקלינית - תקציב ההוראה הקלינית יעלה בהדרגה עד שיגיע בעוד 3 שנים ל-30% של תקציב ביה"ס המרכזי לנגב כפי שהוא כיום ולאותם 30% לפי המשוער שתקציבו יהיה בעוד 5 שנים. כאן יש להדגיש שאם כי התוספת הזו מחושבת לצרכים אקדמיים עם הקמת המרכז למדעי

הבריאות, הרי שחלק ניכר מאומדן זה היה מתווסף בין כה וכה לביה"ח שיגדל ל-800 מטות. זאת, מתוך נטיה מקובלת בארץ להגדלת הצוות במקצועות השונים, פתוח מקצועות ושטות חדישות, הקמת מעבדות מחקר ואחזקתן לרופאים קליניים על מנת למשוך כוחות רפואיים מעולים וצעירים לביה"ח בבאר-שבע.

לסכום: שלשת החטיבות הדרושות להקמת ביה"ס לרפואה: מדעי החיים, מדעי ההתנהגות והחטיבה הקלינית יעלו במשך ששת השנים כ-80 מליון ל"י, אולם מחצית מסכום זה היתה במילא מוצאת ע"י אוניברסיטת הנגב וקופת-חולים לפיתוח אותם השטחים גם ללא הקמת ביה"ס לרפואה.

(4) הוצאות שונות וכלליות: אלה כוללות הוצאות הוראה בכימיה, פיזיקה ומתמטיקה בפקולטה למדעי הטבע, קליטה והשתלמות של מורים, סיוע לסטודנטים, שרותי משק ואחזקה (כולל ספריה, בית חיות, בית סכניקה עדינה, ציוד בין מחלקתי וכו'), מינהלה, הגדלת שרותי האוניברסיטה במזכירות ואקדמית, מעונות הסטודנטים, גיוס כספים וכו'. ההוצאות האלה מחושבות כך שתגיענה במשך 3-4 השנים הקרובות לכ-10% מאותו סוג ההוצאות שיש לאוניברסיטת הנגב בתקציב הנוכחי של 1972/73.

4. תחזית תקציב פיתוח

(1) יש לשער שתקציבי הפיתוח של קופת-חולים ומשרד הבריאות בהרחבת ביה"ח בבאר-שבע ובהקמת ביה"ח לחולי נפש (סה"כ כ-75 מליון ל"י) וגם ההשקעות החזויות מטעם מלב"ן יספקו את צרכי ההוראה הקלינית. יהיה רק צורך להבטיח שטחים וציוד בכל המבנים העומדים לקום לצרכי מחקר קליני. יעשה מאמץ לכלול הוצאות אלה בתוך תקציבי הפיתוח הקיימים בכל אחד ממוסדות אלה.

(2) בחלק של המדעים (המכון למדעי החיים) העריכה "ועדת קלימן" את הצורך בשטח של 15,000 מ"ר לצרכי ביה"ס לרפואה. יש מקום לקבל הערכה זו בתנאי שהאוניברסיטה אמנם תקים 21,000 מ"ר לצרכי ביולוגיה בשנים הקרובות. (לדוגמא: ביה"ס לרפואה בחיפה מתכנן ומקים 45,000 מ"ר לצרכי אלה ומוסיף בקרוב עוד 11,000 מ"ר).

3. השטחים במכון למדעי ההתנהגות הם קטנים בהרבה ויתוכנן גם ניצול שטחים להוראה ומחקר בתכניות הקיימות של משרד הבריאות ומלב"ן.

(4) יהיה צורך בתקציב ניכר לציוד הוראתי ומחקרי. "ועדת קלימין" תכננה קליטת כ-40 חוקרים בכירים רק בשטח מדעי החיים. מקובל במוסדות להשכלה גבוהה להתקציב סכום של \$ 150,000 לקליטת מדען העובד במעבדה נסויית, ז.א. סכום של למעלה מ-600,000 ל"י לקליטת מדען אחד. החשבון ל-40 חוקרים יהיה כ-28,000,000 ל"י. כמחצית מסכום זה מיועדת לציוד. ז.א. כ-14,000,000 ל"י כולל ציוד להוראה.

תקציב הפיתוח לבנינים ולציוד מסוכם בטבלה הבאה:

סה"כ	1976/77	1975/76	1974/75	1973/74	1972/73	
27,500,000	2,500,000	2,500,000	7,500,000	7,500,000	7,500,000	בנינים למדעי החיים (סה"כ 15,000 מ"ר)
2,500,000	-----	500,000	500,000	1,000,000	500,000	בנינים למדעי ההתנהגות
2,500,000	-----	---	1,000,000	1,000,000	500,000	בנין ספריה רפואית
2,750,000	-----	500,000	1,000,000	750,000	500,000	בניני מנהלה, שרותים (בית חיות, בתי-מלאכה וכו')
14,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000	3,000,000	6,000,000	ציוד להוראה ולמחקר
49,250,000	3,500,000	4,500,000	13,000,000	13,250,000	15,000,000	סה"כ

מענין לציין שבתכנית-אב לפיתוח של אוניברסיטת הנגב בפברואר 1970 ולפי המחירים דאז הוקצב לביה"ס לרפואה סך של 15,000,000 ל"י לבנינים ובודאי עוד חלק ניכר מסך של 70,000,000 ל"י לציוד. אם נחשב את צרכי הציוד לרפואה רק בשליש של הסכום הכולל הרי נגיע לסה"כ של 38,000,000 ל"י, לפי מחירי 1970, ואם נוסיף לסכום זה 30% של הפרשים עקב עליית מחירים נגיע לסכום של 49,400,000 השווה לסכום הנדרש היום.

מענין להשוות סכום זה עם ההשקעות של קופת-חולים להרחבת ביה"ח בבאר-שבע (למעלה מ-440,000,000), הקמת ביה"ח לחולי נפש של משרד הבריאות (כ-25,000,000 ל"י) והשקעות האוניברסיטה בהרחבת ביולוגיה (8,500,000 ל"י), המסתכמות ב-73,500,000 ל"י וזאת בלי השקעות החזויות מטעם מלב"ן. השקעות אלה העשויות להגיע במשך חמשת השנים הבאות ל-100,000,000 ל"י (עם פיתוח ביה"ח באילת ובניה אפשרית של בי"ח חדש בדימונה) הן כה נכבדות כשלעצמן שיהיה זה מחוסר תבונה וחזון שלא לנצלן לצרכי הוראה ומחקר במסגרת מוסד רפואי להשכלה גבוהה.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את החלטת המועצה להשכלה גבוהה, מיום כ"ה באדר א' תשל"ג (17.2.73), בדבר הקמת בית-ספר לרפואה במסגרת אוניברסיטת הנגב, כחלק ממרכז רפואי אזורי.

ד ב ר י ה ס ב ר

בעקבות בקשותיהן של אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר-אילן, לפתוח בית-ספר לרפואה, מינתה המועצה להשכלה גבוהה בב' בשבט תשל"א (28.1.71), ועדה בראשותו של פרופ' מיכאל פלדמן, ממכון וייצמן. בכתב המינוי הוגדרו תפקידיה כדלהלן:

1. לבדוק את הביקוש וההיצע של הרופאים בעשור זה (עד 1980), כולל ישראלים הלומדים בחוץ-לארץ.
 2. לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ.
 3. אם בראה לוועדה שיש צורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה, לשקול מבחינה אקדמית, רפואית, כספית ומנהלית אם יש להרחיב בתי-ספר קיימים או לפתוח בית-ספר או בתי-ספר נוספים.
 4. אם הוועדה תמליץ על בית-ספר או בתי-ספר נוספים, להציע הצעות בדבר מיקומם בהתחשב בין השאר, בתרומה האפשרית של בית-ספר לשרותי הבריאות. לענין המקום, יש לדון בין השאר, בבקשות שהוגשו למועצה להשכלה גבוהה על-ידי אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר-אילן.
- אחרי דיון בדין-וחשבון הוועדה החליטה המועצה בישיבתה מיום כ"ה באדר א' תשל"ג (27.2.73), לקבל את המלצות דו"ח הוועדה לבית-ספר לרפואה בישראל ("ועדת פלדמן"), המצורף בזה, הקובעות כי הבעיה המכרעת לגבי התפתחות הרפואה בישראל בעתיד, הינה הבעיה האיכותית. שילוב מלא של כל שירותי הבריאות בנגב והצמדת לבית-ספר לרפואה, במסגרת משותפת עם מרכז רפואי אזורי לנגב, שבו הסגל האקדמי שותף מרכזי באחריות לשרותי הבריאות לאוכלוסייה כולה, הוא צעד יעיל ביותר לפתרון בעיותיו האיכותיות של השרות הרפואי בנגב. הצלחתו של הנסיון המוצע, עשוי לדעת הוועדה להשפיע בכיוון של תמורה חיובית בארגון שירותי הבריאות בארץ בכלל. עצם כינונו של בית-ספר לרפואה בנגב, עשוי למשוך לאזור זה כוחות רפואיים בעלי רמה מקצועית גבוהה, שללא מסגרת אקדמית לא יימשכו לבאר-שבע. הללו עשויים להיות גורם מכריע בהעלאת איכותו של השירות הרפואי בנגב כולו.

על סמך כל זה המליצה הוועדה, כי "אוניברסיטת הנגב תורשה לפתוח בית-ספר לרפואה כחלק ממרכז רפואי אזורי, שבו יתקיים שילוב של כל שירותי הבריאות בנגב (משרד הבריאות, קופת חולים מבילית, מלב"ן וכו')".

בית-ספר לרפואה באוניברסיטת הנגב, יוקם בהדרגה במשך מספר שנים, בהקמתו לא יוחל לפני שנת הלימודים תשל"ה, וזאת עקב הסיבות הבאות: הנטל הכספי הכרוך בהקמת בית-ספר חדש לרפואה, מימדיו המצומצמים, בשלב התחלתי של סגל ההוראה וההדרכה בבאר-שבע; ייחודה של הגישה החינוכית המובחנת ביסוד התוכנית המוצעת המחייבת הוראה על-ידי חונכים; והקושי בביצוע מהיר של שילוב השירותים הרפואיים שהם תנאי להצלחת תוכנית ההוראה.

"ועדת פלדמן" המליצה גם על היקף התחלתי צנוע של קליטת הסטודנטים, בשנה הראשונה יתקבלו 30 סטודנטים לשנה א' ובהדרגה יעלה במשך חמש שנים מספר הנקלטים בשנה א' עד ל-50, וכן כי בתכנית הפיתוח, לא יוחל אלא שבתיים לאחר פתיחת שנת הלימודים הראשונה.

הנתונים לחישוב תקציב שוטף ותקציב פיתוח של "המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות של הנגב" מובאים בספח ד' (עמ' 1-8) לדו"ח הוועדה לבתי-ספר לרפואה בישראל (ועדת פרופ' פלדמן).

לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה תשי"ח-1958, החלטת המועצה בנושא כמו הקמת בית-ספר לרפואה טעונה אישור הממשלה.

מוגש על-ידי כגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

דין וחשבון

הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

אוקטובר 1972

דין וחשבון

הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

אוקטובר 1972

דו"ח הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

חברי הועדה: פרופסור מיכאל פלדמן, יו"ר

מר י.מ. גלעדי

מר ארנון גפני

מר שלמה דרך

פרופסור ברוך פדה

מר אביעזר שלוש

1. הועדה אשר דו"חה נתון בזה התמנתה על ידי שר החנוך והתרבות ביום 28 בדצמבר 1971. תפקידיה כפי שנוסחו בכתב המנוי:

1. "לבדוק את הבקוש וההיצע של הרופאים בעשור זה (עד 1980), כולל ישראלים הלומדים בחו"ל.
2. לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ.
3. אם נראה לוועדה שיש צורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה, לשקול מבחינה אקדמית, רפואית, כספית ומנהלית אם יש להרחיב בתי ספר קיימים או לפתוח בית ספר או בתי ספר נוספים.
4. אם הועדה תמליץ על בית ספר או בתי ספר נוספים, להציע הצעות בדבר מיקומם בהתחשב, בין השאר, בתרומה האפשרית של בית הספר לשרותי הבריאות.

לענין המקום, יש לדון בין השאר, בבקשות שהוגשו למועצה להשכלה גבוהה על ידי אוניברסיטת הנגב ואוניברסיטת בר אילן."

הוועדה קיימה 11 ישיבות היא ערכה דיונים ארוכים עם נציגים של הגופים שהגישו הצעות לפתיחת בתי ספר לרפואה. באשר להצעה לפתיחת בית ספר לרפואה בבאר-שבע, נפגשה הועדה עם נציגי אוניברסיטת הנגב: פרופ' חנני (רקטור), פרופ' מ. פריבס, מר טוביהו ואחרים. נציגי קופ"ח של ההסתדרות: מר מ. סורוקה ז"ל ד"ר ח. דורון. כן קיימה הועדה סיור מקיף באוניברסיטת הנגב, במכון לחקר הנגב, ביה"ח המרכזי לנגב באר שבע. הועדה ערכה בבית"ח המרכזי לנגב דיון עם רופאי המקום ועם נציגי הגופים הרפואיים השונים בנגב. כן שמעה הועדה בסירה בבאר שבע דברי מר א. נאוי, ראש עיריית באר - שבע ונציגי הרשויות המקומיות בנגב. הועדה הזמינה את ראשי בתי הספר לרפואה בארץ ואת ראש הועדה המדעית של ההסתדרות הרפואית (פרופ' ש. פלדמן). כן דנה עם פרופ' מ. וולמן ופרופ'. ברכה רמות מבית"ס לרפואה בת"א ועם ד"ר שניידרסון העוסק ברפואה קהילתית. בנוסף קיימו אנשי הועדה - כל אחד בנפרד - דיונים עם אנשים שונים הפועלים בתחומי הרפואה בארץ ומלומדים מתחומי הרפואה בחו"ל שהוזמנו באותה תקופה ארצה.

באשר להצעה לפתיחת בית ספר לרפואה באוניברסיטת בר-אילן נפגשה הועדה פעמיים עם נציגי האוניברסיטה, ובראשם הרקטור פרופ' קדרו.

2. ההיצע והבקוש של רופאים בעשור הקרוב

2.1 ההיצע הצפוי של רופאים

לבדיקת נושא זה מינתה הועדה קבוצת עבודה שכללה את ד"ר ח.ש. הלוי (משרד הבריאות), מר ד. ירדן ומר א. שפניץ (אגף תקציבים, משרד האוצר) להכנת הנתונים הסטטיסטיים על צבור הרופאים הנמצאים כיום במדינה, ועל ההתפתחויות הצפויות בו לעשור הקרוב. בפגישה ראשונה שבין קבוצת עבודה זו וחברי הועדה נוסחו הבעיות המחייבות מחקר סטטיסטי והנתונים שיש לאספם. ב-19.7.72 הגישה קבוצת העבודה את הדו"ח שלה לוועדה ונתקיים דיון בין חברי הועדה וחברי קבוצת העבודה. דו"ח זה ("תחזית הבקוש וההיצע של רופאים לשנת 1982") נתון כנספח א'. בנוסף קבלה הועדה ממר מ. סורוקה ז"ל, קופ"ח הכללית, תחזית כוח אדם רפואי בישראל שנערכה על ידי המחלקה למחקר ולסטטיסטיקה, מרכז קופ"ח. ואולם הנתונים דלהלן מסתמכים על עבודת קבוצת העבודה שמינתה הועדה.

לא זו בלבד שיש קשיים המובנים מאליהם באומדנת מספר הרופאים הצפויים להיות בישראל בעוד 10 שנים, אלא אף מספר הרופאים הפועלים בארץ היום נמצא כנתון במחלוקת. יש חוסר התאמה (כדי 800 רופאים) בין נתוני מפקד הרופאים של משרד העבודה 1971, לבין רשום הרופאים של משרד הבריאות. (בנוסף, אין ודאות לגבי מספר הרופאים הרשומים שאמנם עוסק ברפואה באורח מלא). בהמשך הברור (ומטעמים שפורטו בנספח א') נקבע כי בסוף 1971 היו בארץ כ-7000 רופאים. מתוך מספר זה עשויים להיות, בכל זמן נתון כ-500 בחו"ל, וחלק אחר שאומדנתו קשה, שאיננו עוסק ברפואה. מספר הרופאים שיהיו בארץ בעוד 10 שנים יהיה מורכב מ:

1. הרופאים שישארו אז פעילים, מכלל הרופאים הפועלים היום בארץ (אחרי

מות או פרישה);

2. תוצרת בתי הספר לרפואה הקיימים היום בארץ;

3. תוצרת ארצה של סטודנטים ישראלים הלומדים רפואה בחו"ל;

4. עליית רופאים.

כ-26% מהמספר הנוכחי של הרופאים בארץ נמצא כבר עכשיו מעבר לגיל הפרישה.

הונח כי מדי שנה יעזבו עוד כ-2.5% מהרופאים הפעילים בגלל פרישה אחרי גיל 65, או

מות. מכאן שמכלל הרופאים הפעילים כיום ישארו ב-1982 כ-3500 רופאים.

משלושת בתי הספר לרפואה הקיימים היום (ירושלים, תל-אביב וחיפה) יגיע המספר הכולל של בוגרים במשך 10 השנים הבאות ל-2770 (בהנחה כי יוסיפו ללמד לפי יכולת הקבול הנוכחי) (נספח א', לוח א').

לגבי סטודנטים ישראלים הלומדים היום בחו"ל - אין מידע מלא ומדויק. אמדנת הועדה מסתמכת על האינפורמציה שבידי לשכת הסטודנטים במשרד החינוך והתרבות בדבר תלמידי רפואה שלגביהם אושרה העברת מטבע זר. מכאן שקרוב לודאי כי המספרים דלהלן הם מספרי מינימום. (על ההבדל בין מספרי הסטודנטים לפי רשום ישראלי לבין מספריהם בלשכת האקדמאים בלונדון ראה נספח א', עמ' 6).

האומדנה לגבי מספר הישראלים שיוסיפו לצאת ללמוד רפואה בחו"ל הסתמכה על ההנחה כי לאחר הגדול התלול במספר היוצאים ללמוד רפואה בחו"ל בשנים האחרונות, הגענו למצב של רוויה. כן הונח, על פי מצב הדברים עד כה, כי יש נשירה מלימודים בשעור של 20% מהסטודנטים תוך כדי למודיהם בחו"ל (בנגוד למצב של העדר נשירה בין סטודנטים לרפואה בארץ). לפיכך, ואחרי נכוי מספרי הסטודנטים שיחזרו בשנה הרביעית, ויקלטו בבתי הספר לרפואה בארץ המקבלים תלמידים כאלה (תל אביב וחיפה) עשויים לחזור ארצה בעשור הקרוב 3340 רופאים (נספח א', לוח ב'). סך הכל של גומרי הרפואה הישראלים מבתי הספר לרפואה בארץ ובחו"ל יגיע איפוא ל-6110 רופאים.

תחזית עלית הרופאים היא, מטעמים מובנים, נושא שהערכתו הסטטיסטית קשה ביותר. האמת היא כי גם ההערכה המספרית של מספר הרופאים שעלו ארצה בשנים האחרונות אינה קלה מבחינת נושא דיוננו, שכן המספרים שבידי משרד הקליטה מתבססים על הצהרת העולה בשעת כניסתו בלי לבדוק ולאמת ההצהרות. על כן יש להוריד מהמספרים הניתנים את:

1. רופאי ומרפאי שיניים (כ-20% מהמצהירים בשנת 1968-70);
2. רופאים שמגיעים ארצה בגיל הפנסיה או מתקרבים אליו;
3. רופאים שאינם מקבלים רישיונות עבודה לאחר בדיקת תעודותיהם;
4. רופאים היורדים מן הארץ עוד בטרם נקלטו בה. (הערות: ראה לוח ג' ו-ד').

הישוב כזה לגבי העלייה הצפויה ב-1972, נתון בנספח א', לוח ג'.

על פיו נמצא כי ב-1972 עשויים להתווסף 710 רופאים מכלל 1200 המצהירים

על עצמם בשעת כניסתם כרופאים.

מאז מלחמת ששת הימים נמצא מספר הרופאים שעלו ארצה בגדול מתמיד משנה לשנה. הנחנו לצורכי החשוב דלהלן כי מספר הרופאים העולים בשנה לא יגדל בעתיד מעבר לתחזית 1972. יתר על כן, הנחנו כי מספר זה ישאר יציב בחמש השנים הראשונות שבעשור הקרוב (סה"כ 3500 רופאים) ואילו בחמש השנים שלאחריהן תחול ירידה בשעור של 20% לשנה ואז בין 81-1977 יעלו 2750 רופאים. לפיכך עד 1982 עשויים להצטרף להיצע הרופאים בארץ 6250 רופאים מתוך העליה, שלאחר נשירה (מות ופרישה) - מספרם, כרופאים פעילים, נאמד ב-5940.

ברור כי האומדנה הזאת מסתמכת על הנחות שאין כל אפשרות לודאן בשלב זה. לא זו בלבד שקשה לאמוד את מספר הרופאים העשויים לעלות ארצה אלא שיש קושי נוסף באומדנת מספרם של הרופאים מתוך עולים אלה שיקבלו רשיונות עבודה ואמנם יפעלו ממש כרופאים. (ואולם אומדננו בנוי על היקף תחזית העליה המקובל היום בכל שטחי התכנון במדינה. אם תחזית זו תשתנה - תהיינה לכך השלכות גם על הביקוש וגם על ההיצע). על סמך הנ"ל נראה כי ההיצע הצפוי של רופאים ב-1982 עשוי להגיע לכ-15,500 רופאים בישראל (נספח א', לוח ד').

2.2 הבקוש הצפוי של רופאים

אומדנת הבקוש מבוססת אף היא על הנחות שאין אפשרות לודאן. הנחות אלה נוגעות א) לשעור העליה הכללית באוכלוסית המדינה; ב) לפתוח שרותי בריאות (תוספת מיטות בבתי חולים חדשים, ושכלול איכותי של הספול הרפואי שיגרור הגדלת הדרישה לרופאים).

הערכה לגבי מספר הרופאים שיידרש לאיוש כל התקנים לפי אלטרנטיבות שונות של גדול האוכלוסיה ורמת תקן כוח האדם נתונה בנספח א', לוח ו'. מתוך כך ניתן להעריך את בקוש הרופאים בשנת 1982, כפונקציה של העליה הצפויה.

אם מן הברירות הניתנות באומדנות אלה נבחר במירבית, על סמך ההנחה כי העליה בעשור הבא תהיה בשעור של כ-80,000 לשנה, ידרשו כ-9500 רופאים לאיוש משרות הרפואה. נמצא איפוא שאם גם נזדקק לכ-10,000 רופאים בארץ עשויים אנו על פי ההנחות דלעיל להמצא במצב של עודף רופאים. מספרים אלה עשויים כמובן להשתנות

בכיוון של איזון שביץ ההיצע לבקוש אם:

א. העליה הממשית של רופאים תהיה קטנה מההנחה המהווה בסיס לחשובים שלנו;

ב. שעורי העליה (של יהודים שאינם רופאים) יגדלו מן הצפוי;

ג. אם תחולנה התפתחויות איכותיות בשרותי הרפואה שיגדילו את מספר הרופאים הנדרשים על פי הצפוי היום ליחידת אוכלוסיה.

מכל מקום גם אם יקטן העודף מן המשווער כתוצאה מעליה קטנה יותר של רופאים וגם אם תגדל העליה של יהודים שאינם רופאים, אין כל סיבה היום להניח כי ב-1982 יעלה הבקוש של רופאים על ההיצע.

מסקנה: על מסך התחזית לגבי ההיצע והבקוש של רופאים בעוד 10 שנים נראה כי לא יידרשו רופאים רבים יותר משימצאו אז ועל כן מן הבחינה הכמותית בלבד אין כל צורך בהגדלת מספר לומדי הרפואה בארץ.

1.3. בקשתה של אוניברסיטת הנגב לפתיחת בית ספר לרפואה

הבקשה שהוגשה על ידי אוניברסיטת הנגב לפתיחת בית ספר לרפואה בבאר שבע- עיקרה איננו בסיפוק צורך מספרי צפוי של רופאים. מגמתה איננה כמות נוספת אלא איכות שונה של רופאים: חנוך רופאים מסוג שונה מזה המתחנך היום בארץ, בבית ספר לרפואה חדש שהקמתו קשורה מראשית בתמורה מהותית ויסודית במבנה הרפואה בנגב. המדובר בספוס חדש של רופאים שלפי המבקשים (אוניברסיטת הנגב וקופ"ח) יש בו צורך רב ביותר. התכנית המוצעת לבית ספר לרפואה בנגב מסתמכת על השוני שבמבנה הנוכחי של השרותים הרפואיים בנגב בהשוואה למבנה ביתר חלקי הארץ, המאפשר לחולל את התמורה המוצעת, המאבטח במידה רבה יותר מבאיזורים אחרים את הגשמתה המוצלחת.

הועדה מכירה בכך שאין זה מקרה ראשון שבו הטעון של המבקשים לפתוח בית ספר לרפואה חדש בארץ מסתמך על הצהרת כוונה לחנך סוג חדש ושונה של רופאים. הועדה ראתה עלק הכרח להכנס בדיוניה וברוריה לשאלת איכותו של השרות הרפואי בארץ ומבנהו ואופי ההשתלבות של בוגרי בתי הספר לרפואה בארץ בשרות זה. היחס לבקשת אוניברסיטת הנגב מן ההכרח שיתבסס על הערכת שני מרכיבים אלה.

הקשיים המאפיינים היום את שרותי הבריאות בארץ אינם נובעים ממחסור כמותי בכח אדם רפואי (אם כי בתחומים מסוימים של רפואה נראה כי יש מחסור כזה: נספח ב', לוח א'), הקשיים בעיקרם - מקורם (1) בחלוקה לקויה של כוח אדם רפואי בין מרכזים עירוניים גדולים ובין איזורי פתוח מרוחקים (נספח ב', לוח ב, 2); (2) חוסר קשר ורצף שרותי בין הטפול בחולה בבתי החולים, לטפול במרפאות ובשרותי ההיקף באיזור מגוריו של החולה; (3) הבדלים איכותיים ניכרים ברמה המקצועית בין הטפול ההמוני במרפאות קופ"ח לבין הטפול המקצועי בבתי החולים; (4) נטיה של הישראלים בוגרי בתי הספר לרפואה להתמחות במקצועות צרים המשאירה אותם בבתי-החולים (נספח ב' לוח ג'); (5) הנטיה הכללית לדהומניזציה של הרפואה המרכזית וההיקפית כאחד.

המרפאות ושרותי ההיקף הקהילתיים מאוכלסים בעיקרם ברופאים עולים, ואילו הישראלים מאכלסים את הרפואה המקצועית בבתי החולים. הפער הגדל והולך בין הרופא המרפאתי ובין הרופא בבית חולים הביא ליצירת שני מעמדות של רופאים: ישראלים מצד אחד המבוצרים בבתי החולים; והנמצאים במצב של התקדמות מקצועית וחברתית מתמדת, מול רופאים עולים חדשים במרפאות עירוניות וכפריות, הנתונים מצודה שגרתית וצוברים תסכול מקצועי וחברתי כאחד. רופאי בתי החולים, באורח כולל, מתנכרים לבעיות הרפואה הקהילתית, ואילו רופאי המרפאות אינם מגיעים בגלל מעמד של נחיתות לקידמה מקצועית. הפעילות החינוכית בבתי הספר לרפואה היום, המרוכזת בעיקרה בבתי חולים, ממנציחה את מצב הדברים שקורבנו הוא החולה. החולה נופל קורבן שכן:

1. אין רצף מקצועי בין הטפול בבית החולים לטפול במרפאה;
2. בגלל הרמה המקצועית הנמוכה במרפאות נשלחים חולים ללא צורך לבתי החולים. הללו עמוסים על כן ביתר, ומתקשים למלא תפקידם כהלכה;
3. שרותי הרפואה המרפאתיים איכותם המקצועית ירודה יחסית;

מניעת הנצחתו של מצב הדברים המתואר, על ידי חנוך בארץ של טפוס רופאים אחר מותנה בשנוי יסודי במערכת שרותי הבריאות. על שנוי זה לכלול שלוב מלא של:

1. שרותי הבריאות ההיקפי ושרותי האשפוז;
2. שרותי הבריאות הממשלתיים והצבוריים האחרים: (קופ"ח, מלבן, ועוד) באיזור נתון;
3. שרותי הבריאות ומוסדות אקדמיים לחנוך רפואי.

עד היום אין לבתי הספר לרפואה בארץ כל אחריות פורמלית או מעשית לשרותי הבריאות באיזורם.

ההצעה של אוניברסיטת הנגב שעמדה לדיון בפני הועדה מבוססת על מזוג ושלוש מוחלט של שרותי הבריאות במסגרת מרכז רפואי איזורי, אחד ועצמאי, שבית הספר לרפואה המוצע הוא חלק ממנו. האינטגרציה של בית ספר לרפואה במערך של שרותי בריאות משולבים אלה, מכוון לכך שהמוסד האקדמי, על סגל עובדיו ותלמידיו, יראה עצמו אחראי לשרות רפואי טוב לכל. בית ספר כזה שבו מוריו מגישים שרותי רפואה טובים בבתי החולים ובמרפאות, במרכזים ובהיקף כאחד, רק הוא עשוי לחנך טפוס רופאים שונה מזה היוצא היום מבתי הספר לרפואה האחרים. ההנחה היא, איפוא, כי רק בית ספר לרפואה המקבל על עצמו אחריות מרכזית בהגשת כל שרותי הרפואה לכל האוכלוסיה באיזורם עשוי לשנות את מערכת החנוך הרפואי הקיים ועל כן את תוצרתו.

קופ"ח, משרד הבריאות ומלבן (שרותי בריאות הנפש, חולים כרוניים וקשישים) הביעו נכונות ליצירת מרכז רפואי איזורי חדש בנגב שיכלול את כלל שרותי הבריאות ובית ספר לרפואה המוצע. במסגרת משולבת כזו יהיו הפרופסורים לרפואה למחלקותיהם השונות אחראיים לשרות במחלקות בית החולים ובמרפאות; המתמחים במחלקות בית החולים יעבדו ברוטציה בבית החולים ובמרפאות כאחד. כבר היום יש לכך התחלה חלקית אבל ממשית מאד: חלק מרופאי בית החולים בבאר שבע עובדים במרפאות, ומרבית רופאי בית החולים באילת עובדים במרפאות ובקבוצים.

המגמה החדשה בחנוך רופאים מותנית בנוסף לתמורה במבנה השרותים הרפואיים גם בתכנית למודית שונה מזו המופעלת היום בבית הספר לרפואה בארץ. להלן קטע מתוך מסמך של פרופ. מ. פריבס: "מזוג שרותי בריאות עם חנוך רפואי" שהוגש לוועדה הנוגע לגישה המוצעת:

"באשר לתכנית הלמודים הכוונה היא לחשוף את התלמיד החל משנת הלמודים הראשונה לבעיות בריאות ומחלה, להקנות לו ידע מדעי-בסיסי, ולטפח בו יחס שיעמוד

לו במילוי תפקידו הרפואי. מדעי היסוד ומדעי ההתנהגות ילוו את התלמיד במשך כל שנות לימודיו במקביל ללמודיו הקליניים, ויהיו משולבים ומותאמים לצרכיו כרופא. כבר בשנה הראשונה יעבוד התלמיד במספר שרותי בריאות (כגון חדרי מיון, אמבולנסים, תחנות אם וילד, בריאות הנפש, מרפאות איזוריות ומחלקות ביה"ח) תחת השגחה והדרכה אישית של טיטורים מתוך מורי המרכז. בשנה ראשונה זו, תוטל כבר על התלמיד אחריות למלוי תפקידים רפואיים ראשוניים. הוא יכיר את ה"עולם הרפואי" על הרכביו האנושיים והחברתיים ויטיב להבין את הצורך והמטרה שבלימודיו העיוניים והמעשיים אותם יעשה בשנים הבאות. את רוב מדעי היסוד (אנטומיה, פיסיולוגיה, ביוכימיה, פתולוגיה וכו') ילמד התלמיד כשהם מבוססים על בעיות האדם, הבריא או החולה. שיטה זו תדגים לעיניו את חשיבותם ומשמעותם לפתרון בעיות רפואיות. אותו עקרון יחול גם על מדעי ההתנהגות שלא ינתנו יותר בצורה עיונית גרידא ובלי קשר עם המציאות. לאחר למודי הבסיס במדעים ובקליניקה שימשכו כ-3-4 שנים, יצאו התלמידים לשנה אחת של עבודה מעשית תחת פיקוח בבי"ח ובמרפאות. תהיה זו מעין שנת סטז' אבל באמצע תקופת הלימודים. רק לאחר שנה זו כשייטיב לדעת איזה ידע חסר לו במלוי תפקידו הרפואי יחזור התלמיד לתקופה נוספת של שנה-שנתיים של לימודי בחירה במסגרת בי"ס לרפואה ויוכל לבחור בקורסים לפי ראות עיניו והתענינותו. הלימודים יארכו 6 שנים בסך הכל אך התכנית תהיה די גמישה בכדי לאפשר לתלמידים מסויימים להתקדם בקצב האינדיבידואלי שלהם. אין כוונה לחנך רופאים כלליים או רופאי משפחה דווקא (אם כי ניתן עודד מיוחד לאלה) אבל לחנך רופאים שמרצונם הטוב ומתוך ענין בעבודתם יתמסרו לרפואה משולבת הן בבתי חולים כמומחים והן כרופאים במרפאות, וזאת כשתנתן להם אפשרות של תנועה חפשית בין השניים ויווצרו תנאים של עבודה רפואית בעלת רמה נאותה גם מחוץ לכתלי בתי החולים.

הועדה בבקורה בבאר שבע סירה באוניברסיטה, במכון לחקר הנגב ובבית החולים ועמדה על התשתית הקיימת במקום להקמת בית ספר לרפואה. נתונים על הסגל האקדמי באוניברסיטת הנגב, ועל הסגל הרפואי בנגב נמצאים בנספח ג'. על סמך הנתונים הנ"ל, וכתוצאה לברורים נוספים ובקור במקום, סבורה הועדה שלקראת הפעלת התכנית המוצעת יהיה הכרח לתגבר את הסגל הקיים. יזמי ביה"ס לרפואה מודעים לבעיה זו - וכתוצאה לברורים מוקדמים שנעשו על ידם נראה כי יש מספר נאות של אנשים המוכנים להצטרף להגשמת התכנית, אם יוחלט על-כך בחיוב. כן רשמה הועדה לפנייה את תוכן מכתבו של ד"ר ר. אלדר, סא"ל, קצין רפואה ראשי של צה"ל (מיום 22.6.72) הרואה בגישה המוצעת "תכנית מהפכנית הזורקת מימד חדש לחנוך הרופא וייעודו" והמשיב תשובה החלטית-חיובית לשאלה האם צה"ל ישתלב בתכנית כתורם וכנהנה.

2.3. בקשתה של אוניברסיטת בר-אילן לפתיחת בי"ס לרפואה

בשתי ישיבות שקיימה הועדה עם נציגי אוניברסיטת בר-אילן התברר לוועדה, שהמוסדות המנהליים של אוניברסיטה זו טרם הגיעו לכלל החלטה חד-משמעית באשר לכונה לפתוח בי"ס לרפואה בבר-אילן. הועדה לא ראתה על כן טעם לפתוח בדיון בשאלה זו, שכן יש אפשרות כי ההחלטה הסופית של אוניברסיטת בר-אילן תהיה שלילית.

4. ה מ ל צ ו ת

1. הועדה רואה את הבעיה האיכותית אשר לשם פתרונה, אם גם החלקי, מוצע להקים בית ספר לרפואה באוניברסיטת הנגב כבעיה מכריעה לגבי התפתחות הרפואה בישראל בעתיד.
 2. הועדה סבורה כי שלוב מלא של כל שירותי הבריאות בנגב והצמדתם לבית ספר לרפואה במסגרת אחת של מרכז רפואי איזורי לנגב שבו הסגל האקדמי שותף מרכזי באחריות לשירותי הבריאות לאוכלוסיה כולה, הוא צעד יעיל ביותר לפתרון בעיותיו האיכותיות של השירות הרפואי בנגב.
 3. הצלחתו של הנסיון המוצע עשוי, לדעת הועדה, להשפיע בכיוון של תמורה חיובית בארגון, ושירותי הבריאות בארץ בכלל.
 4. הועדה מכירה בכך כי עצם כינונו של בית ספר לרפואה בנגב עשוי למשוך לאיזור זה כוחות רפואיים בני רמה מקצועית גבוהה, שללא מסגרת אקדמית לא יימשכו לבאר שבע. הללו עשויים להיות גורם מכריע בהרמת איכותו של השירות הרפואי בנגב כולו.
 5. על סמך הנ"ל ממליצה הועדה כי אוניברסיטת הנגב תורשה לפתוח בית ספר לרפואה כחלק ממרכז רפואי איזורי שבו יתקיים שלוב של כל שירותי הבריאות בנגב (משרד הבריאות, קופ"ח, מלבן וכו').
 6. הועדה ממליצה להצעת התקציב של המגישים (נספח ד').
- בגלל הנטל הכספי הכרוך בהקמת בית ספר לרפואה, בגלל קטנו ההתחלתי של סגל ההוראה וההדרכה בבאר שבע (באוניברסיטה ובשירותי הבריאות), בגלל ייחודה של הגישה החנוכית המונחת ביסוד התכנית המוצעת המחייבת הוראה "טיוטוראלית" רבה, ובגלל הקושי שבבצוע המהיר של שלוב

השרותים הרפואיים שהם תנאי להצלחת תכנית ההוראה ממליצה הועדה על היקף התחלתי צנוע של סטודנטים. אנו מציעים להתחיל ב-30 סטודנטים שיתקבלו בשנה הראשונה ולהתקדם בהדרגה עד לקבלת 50 סטודנטים לשנה א' בשנה החמישית. בסתיו תשל"ג יפתח בית הספר בקבלת תלמידים לשנה א'.

7. הועדה מכירה בקושי הכספי שהתכנית המוצעת מטילה על ההשכלה הגבוהה בארץ. (ההצעה התקציבית לבית הספר לרפואה בנגב נתונה בנספח ג'). קופת חולים מוכנה לשאת בהוצאות החטיבה הקלינית, והועדה ממליצה לקבל התחייבותה בנדון. כן ממליצה הועדה כי בתכניות הפתוח (בניה של 15000 מ"ר) לא יוחל אלא שנתיים לאחר פתיחת שנת הלמודים הראשונה של בית הספר לרפואה.

נספח להמלצות:

הועדה מודעת לכך שעל פי כתב-מנויה התבקשה הועדה "לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ" (מכתב השר מיום 28 בדצמבר 1971, סעיף ב). הועדה לא התבקשה לעיין בצורך לצמצם מספר הסטודנטים לרפואה. ואולם מתוך בדיקת מצב הדברים שנסקר בסעיפים 2.1 ו-2.2 של דוח זה - הגיעה הועדה לכלל דאגה לגבי ההיקף העצום של מספר הצעירים הישראלים הנוסעים ללמוד רפואה בחו"ל (ומרוכזים בעיקר באיטליה). נראה לוועדה כי ראוי לנקוט בצעדים שיובילו להקטנת זרם זה של סטודנטים. אין הועדה מתכונת בהערה זו להציע הצעות פעולה בנדון. ואולם ראוי כי הגופים המתאימים יבדקו בעיה זו; כיון שמרבית היוצאים מעונינים לשוב בשנה הדיפלומטית של לימודיהם לביה"ס לרפואה בארץ, ניתן לבדק אפשרות של בטול הקורס המקביל בבי"ס לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב הנועד לסטודנטים החוזרים מחו"ל. ייתכן כי צעד זה עשוי להיות גורם בולם למתעתדים לנסוע. כן ניתן לפתוח בפעילות הסברתית בין הורים וסטודנטים - בכוח בדבר הקשיים הצפויים בחזרתם לארץ וכו'.

דו"ח הועדה לבתי ספר לרפואה בישראל

הסתייגות חבר הועדה - ארנון גפני.

1. בהתאם לכתב המינוי של הועדה, הוטל עלינו לחוות דעה בדבר הצורך להגדיל את מספר לומדי הרפואה בארץ. במידה שנקבע כי צורך זה קיים, הוטל עלינו לבדוק האם דרוש בית ספר חדש ובמידה שכן, להציע הצעות בדבר מיקום בית הספר בהתחשב, בין השאר, בתחומה האפשרית שלו לשרותי הבריאות.
2. הועדה קבעה באופן החלטי כי לא צפוי מחסור ברופאים במערכת שרותיבריאות בטווח של 10 השנים הקרובות, יתר על כן קיים סיכוי סביר להיווצרות עודף היצע של כ-5,000 רופאים (דהיינו בשעור של כ-50%), בעקבות ממצאים אלה, המפורטים בדו"ח ובנספחיו, אין לדעתי הצדקה לפתיחת ביה"ס נוסף לרפואה בארץ. יתר על כן, לדעתי, על הממשלה להחליט בדחיפות על נקיטת צעדים לצמצום הפער הצפוי בין ההיצע והביקוש שעלול להחריף בעתיד את בעיית ירידת הרופאים מהארץ.
3. הנני תמים דעים עם כל חברי הועדה הסבורים כי התכנית המוצעת למרכז הרפואי בנגב, הכולל בית ספר לרפואה, הנה חיובית כניסוי לשינוי רמת שרותי הרפואה בארץ. לאור קביעה זו המפורטת בהרחבה בממצאים ובהמלצות הועדה, אין ספק, שבית הספר לרפואה הבא שיקום בארץ, מן הראוי שימוקם בבאר-שבע ובמתכונת המוצעת. אי לכך, הנני מצטרף להמלצות 1 עד 4 של הרוב.
- אולם עם כל החיוב שהנני רואה, כאמור, בניסוי המוצע, הרי שיש לשקול בכובד ראש את מידת יכולתנו לשאת בנטל הכספי הכרוך בהקמתו של ביה"ס לרפואה במסגרת העדיפויות להשקעות המדינה בכלל ובמערכות הרווחה במיוחד. (מדובר בהשקעה של בין 70. - 50. מליון ל"י והוצאות הפעלה שנחיות של כ-20 מליון ל"י).
- כידוע, הננו נמצאים בתקופה של השקעה אינטנסיבית בתחום הסוציאלי, הכוללת תכניות בהיקף גדול בתחום הדיור הסוציאלי, גנים ומעונות ילדים, בתי ספר, בתי חולים, מוסדות סעד וכו'. בצוע כל התכניות הסוציאליות שאושרו, בד בבד עם הוצאות הבטחון וקליטת העליה בממדים הקיימים יוצר נטל כלכלי העובר על יכולתו של המשק ומחייב בדיקה קפדנית של סדרי עדיפויות - במיוחד כשהמדובר על השקעה גדולה בתחום ענף הבניה הנתון למחסור חמור בגורמי יצור.
4. לסיכום : לאור העודף הצפוי במספר הרופאים ובהתחשב בתנאים השוררים עתה במשק, הנני מציע לדחות ביצועה של התכנית למועד מתאים יותר משתי הבחירות גם יחד.

תחזית הביקוש וההיצע של רופאים לשנת 1982

(דו"ח של ועדת משנה להכנת נתונים סטטיסטיים לדיון בוועדה לאישור בתי ספר חדשים לרפואה)

1. הועדה לאישור בתי"ס חדשים לרפואה מנתה ועדת משנה בהרכב של ד"ר ח.ש. הלוי (משרד הבריאות), ד. ירדן ושפניץ א. (אגף התקציבים, האוצר) להכנת הנתונים המספריים-הסטטיסטיים על צבור הרופאים הנמצא כיום במדינה וההתפתחויות הצפויות בו לעשור הקרוב. בישיבה משותפת של חברי ועדה המשנה עם חברי הועדה צוינה שורה ארוכה של נקודות ופרטים, שרצוי לברר ולבסס בצורה מספרית סטטיסטית. לצערנו לא יכולנו לענות על השאלות הקשורות בחלוקת הרופאים, סיווגם לפי התמחויות, התעסקותם בחו"ל ועוד בגלל העדר נתונים. ריכוז נתונים כאלה ימשך זמן רב ויעלה בסכומים נכרים. דו"ח זה מתייחס על כן לבעיה הכוללת של ביקוש והיצע של רופאים במדינה בעוד עשר שנים.

2. קוי הבסיס

ועדת המשנה בישיבתה הראשונה קבעה שהבעיה הראשונה הדורשת ברור היא קו הבסיס למספר הרופאים, ישמש נקודת מוצא. לשם קביעתו יש להבהיר את סיבת ההפרש הגדול (1200 רופאים בערך) בין מימצאי מחקר הרופאים, שנערך במשך 1971 על ידי משרד העבודה, ובין רישום הרופאים, המתנהל לצורך רשוי על ידי המחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות. מהיחידה הנוגעת בדבר במשרד העבודה נודע לנו שבודקים את סיבת ההפרשים, ובתור הראשון נבדקת הכרססת של משטרת הגבולות על מנת לברר אם ובאיזו מידה היו הרופאים שלא התפקדו בחו"ל. בדיקה זו נמשכה למעלה מהמצופה, ועד היום נמצאים הנתונים במחשב ולא יכולנו לקבל סיכומים. אבל מתברר שכמה מאות רופאים לא נפקדו מהסיבה הנ"ל, וחלק מהם גם חזרו ארצה אחרי המפקד.

הפער בין שני המקורות הצטמצם לפי הערכה ל-1800 רופאים והיחידה במשרד העבודה ממשיכה בבירור על ידי בקורים אישיים, פניות טלפוניות וכדומה "ומגלה" תוך כדי כך רופאים שנעדרו במפקד. יש להניח שבסיום כל הבדיקות יצטמצם הפער בהרבה, וקיים הרושם שהמספר הסופי יהיה קרוב יותר להערכת המחלקה למקצועות רפואיים, מאשר לס"ה המקורי של המפקד. לצורך התחזית שלנו נקטנו במספר ביניים, בין שני הקצוות. מאחר שמספר הנפקדים היה בגמר שלב הפקידה - 6409 רופאים ומספר בעלי

הרשיון שאליהם נשלח השאלון היה 7685 רופאים, נקטנו ב-7000 רופאים כמספר שהיה קיים, בסוף 1971, והוא מהווה את קו הבסיס, שממנו נעשו החישובים לגבי הצפוי ב-1982.

3. ריכוז הנתונים

המספר הנ"ל של הרופאים יגדל עד לשנת 1982 על ידי (א) הכשרת רופאים בבתי"ס לרפואה בישראל (ירושלים, ת"א וחיפה) (ב) חזרתם ארצה של תלמידי רפואה אשר קבלו הכשרתם בחו"ל, (ג) עליית רופאים.

חברי ועדת המשנה חלקו ביניהם את הטפול בריכוז החומר, באופן שמר ירדן קבל את הכנת תחזית בסעיפים א' ו-ב' הנ"ל, מר שפניץ - סעיף ג' הנ"ל, ואילו ד"ר הלוי קיבל על עצמו את התחזית של התפתחות צבור הרופאים בישראל ושילוב הגורמים השונים, וכן הכנת תחזית של הביקוש.

לגבי הגורמים המשפיעים על הפחתת מספר הרופאים הובאו בחשבון (א) תמותה, (ב) פרישה בהתעסקות ברפואה, תוך הנחה שכל רופא (בלי הבדל מין) יפרוש לגמרי מהתעסקות ברפואה בגיל 65, (ג) ירידה של עולים חדשים לפני שנקלטו, תוך התקופה הראשונה לעלייתם.

לא הובאה בחשבון ירידה של רופאים ישראלים, חניכי בתי"ס שלנו או תושבים ותיקים. ממדי ירידה זו מהווים פונקציה ותוצאה של האיזון בין הביקוש וההיצע של רופאים. מטרת התרגיל הזה של התחזית היא להביא למצב איזון מושלם, שימנע כל ירידה כזאת.

4. צבור הרופאים הנוכחי

כאמור הנחתנו הייתה שכיום נמצאים במדינה 7000 רופאים, מחוץ ליורדים שנמצאים בחו"ל כבר שנים רבות, ואפילו אם לא הצהירו על ירידתם, קלושים הסיכויים שיחזרו ארצה. מתוך הציבור של שבעת האלפים נמצאים לפי הערכתנו בכל עת כ-500 רופאים בחו"ל למטרות השתלמות, חופשה וכד', באופן שצבור הרופאים הנוכחים למעשה בגבולות המדינה יורד ל-6500.

לפי ממצאי מפקד הרופאים של משרד העבודה 25.87% מהרופאים נמצאים מעל לגיל הפרישה, ז.א. ש-1811 רופאים מתוך ה-7000 היו צריכים כבר לפרוש ויש להפחיתם מהמספר הבסיסי. לשנים הבאות עד 1982 הנחנו כי 2.5% מהרופאים הפעילים הנמצאים כיום יעזבו את

הפעילות מדי שנה, בגלל פרישה בגיל 65 או מות בגיל מוקדם יותר. הנשירה הזאת תסתכם עד לשנת התחזית ב-1172 רופאים וישארו איפוא בפעילות רפואית בשנת 1982 מתוך הרופאים הנמצאים כיום 3517 רופאים.

5. בוגרי בתה"ס לרפואה בישראל

משלושת בתי הספר לרפואה הקיימים כיום קבלנו את מספר הסטודנטים בכל שנת לימודים. לעתיד אנו מניחים שבכל בתי ספר ילמד המספר המכסימלי האפשרי, לפי יכולת קיבולו של ביה"ס. מתוך הנסיון ידוע שאין כמעט נשירה בין תלמידי הרפואה בישראל, ונתן על כן לקבוע את מספר בוגרי הרפואה הצפויים בכל שנה משלש הפקולטות הקיימות לרפואה. מספרים אלה מובאים בלוח הבא:

לוח א'. המספר החזוי של בוגרי רפואה בישראל
מספר בוגרי הפקולטה לרפואה

<u>שנה</u>	<u>סה"כ</u>	<u>בירושלים</u>	<u>בתל-אביב</u>	<u>בחיפה</u>
1972	280	80	140	60
1973	266	80	130	56
1974	260	80	130	50
1975	280	90	130	60
1976	280	90	130	60
1977	280	90	130	60
1978	280	90	130	60
1979	280	90	130	60
1980	280	90	130	60
1981	<u>280</u>	<u>90</u>	<u>130</u>	<u>60</u>
סה"כ	2,766	870	1,310	586

למספרים אלה יש להעיר כי נתוני הפקולטה באוניברסיטת ת"א כוללים את שני מסלולי הלימודים: 80 סטודנטים, שמתקבלים להתחלת לימודיהם ברפואה בפקולטה וכ-50 סטודנטים, שמתחילים את לימודיהם בחו"ל ועוברים לת"א לשנת הלימודים הרביעית.

הפקולטה לרפואה בחיפה התחילה את פעילותה תוך קליטת סטודנטים שהתחילו לימודיהם בחו"ל (בעיקר באיטליה) וחזרו ארצה ישר לשנה הרביעית. רק בשנת 1971/2 התקבלו לראשונה סטודנטים לשנת הלימודים הראשונה, והחל מ-1974 יכול ביה"ס כתות בכל 6 שנות הלימודים. במידה שהסטודנטים המקומיים יגיעו לשנה הרביעית ומעלה, יפסיק ביה"ס לקלוט סטודנטים מוחזרים מחו"ל, כי המתקנים ינוצלו במלואם על ידי הסטודנטים המקומיים.

6. סטודנטים הלומדים רפואה בחו"ל

אין מידע מלא ומדויק על מספר הסטודנטים הישראלים הלומדים רפואה בחו"ל. קיימות הערכות שונות, אבל נתונים מוסמכים פחות או יותר קבלנו רק לגבי אותם הסטודנטים, שידוע ללשכת הסטודנטים במשרד החנוך כי אושרו להם העברות של מטבע חוץ, יש מקום להניח שהמספרים המובאים להלן הם המינימום, וכי יש גם מספר מסוים של סטודנטים לרפואה הלומדים בחו"ל ואינם נזקקים להעברות כספיות מהארץ.

ראיה לדבר נמצא בעובדה שבכמה מקרים עולה מספר הסטודנטים הישראלים הלומדים רפואה, לפי המידע של הלשכה לאקדמאים בלונדון, על מספר המקבלים הקצבת מטבע חוץ, לפי לשכת הסטודנטים של המשרד לחנוך ותרבות. לדוגמא:

לשכת הסטודנטים במשרד החינוך	לשכת האקדמאים בלונדון
בלגיה:	43
מהם: בשנה הראשונה	13
" השלישית	8
שוויץ	20
מהם: בשנה חמישית וששית	4
אוסטריה	18
מהם: בשנה רביעית	7
בשנה חמישית	3
	10

אמנם יש לציין מאידך, שבדרך כלל אין התאמה בין שני המקורות.

לפי נתוני לשכת הסטודנטים לשנת 1971/1972 למדו רפואה בחו"ל 1682 סטודנטים. קרוב למחציתם (722) היו בשנת לימודיהם הראשונה, ומרביתם (1459) - מרוכזים באיטליה. בבולוניה בלבד למדו רפואה 800-900 סטודנטים יהודים, 600 מהם בשנה א'. מספרים

אלה מראים על גידול תלול במספר היוצאים ללמוד רפואה בחו"ל. קשה לשער או לנחש מה יהיה מספר היוצאים לחו"ל ללמוד רפואה בעתיד. בדיקת התיקים החדשים שנפתחו על ידי לשכת הסטודנטים הראתה מגמת גידול מתמדת במשך חמש שנים האחרונות. הנחנו על סמך המספר הגדול של היוצאים לאחרונה, שהגענו למצב של רזיה ושל א יהיה גידול נוסף.

בניגוד למצב בפקולטות בישראל ידוע שקימת נשירה מסוימת של תלמידים בחו"ל, בעיקר בגמר שנת הלימודים הראשונה. פרטים מבוססים על ממדי הנשירה לא עמדו לרשותנו, והנחנו פחת של 10% במספר הלומדים בשנה הראשונה ועוד 10% בשנים הבאות.

על סמך ההנחות הנ"ל ולאחר נכוי מספר הסטודנטים שיקלטו לשנה ד' בפקולטות בת"א וחיפה, הגענו למספרים הבאים של בוגרי רפואה מחו"ל, איהיו מועמדים לחזור הביתה. לשם שלמות הבאנו בלוח גם את מספר הבוגרים בבתי"ס הישראליים. הלוח הבא נותן איפוא תחזית של גידול צבור הרופאים מתוך המאגר של אוכלוסית המדינה.

לוח ב'. המספר החזוי של בוגרי רפואה מתוך
האוכלוסיה הישראלית

שנה	סה"כ	בוגרי הפקולטות בישראל	בוגרי חו"ל
1972	316	280	36
1973	343	266	77
1974	401	260	141
1975	480	280	200
1976	520	280	240
1977	810	280	530
1978	810	280	530
1979	810	280	530
1980	810	280	530
1981	810	280	530
סה"כ	6.110	2.766	3.344

לגבי רופאים אלה איך להביא בחשבון תמותה ופרישה, בגלל גילם הצעיר.

7. עלית רופאים

לפי נתוני משרד הקליטה מסתכם מספר הרופאים שעלו בשנים 1967-71 בסך הכל ב-2250 איש, כדלקמן: 1967-164 רופאים, 1968-378 רופאים, 1969-450 רופאים, 1970-630 רופאים, ו-1971-622 רופאים.

התחזית לשנת 1972 היא של 1200 רופאים עולים, וזאת בהתבסס על המספרים של העולים בפועל בחודשי ינואר-מאי. במשך 5 חודשים אלה עלו 386 רופאים, בעיקר מברית המועצות ומזרח אירופה. מתוך הנסיון ידוע כי העולים מארצות המערב מגיעים בחודשי הקיץ, מתוך מגמה להקל על הסתגלות ילדיהם לתנאי הארץ בתקופת החופשה מלימודים. לפי הערכת משרד הקליטה יש על כן לצפות לגידול העליה מהמערב בחודשים הקרובים.

הנתונים הנ"ל על ממדי העליה של רופאים מתייחסים לעולי קבע ועולים בכח, ביחד, ומבוססים על הצהרה העולה על מקצועו בשעת כניסתו בבקורת הגבולות, מבלי לבדוק תעודות ולאמת את ההצהרה. המספרים הנ"ל כוללים את רופאי השיניים ומרפאי השיניים. על מנת לקבל את מספר הרופאים-העולים, שיצטרפו למעשה למבקשי עבודה בשדה הרפואה במשך הישראלי, יש להוריד מהמספר הנ"ל את (א) רופאי ומרפאי השיניים; (ב) רופאים שמגיעים כבר בגיל פנסיה (שמספרם אגב, אינו גדול) (ג) עולים המצהירים על עצמם כרופאים אבל לאחר בדיקת תעודות לא מקבלים רשיון בגלל היותם וטרינרים, או פלדשרים, או בעלי מקצוע רפואי אחר; (ד) רופאים היורדים מהארץ עוד בטרם נקלטו בה.

לפי בדיקת המצב לשנות 1968-70 על ידי משרד הקליטה מסתבר, כי כ-20% מהמצהירים על עצמם כרופאים הם למעשה רופאי שיניים. לסוגי הפנסיונרים, הנושאים את המקצוע, בלי קשר לגיל ואינם מוציאים רשיון, יורדים זמן קצר לאחר העליה וכד' שיכים כ-20% מהרופאים העולים ממזרח אירופה (כולל רוסיה), ו-35% מעולי ארצות המערב.

על סמך הנחות אלה נתן לחשב את עלית הרופאים נטו לשנת 1972:

לוח ג'. תחזית הקליטה של עליית רופאים, 1972 (x)

עולים מארצות

סה"כ	המערב	בריה"מ ומזרח אירופה	עולים המצהירים על
1200	450	750	עצמם כרופאים
240	90	150	מהם רופאי שיניים (20%)
960	360	600	מספר הרופאים המנוכה
			פנסיונרים, יורדים
250	(xxx) 130	(xx) 120	נוטשים את המקצוע
710	230	480	עליית רופאים נטו

(x) לפי הערכת משרד הקליטה.

(xx) 20%

(xxx) 35%

לפי התחזית של משרד הקליטה יהיה לדאוג לקליטתם בעבודה רפואית של 710 רופאים מתוך 1200 העולים המצהירים על עצמם בשעת כניסה כרופאים.

קשה מאד לעשות השלכות לעתיד מתאור זה. אין ספק שאפשרויות קליטה מתאימות והסתגלותם המהירה של הרופאים-העולים לתנאי ישראל הם, לגבי עולי ארצות המערב, גורמים חשובים ביותר ומכריעים במניעת ירידה מידית, שיש לה השפעה מרחיקת לכת על סכויי העליה לעתיד, ולא שלרופאים בלבד, מאז מלחמת ששת הימים נמצא מספר הרופאים העולים בגידול רצוף משנה לשנה. מאחר וגלי העליה מגיעים כיום מארצות בהן חי צבור גדול של רופאים יהודים, יש להניח שבמידה והמשך העליה יוסיפו לעלות גם רופאים במספר נכר. אף על פי כן הנחנו, שמספרם לא יגדל בעתיד מעבר לתחזית 1972 הנ"ל. אדרבה: הנחתנו היא שרק בחמש השנים הראשונות מתוך העשור הקרוב יתוספו 700 רופאים לשנה ובסה"כ 3500 רופאים, ואילו בחמש השנים שאחרי זה (1977-81) תחול האטה מסוימת בעליית רופאים ומספרם השנתי ירד ב-20% בערך ל-550, ובסך הכל במשך חמש שנים 2750 רופאים.

לפי תחזית זאת יש לצפות שעד 1982 יצטרפו להצע הרופאים במשק הישראלי 6250 רופאים מתוך העליה. מאחר שהפרישה מהמקצוע הובאה כבר בחשבון לעיל, ובהתחשב בהרכב הצעיר יחסית של הרופאים העולים בשנים האחרונות, הנחנו שביין הרופאים העולים תהיה נשירה שנתית נוספת, כולל תמותה, של 10.0 לאלף. בהתחשב בגידול המצטבר

של מספר הרופאים העולים משנה לשנה, תעלה הנשירה בסך-הכל במשך העשור ל-5% בערך, היינו 310 רופאים. לפי זה יהיו פעילים במדינה ב-1982 מתוך הרופאים העולים בשנות 81-1972 רק 5940 רופאים.

8. הצע הרופאים ב-1982

על סמך הנאמר לעיל נוכל לסכם, כמה רופאים יהיו פעילים במדינה ב-1982, לפי התחזית ומבלי להביא בחשבון ירידה של רופאים ותיקים ותושבי קבע בארץ.

לוח ד' - ההצע הצפוי של רופאים ב-1982

מתוך צבור הרופאים בסוף 1971 יהיו פעילים ב-1982	3517 רופאים
בוגרי שלש הפקולטות לרפואה בישראל	" 2766
ישראלים בוגרי רפואה בחו"ל	" 3344
עליה רופאים (נטו) -	" <u>5940</u>
ס"ה	15,567 רופאים

לפי תחזית זאת יגדל צבור הרופאים הפעילים בישראל תוך העשור הקרוב יותר מכפליים.

9. שיעור רופאים ב-1982

בהנחה תיאורטית שאמנם ימצאו בשנת 1982 במדינת ישראל 15567 רופאים פעילים במקצועם, נבחון מה יהיה שיעור הרופאים לאוכלוסיה ומספר הנפשות באוכלוסיה על כל רופא. מובן שהדבר תלוי בתחזית של האוכלוסין.

להלן הננו מביאים את החישובים בחמש פרויקציות השונות זו מזו בהיקף העליה בכל אחת. הונח בכל 5 הפרויקציות כי תוספת האוכלוסיה נטו עקב הריבוי הטבעי היא של 1.94 אחוז לשנה. מספר זה התקבל כממוצע מנתוני עשר השנים האחרונות כפי שפורסמו בשנתון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מתוך כך ומהנתונים שהובאו בסעיפים הקודמים אנו מקבלים בלוח ה' את שיעורי הרופאים הצפויים בשנת 1982:

לוח ה' - שיעורי רופאים צפויים ב-1982
לפי ההצעה החזוית (לוח ד')

מספר הנפשות באוכלוסיה לרופא	מספר הרופאים ל-10,000 נפש	האוכלוסיה הנוכחת הצפויה (אלפים)	ממדי עליה* שנתיים
246	40.7	3,821	ללא עליה
258	38.7	4,021	20 אלף
271	36.9	4,221	40 אלף
284	35.2	4,421	60 אלף
297	33.7	4,621	80 אלף

* לגבי העולים לא חושב הריבוי הטבעי ולא נלקח לכן בחשבון.

אם נקח תחזית של 30 אלף עולים לשנה, נוכל לצפות לשיעור של 265 נפש בערך על כל רופא, שיעור המראה על צפיפות רופאים הרבה יותר גבוהה מהנוכחית.

10. הביקוש לרופאים, 1982

נוסף לשיעור הרופאים נעשה נסיון להעריך באופן כללי וגם את מספר הרופאים שידרשו ב-1982 לשם איוש שרותי הבריאות. גם למטרה זו היינו נאלצים להניח הנחות. הנחתנו היא שבשנת 1982 יהיו במדינה 3.4 מסות כלליות לעומת 3.2 כיום, 2.8 מסות פסיכיאטריות לעומת 2.4 כיום ועוד 1.25 מסות למחלות ממושכות ושיקום לכל אלף נפש באוכלוסיה לעומת 1.16 כיום. באיוש המסות האלו נקטנו באפשרויות אחדות. יש להביא בחשבון שבכל האלטרנטיבות חל שיעור הרופאים על כל המסות מאותו סוג בלי שנוי לפי רמת המוסד, יעודו ותפקידו. על ידי כך הגדלנו למעשה את הדרישה, על-ידי העלאת המוסדות "החלשים" לרמה יותר גבוהה. בשביל האשפוז הכללי הנחנו 0.19 רופאים למטה, שהוא הממוצע הנוכחי (קצת יותר מ-5 מסות לרופא) בבתי"ח הממשלתיים, ו-0.25 רופאים למטה, היינו 4 מסות לרופא. במוסדות לחולי נפש הנחנו 0.03 למטה (הממוצע הנוכחי בבתי"ח הממשלתיים) ו-0.05, היינו רופא אחד ל-20 מסות בממוצע לכל המוסדות הפסיכיאטריים, כולל מוסדות פרטיים המיועדים לחולים כרוניים. למסות למחלות כרוניות, בממוצע לכל המוסדות מסוג זה (מסות שיקומיות וסיעודיות) הנחנו 0.04 רופאים למטה. נוסף לדרישות אלה שהערכנו עבור מוסדות האשפוז, הערכנו שלוש אפשרויות לספול אמבולטורי, על כל סוגיו (ספול כללי ומקצועי, רפואה מונעת, ספול קהילתי במחלות נפש, ועוד): רופא על 1000 נפש 1200 נפש, 1500 נפש.

בלוח הבא מובא מספר הרופאים שידרשו לאיוש כל התקנים לפי האלטרנטיבות השונות של גידול האוכלוסיה ורמת תקן כח-האדם.

לוח ו' - מספר הרופאים שידרשו לאיוש שרותי הבריאות
ב-1982 בברירות שונות

טפול אמבולטורי			אשפוז כרוניים	אשפוז חולי - נפש		אשפוז כללי		ממדי עליה
1500	1200	1000	0.04	0.05	0.03	0.25	0.19	
2548	3184	3821	191	535	321	3248	2468	ללא עליה
2681	3351	4021	201	563	338	3418	2598	20 אלף
2814	3518	4221	211	591	355	3588	2727	40 אלף
2948	3684	4421	221	619	371	3758	2856	60 אלף
3081	3851	4621	231	647	388	3930	2987	80 אלף

מתוך לוח זה נוכל להעריך את הגבולות המוערים של הביקוש לרופאים בשנת 1982 בהתאם לעצמת העליה בעשור הקרוב.

לוח ז' - גבולות ביקוש הרופאים בשנת 1982
לפי עצמת העליה

ביקוש רופאים		מס' העולים לשנה
מכסימום	מינימום	
7795	5528	ללא עליה
8203	5818	20 אלף
8611	6107	40 אלף
9019	6396	60 אלף
9429	6687	80 אלף

בהתחשב בעובדה שאלה ממוצעים כלליים שווייוניים לגבי כלל אוכלוסית המדינה ומוסדותיה נראה לנו שהברירות המובאות לעיל נותנות אפשרות לארגן את שרותי הרופאים במידה די רחבה, אם כי פה ושם יכול להדמות שבסקטור מסויים קבענו תקן מוגבל ומצומצם.

11. הביקוש המירבי ב-1982

נוכל כעת לשער מה תהיה הדרישה לרופאים בשנת 1982. אם מכל הברירות שהובאו לעיל נבחר במירבית, ונניח, איפוא, שהעליה בעשור הבא תהיה בסדר גודל של 80,000 נפש לשנה, ידרשו הרופאים במספרים הבאים לאיוש השרותים השונים:

3,930	עבור 15,721 מטות כלליות לפי 0.25 רופאים למטה
647	עבור 12,940 מטות לחולי נפש לפי 0.05 רופאים למטה
231	עבור 5,777 לכרוניים ושיקום לפי 0.04 רופאים למטה
	עבור 4,621,300 תושבי המדינה לטיפול אמבולטורי לפי
<u>4,621</u>	רופא לאלף נפש
9,429	סך-הכל
=====	

פירוש הדבר שבתנאים המכסימליים ידרשו כעשרת אלפים רופאים, ומאחר שהעליה לא תגיע כנראה לממדים הנ"ל תהיה הדרישה המירבית לרופאים קרובה יותר לתשעת אלפים.

13. מ א ז

לעומת דרישה לתשעת או עשרת אלפים רופאים לכל היותר, ראינו מסעיף 3 לעיל כי במדינה ימצאו באותו זמן כ-15,000 רופאים פעילים, לא כולל קשישים מגיל פרישה (65) ובהנחה ש-500 רופאים ימצאו בקביעות בחו"ל לתקופות קצרות וקצובות. במשך העשור הקרוב "יצטבר" על כן בתוך המדינה עודף של 5000 רופאים, ועודף זה הוא שיקבע את ממדיו של הגורם, שלא נגענו בו בנתוחנו, - הירידה.

חברי הועדה: ד"ר ש. הלוי

ד. ירדן

א. שפניץ

ירושלים, ח' במנ"א תשל"ב

19.7.1972

נספח ב'

נספח ב', לוח א'

רופאים ושיעורם לאיכלוסיה במספר מקצועות נבחרים

(נתונים של קו"ח)

מקצוע או התמחות	מספר רופאים בישראל (מפקד 1971)	נפשות לרופא בישראל (מפקד 1971)	נפשות לרופא בארצות הברית (דו"ח המרכז הלאומי לסטטיסטיקה בריאותית 1970, עמוד 139, טבלה 86)
פסיכיאטריה			
(כולל נוירולוגיה)			
פסיכיאטריה)	207	14,932	9,180
נשים	367	8,422	11,283
כירורגיה (כללית)	342	9,038	7,133
קרדיולוגיה	43	71,884	34,177
אורתופדיה	95	32,537	22,113
הרדמה	146	21,171	19,555

מספר הנפשות לרופא כללי במחוזות קופת-חולים, שנת 1971,
לפי מפקד העובדים של המוסד בש.ז.

<u>מספר הנפשות למשרת רופא כללי</u>	<u>המחוז</u>
1417	תל-אביב
1613	יפו
1570	דן
1580	חיפה
2063	הגליל המערבי
1955	יהודה
2112	הנגב
2292	ראשון-לציון
1817	פתח-תקוה
1979	השרון
1544	חפר
1942	שומרון
2294	עמק
2692	גליל

אוכלוסייה ומספר הרופאים הכלליים ורופאי-הילדים בעזירות הפיתוח בקו"פח

המחוז	שם הישוב	מספר הנפשות *	מספר רופאים או משרות רופאים	נפשות / לרופא
א. הנגב	באר-שבע	70,450	39	1,800
	קרית גת	16,800	8	2,100
	דימונה	21,000	11	1,900
	אופקים	8,750	4	2,200
	נתיבות	5,400	3	1,800
	שדרות	7,100	3	2,400
	ערד	5,600	4	1,400
	מצפה-רמון	1,100	1	1,100
	ירוחם	5,300	3	1,800
		141,500	76	1,860
ב. עמק	קרית שמונה	13,354	6.6	2,023
	חצור	5,827	2.8	2,081
	בית-שאן	9,861	4.5	2,191
		29,042	13.9	2,089

* חברי קופת חולים.

מקומות העבודה של בוגרי בית-הספר לרפואה בירושלים
שעבדו בארץ ב-1969/70
נחונים של פרופ. מ. פריבס

הערות	אחוזים	מספרים מוחלטים	מקום העבודה
			א. נמצאים בחו"ל נפטרים ולא ידוע
ב-1970 חזרו כבר 13 בוגרים	20.3	247	נמצאים בחו"ל
	1.8	22	יוצאי אפריקה וארצות מפתחות
	1.1	14	אין נתונים
	1.6	19	נפטרו
			ב. עובדים
			בתי-חולים אוניברסיטאיים
			(י-ם, חל-השומר, בילינסון, רמב"ם, הדסה ת"א, קפלן)
	32.5	397	
	12.8	156	בתי-חולים המסונפים להוראת סטאג'רים
	2.3	28	בתי חולים
	10.5	128	מירפאות בעיר
	0.7	9	מירפאות בכפר
	3.1	38	מינהל רפואי ובריאות הציבור
	3.0	36	מדע רפואי
	7.3	89	צה"ל (כולל שרות חובה וצבא קבע)
	2.4	29	אחר
	0.6	7	ריק או חומר
	<u>100.0</u>	<u>1,219</u>	סה"כ (20 מחזורים)

(מתוך סקר פרופ' פריבס שנמסר לח' סורוקה).

נתונים על הסגל האקדמי (במקצועות פרקליטים) והרפואי בנגב

משרות אקדמיות - הפקולטה למדעי הטבע, אוניברסיטת הנגב

מחלקה	פרופסור	פרופסור חבר	מרצה בכיר	מרצה	מדריך	אסיסטנט ב'	אסיסטנט א'	סה"כ
מתמטיקה	-	3	3	6	5	1	4	22
ביולוגיה	2	1	11	17	9	2	9	51
כימיה	1	2	10	12	15	9	18	67
פיסיקה	1	1	10	6	10	10	21	59
גיאולוגיה	1	2	2	2	-	3	2	12
מדעי הגרעין	-	1	-	1	-	-	1	3
מדעי המחשב	-	-	-	3	2	2	5	12
סה"כ	5	10	36	47	41	27	60	226

צוות רופאי בית החולים המרכזי לנגב - לפי מחלקות:

<u>מחלקה</u>	<u>מומחים</u>	<u>מתמחים</u>	<u>סה"כ</u>
רפואה פנימית	*10	8	18
נפרולוגיה	2	1	3
רדיולוגיה	4	-	4
ילדים	8	7	15
פתולוגיה	1	1	2
כירורגיה	7	8	15
הרדמה	2	**5	7
א.א.ג.	3	1	4
כירורגיה פלסטית	2	-	2
נוירוכירורגיה	2	1	3
נוירולוגיה	1	-	1
אופטלמולוגיה	4	-	4
מילדות וגניקולוגיה	9	7	16
אורטופדיה	5	3	8
סה"כ	60	42	102

* מתוכם: 1 המטולוג, 1 גסטרואנטרולוג, 3 קרדיולוגים.

** מתוכם: 2 רופאי שיניים שעברו קורס בהרדמה.

רופאי קופת חולים הכללית - מחוז הנגב

1	מנהל רפואי
1	עוזר מנהל רפואי
12	מנהל מרפאות
75	רופאים כלליים אחרים
17	רופאי ילדים
5	רופאים תעשייתיים
3	רופאי נשים
1	רופאי א.א.ג.
3	רופאי עור
2	רופאי עיניים
2	פסיכיאטרים
1	רופא מעבדה
1	פסיכולוגית
3	אופטומטריסטים
129	סה"כ

רופאי משרד הבריאות במחוז הנגב

1	רופא מחוזי
7	רופאי אם וילד
2	רופאי מיעוטים
$\frac{1}{2}$	פסיכיאטר
$\frac{1}{2}$	רופא שיניים

רשימת הרופאים באילת

1	מנהל ביה"ח
1	כירורג
1	רופא נשים
1	רופא פנימי
6	רופאים "משולבים" - עובדים במרפאות ובביה"ח
	רפואה מונעת + ביה"ח:
1	רופא ילדים
1	רופא נשים

כמו כן משרתים את איזור אילת 8 רופאים -

מומחים מאזורים אחרים בארץ.

מועמדים למשרות אקדמיות בפקולטה לרפואה בנגב
(סה"כ 79 מועמדים, ומתוכם 29 ישראלים)

א. במקצועות הקליניים: (מחוץ למועמדים שפנו למרכז קופת-חולים)

<u>הערות</u>	<u>מס' מועמדים</u>	
	1	אופטלמולוגיה
פרופ' מה"מ	1	אפידמיולוגיה
פרופ' חבר	1	אונקולוגיה
פרופ' מה"מ	2	אנדוקרינולוגיה
פרופ' מה"מ	1	המטולוגיה
פרופ' חבר	1	כירורגיה פלסטית
מרצה בכיר	1	נתוחי חזה וולב
פרופ' חבר	1	נפרולוגיה
	1	רדיולוגיה
פרופ' מה"מ	2	פסיכיאטריה
	2	ילדים
פרופ' מה"מ	1	פתולוגיה
דרגות שונות	5	רפואה כללית ופנימית
פרופ' חבר	1	נוירולוגיה

סה"כ במקצועות
הקליניים

נספח ג' - לוח ה'

(המשך מועמדים למשרות אקדמיות בפקולטה לרפואה)

ב. במקצועות פרי-קליניים ומדעי החיים

מס' מועמדים	ה ע ר ו ת	מס'
4	1 פרופ' מה"מ ו-3 פרופ' חבר	אנטומיה
1		אנתומולוגיה וטוקסיקולוגיה
5	2 פרופ' חבר ודרגות שונות	מיקרוביולוגיה ובקטריולוגיה
1		ביולוגיה
2	פרופ' מה"מ ופרופ' חבר	גנטיקה
7	2 פרופ' חבר ודרגות שונות	כימיה אורגנית וביוכימיה
7	פרופ' מה"מ ודרגות שונות	פרמקולוגיה
3		נוירופיסיולוגיה
4	דרגות שונות	אימונולוגיה
4	פרופ' מה"מ ודרגות שונות	פיזיולוגיה
1		רדיופיזיקה
1	פרופ' חבר	פיזיולוגיה סביבתית
1		רפואה ציבורית
41		סה"כ במקצועות פרי-קליניים ומדעי החיים

ג. מדעי ההתנהגות

1	פרופ' חבר	אנתרופולוגיה
1	פרופ' מה"מ	אנתרופולוגיה חברתית
6	דרגות שונות	פסיכולוגיה ופסיכולוגיה קלינית
8		סה"כ במדעי ההתנהגות

ד. מנהל רפואי

4	פרופ' מה"מ ודרגות שונות
---	-------------------------

ה. הנדסה רפואית

5	דרגות שונות
---	-------------

נתונים לחישוב תקציב שוטף ותקציב פתוח של
המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות של הנגב

1. הערות כלליות

- (1) כל הנתונים המובאים להלן מבוססים על ערך הליירה של היום מבלי להתחשב בתוספת ההוצאות הקשורות בהתיקרות.
- (2) יש להתחשב בעובדה המקובלת ביחס לכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ, שכל מוסד אקדמי זקוק לתוספת תקציבית שנתית בערך של 8-10% לשם שמירה על רמתו ההוראתית והמחקרית וזאת מבלי להתחשב עם גדילתו הכמותית (מספר תלמידים וכו'). העקרון הזה כוחו יפה במיוחד למוסד המבוסס על מדעים נסויים המתחדשים מידי יום.
- (3) הסכומים המובאים להלן כוללים הוצאות הקמת ואחזקת בי"ס לרפואה ל-80 תלמידים בכל מחזור (סה"כ 6 מחזורים), בי"ס למינהל רפואי וכלכלה רפואית (למוסמכים) עם שני מחזורים של 12-15 תלמידים בכל מחזור, מכון להשתלמות רפואית לרופאים עולים וותיקים, מדרשה למתמחים במדעי החיים (ביולוגים-רפואיים) ובמדעי ההתנהגות וכו'.
- (4) בתזכיר זה ניתן רק אומדן ההוצאות בלי להתחשב לעת עתה בהכנסות מיוחדות כגון תרומות, קרנות חוץ למחקר או לפעולות מיוחדות, שכר לימוד וכו', שאכן תבאנה עם הזמן, כפי שזה מקובל ביחס ליתר מוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

2. הבסיס לחישובי התקציב

- (1) מכיון שביה"ס לרפואה בנגב איננו הראשון בארץ אלא יהיה הרביעי בישראל קיים בסיס לחישוב תקציב שוטף ותקציב פיתוח לפי הנתונים הקיימים והמקובלים בשלשת בתי הספר לרפואה הפועלים בארץ. יתכן שביה"ס לרפואה בנגב איננו צריך לעלות יותר מאשר כל אחד משלשת בתי הספר הקיימים, אבל אין גם מקום להשערה שצריך לעלות או יעלה פחות.
- (2) יחד עם זאת יש להתחשב עם העובדה שהמרכז למדעי הבריאות של הנגב יהיה מוסד מיוחד במינו המושתת על שתוף פעולה מלא בין אוניברסיטת הנגב, קופת-חולים, משרד הבריאות ומלב"ן.

תוכניות האב לפיתוח של כל אחד מהמוסדות הנ"ל בנגב הן רחבות והוחל כבר בביצוען. הפעלת תמשך בשנים הקרובות עם או בלי הקמת המרכז הרפואי. אי לזאת הקמת המרכז הרפואי כשלעצמו תתבסס הרבה יותר על הקיים והעומד לקום בין כה וכה, מאשר על תקציבים נוספים. יתר על כן: הרחבת מדעים ביולוגיים והתנהגותיים באוניברסיטה, הרחבת ביה"ח המרכזי לנגב בבאר-שבע בשעור של 60%, הרחבת פעולות משרד הבריאות הכוללות הקמת בי"ח לחולי נפש של 400 מיטות בבאר-שבע, רכוז פעולות מלב"ן בשטח בריאות הנפש, מחלות כרוניות ומחלות זקנה - כל אלה מהווים כבר היום השקעה כה עצומה למשק המדינה שיהיה זה מגוחך לותר על השמוש בקיים והעומד לקום לצרכי הוראה ומחקר במרכז הרפואי.

במילים אחרות: תוספת יחסית קטנה לתקציבי הפיתוח והתקציבים השוטפים של המוסדות הקיימים בנגב והפועלים כבר בשטחי הרפואה וההשכלה הגבוהה תאפשר הקמת המרכז הרפואי שירחיב את אופקיהם.

המרכז הרפואי ישפר את שירותי הבריאות לאוכלוסייה כתוצאה מתאום מלא בין פעולות המוסדות ומשיכת כח-אדם מעולה מחד גיסא, וירחיב ויעמיק את ההוראה והמחקר של אוניברסיטת הנגב בשטחי הביולוגיה ומדעי ההתנהגות מאידך גיסא. באופן כללי יש לשער שהתוספת הנדרשת להקמת המרכז הרפואי היא בגובה של כ-15% מתקציבי הפיתוח והתקציבים השוטפים של המוסדות בנגב שיהיו שותפים בהקמת המרכז הרפואי.

לדוגמא: תקציב המרכז הרפואי בירושלים מהווה כ-10% מהתקציב הכללי של האוניברסיטה העברית וכ-30% מתקציב ביה"ח האוניברסיטאי "הדסה". שעור תקציבי כזה מקובל בעולם כולו ואם נחבר את שניהם הרי שזה מביא לממוצע של 15% של סך הכל התקציבים הממוצעים של האוניברסיטה ובית החולים.

3. זאת ועוד: שלוב מלא של פעולות מוסדות הבריאות בנגב (קופת-חולים, משרד הבריאות ומלב"ן) במסגרת מרכז רפואי אחד ושלוש פעולות אקדמיות עם אוניברסיטת הנגב (מתוך הקמת מכון למדעי החיים המשותף לפקולטה למדעי הטבע והמרכז הרפואי והקמת מכון למדעי ההתנהגות המשותף לפקולטת למדעי הרוח והחברה והמרכז הרפואי) יביאו לחסכונות נכרים ע"י מניעת כפילות בכח-אדם, שטחי בנין, ציוד, אחזקה וכו'. הדבר הוא סגולי לנגב מכיון שקמפוס האוניברסיטה וביה"ח המרכזי לנגב בבאר-שבע מהווים יחידה גיאוגרפית אחת, דבר שאין לו תקדים בשום מקום אחר במדינה.

יש מקום לשער, מתוך חשוב סופי, שאי הקמת המרכז הרפואי תביא להוצאות גדולות יותר של כל אחד מהמוסדות בנגב בשטחים מקבילים, מאשר התקציב הנדרש להקמת המרכז וזאת בלי הברכה הטמונה בשלוב ותאום פעולות העשויות לשמש דוגמא לאזורים אחרים במדינה. לכן יש לגשת לענין החשובים הכספיים גם מתוך הנחה בסיסית שזו הפעם הראשונה שנתנת אפשרות במדינה לשלב ולתאם פעולות בריאות וחינוך באזור שלם. אין לשער את התועלת הכלכלית והמדינית גם יחד העשויה לצמוח מנסיון כזה שאין לו תקדים בארץ.

3. תחזית תקציב שוטף

כשמדובר על תקציב שוטף של ביה"ס לרפואה (במתכונת של המרכז האוניברסיטאי למדעי הבריאות בנגב) שיקלוט כ-80 תלמידים בכל מחזור, עלינו לקחת בחשבון את התקציב השוטף השנתי לסוף תקופת התקנתו המלאה של ביה"ס לרפואה, ורק אחר כך נוכל לבנות את התקציב השוטף לכל שנה ועד לשנה השישית שתהיה שנת השלמתו המלאה.

ניתן לבנות את תחזית התקציב השוטף לפי שלש הנחיות:

1. לפי התקציבים השוטפים של בתי הספר לרפואה הקיימים בארץ.
2. לפי ההנחה שנתנה לעיל שהתקציב של ביה"ס לרפואה יהווה כ-15% מתקציבי אוניברסיטת הנגב ותקציבי מוסדות השרות הרפואי בנגב.
3. לפי ההנחה הכלולה בדו"ח של הועדה ליסוד ביה"ס לרפואה באוניברסיטת הנגב בראשותו של פרופ' צ' ארלס קלימן מארה"ב ושסיימה את עבודתה בדיוק לפני שנתיים. את הערכתה של ועדה זו יש לתקן בתוספת של לפחות 30% מהוים את ההפרש בשעורי השכר והאחזקה שחלו במדינה במשך השנתיים האחרונות.

הבה נשוה את שלשת ההנחיות:

1. לפי ההנחיה הראשונה - לקחנו כדוגמא את ביה"ס

לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים

(חמחנך 90 סטודנטים לשנה) והמבוסס על בי"ח

אוניברסיטאי אחד השוכן במרכז הרפואי המשותף

לשני המוסדות. תקציב האוניברסיטה איננו כולל

את השנה הראשונה של הלימודים הניתנת כולה

במסגרת הפקולטה למדעי הטבע בקמפוס הר-הצופים.

לשנת הכספים 1972/73 תקציבו השוטף של ביה"ס

14,000,000 ל"י

- לרפואה מטעם האוניברסיטה הוא

התקציב הקליני של ביה"ס לרפואה מטעם

"הדסה" מהווה 30% מתקציבה הכללי של "הדסה"

בסך 46,500,000 ל"י והוא -

14,000,000

28,000,000 ל"י

סה"כ

2. לפי ההנחיה השנייה - התקציב השוטף הכולל של

אוניברסיטת הנגב ל-1972/73 הוא

35,020,000

55,000,000

התק' השוטף של קופת-חולים לאזור הנגב

3,000,000

התק' השוטף של משרד הבריאות

התקציב המשוער של מלב"ן (מחלות כרוניות

400,000

וזקנה בלבד)

עם גמר הרחבת ביה"ח המרכזי לנגב ב-300

מטות תוך 4 שנים יעלה תקציבה של ק"ח ב-60%

בהשוואה לתקציב הנוכחי של ביה"ח (27,000,000)

16,200,000

כלומר בעוד

עם הקמת ביה"ח הפסיכיאטרי של משרד הבריאות

בבאר-שבע שתסתיים בעוד 4 שנים תעלה אחזקתו

8,640,000 ל"י

לשנה (לפי האומדן של היום) בערך -

פעולות מלב"ן בשטח בריאות הנפש ומחלות
כרוניות וזקנה יעלו לשנה (לפי האומדן של
היום) לפחות

3,000,000	ל"י	
121,260,000	ל"י	סה"כ
18,150,000	ל"י	15% מסכום זה:
=====		

(3) לפי ההנחיה השלישית - "ועדת קלימק"
העריכה את התקציב השוטף השנתי של ביה"ס
לרפואה בבאר-שבע בחודש מאי 1970 בסך
על כך יש להוסיף 30% לפחות כהפרש בשעורי
השכר והמחירים

3,720,000	
16,120,000	ל"י
=====	

ההשוואה בין שלשת ההנחיות מראה שהחשוב לפי ביה"ס לרפואה בירושלים הוא הגבוה
ביותר, החשוב לפי 15% מכלל התקציבים של האוניברסיטה ומוסדות בשרות הרפואי הוא הבינוני
ואילו החשוב לפי "ועדת קלימק" הוא הנמוך ביותר. יש להדגיש שבכל אחת משלשת ההנחיות
נלקח בחשבון תקציב שוטף שנתי של ביה"ס לרפואה בלבד, מבלי להתחשב עם בתי-ספר אחרים
למדעי הבריאות.

כפי שידוע הרי בכוונת המרכז הרפואי בנגב לכלול גם ביה"ס למינהל רפואי וכלכלה
רפואית, מדרשה למתמחים, מכון להשתלמות, ביה"ס לאחיות וכו'.

נדמה שיהיה זה מהנכון לחזות את התקציב השוטף של ביה"ס לרפואה בנגב כממוצע
של שלשת ההנחיות שהובאו לעיל, ז.א. בסביבות 20,000,000 ל"י לשנה לפי אומדני המחירים
של היום.

מכיון שבי"ס לרפואה של המרכז בנגב יתחיל ממחזור א' (שלא כיתר בתי הספר
לרפואה שהתחילו משנה ד' ורק אחר כך הקימו את שלשת השנים הראשונות) ומכיון שיש
להתחיל בהקמת ביה"ס לפחות 18 חודשים לפני פתיחת שעריו לתלמידים, הרי התחזית לששת
השנים הבאות נראית לפי הטבלה הבאה:

<u>1977/78</u>	<u>1976/77</u>	<u>1975/76</u>	<u>1974/75</u>	<u>1973/74</u>	<u>1972/73</u>	
5,500,000	5,000,000	4,500,000	4,000,000	3,000,000	2,000,000	1. מדעי החיים
1,800,000	1,500,000	1,340,000	1,200,000	1,000,000	500,000	2. מדעי התנהגות
12,000,000	11,000,000	9,000,000	7,000,000	5,000,000	3,000,000	3. החטיבה הקלינית
3,000,000	2,600,000	2,200,000	2,000,000	1,500,000	1,000,000	4. הוצאות שונות וכלליות
<u>22,300,000</u>	<u>20,100,000</u>	<u>17,040,000</u>	<u>14,200,000</u>	<u>10,500,000</u>	<u>6,500,000</u>	סה"כ

הסברים לסבלה

1. מדעי החיים - המחלקה לביולוגיה של אוניברסיטת הנגב תעלה בשנה תקציבית זו 2,000,000 ל"י. יהיה צורך להגדילה פי שלש במשך שלשת השנים הקרובות על מנת להפכה למכון למדעי החיים המשותף לפקולטה למדעי הטבע ולמרכז הרפואי. כיום לומדים ביולוגיה בבאר-שבע 65 תלמידים במחזור. על אלה יתוספו 80 תלמידי רפואה למחזור ויהיה צורך להוסיף מקצועות יסוד רפואיים כגון: אנטומיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, פרמקולוגיה, מיקרוביולוגיה וכו'. "ועדת קלימין" קבעה שיהיה צורך בתוספת 130 מורים אקדמיים ו-100 טכנאים בשטח מדעי החיים. ללא הקמת ביה"ס לרפואה היה נדרש בודאי מחצית הסכום בו נקבנו להרחבת הוראה ומחקר בשטח הביולוגיה במסגרת הפקולטה למדעי הטבע.

2. מדעי ההתנהגות - התקציב למדעי ההתנהגות באוניברסיטת הנגב הוא 0.5 מליון ל"י לשנת 1972/73. יש צורך להכפילו מיד ותוספת דומה תצטרך להנתן גם בשנת 1973/74. רב מדעי ההתנהגות ינתנו בהתחלת הקוריקולום. גם בלי הקמתו של ביה"ס לרפואה היה גודל התקציב של מדעי ההתנהגות באוניברסיטה. ניצול המורים שיעסקו בשטחי בריאות הנפש במרכז הרפואי יקל בהרבה על פיתוח מדעי ההתנהגות באוניברסיטה.

3. החטיבה הקלינית - תקציב ההוראה הקלינית יעלה בהדרגה עד שיגיע בעוד 3 שנים ל-30% של תקציב ביה"ס המרכזי לנגב כפי שהוא כיום ולאותם 30% לפי המשוער שתקציבו יהיה בעוד 5 שנים. כאן יש להדגיש שאם כי התוספת הזו מחושבת לצרכים אקדמיים עם הקמת המרכז למדעי

הבריאות, הרי שחלק ניכר מאומדן זה היה מתווסף בין כה וכה לביה"ח שיגדל ל-800 מטות. זאת, מתוך נטיה מקובלת בארץ להגדלת הצוות במקצועות השונים, פתוח מקצועות ושטות חדישות, הקמת מעבדות מחקרוואחזקתן לרופאים קליניים על מנת למשוך כוחות רפואיים מעולים וצעירים לביה"ח בבאר-שבע.

לסכום: שלשת החטיבות הדרושות להקמת ביה"ס לרפואה: מדעי החיים, מדעי ההתנהגות והחטיבה הקלינית יעלו במשך ששת השנים כ-80 מליון ל"י, אולם מחצית מסכום זה היתה במילא מוצאת ע"י אוניברסיטת הנגב וקופת-חולים לפיתוח אותם השטחים גם ללא הקמת ביה"ס לרפואה.

(4) הוצאות שונות וכלליות: אלה כוללות הוצאות הוראה בכימיה, פיזיקה ומתמטיקה בפקולטה למדעי הטבע, קליטה והשתלמות של מורים, סיוע לסטודנטים, שרותי משק ואחזקה (כולל ספריה, בית חיות, בית טכניקה עדינה, ציוד בין מחלקתי וכו'), מינהלה, הגדלת שירותי האוניברסיטה במזכירות ואקדמית, מעונות הסטודנטים, גיוס כספים וכו'. ההוצאות האלה מחושבות כך שתגיענה במשך 3-4 השנים הקרובות לכ-10% מאותו סוג ההוצאות שיש לאוניברסיטת הנגב בתקציב הנוכחי של 1972/73.

4. תחזית תקציב פיתוח

- (1) יש לשער שתקציבי הפיתוח של קופת-חולים ומשרד הבריאות בהרחבת ביה"ח בבאר-שבע ובהקמת ביה"ח לחולי נפש (סה"כ כ-75 מליון ל"י) וגם ההשקעות החזויות מטעם מלב"ן יספקו את צרכי ההוראה הקלינית. יהיה רק צורך להבטיח שטחים וציוד בכל המבנים העומדים לקום לצרכי מחקר קליני. יעשה מאמץ לכלול הוצאות אלה בתוך תקציבי הפיתוח הקיימים בכל אחד ממוסדות אלה.
- (2) בחלק של המדעים (המכון למדעי החיים) העריכה "ועדת קלימן" את הצורך בשטח של 15,000 מ"ר לצרכי ביה"ס לרפואה. יש מקום לקבל הערכה זו בתנאי שהאוניברסיטה אמנם תקים 21,000 מ"ר לצרכי ביולוגיה בשנים הקרובות. (לדוגמא: ביה"ס לרפואה בחיפה מתכנן ומקים 45,000 מ"ר לצרכי אלה ומוסיף בקרוב עוד 11,000 מ"ר).
3. השטחים במכון למדעי ההתנהגות הם קטנים בהרבה ויתוכנן גם ניצול שטחים להוראה ומחקר בתכניות הקיימות של משרד הבריאות ומלב"ן.

(4) יהיה צורך בתקציב ניכר לציוד הוראתי ומחקרי. "ועדת קלימק" תכננה קליטת כ-40 חוקרים בכירים רק בשטח מדעי החיים. מקובל במוסדות להשכלה גבוהה להקציב סכום של \$ 150,000 לקליטת מדען העובד במעבדה נסויית, ז.א. סכום של למעלה מ-600,000 ל"י לקליטת מדען אחד. החשבון ל-40 חוקרים יהיה כ-28,000,000 ל"י. כמחצית מסכום זה מיועדת לציוד. ז.א. כ-14,000,000 ל"י כולל ציוד להוראה.

תקציב הפיתוח לבנינים ולציוד מסוכם בטבלה הבאה:

סה"כ	1976/77	1975/76	1974/75	1973/74	1972/73	
						בנינים למדעי החיים
27,500,000	2,500,000	2,500,000	7,500,000	7,500,000	7,500,000	(סה"כ 15,000 מ"ר)
						בנינים למדעי
2,500,000	-----	500,000	500,000	1,000,000	500,000	ההתנהגות
						בנין ספריה
2,500,000	-----	---	1,000,000	1,000,000	500,000	רפואית
						בניני מנהלה,
						שרותים (בית חיות,
2,750,000	-----	500,000	1,000,000	750,000	500,000	בתי-מלאכה וכו')
						ציוד להוראה
14,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000	3,000,000	6,000,000	ולמחקר
49,250,000	3,500,000	4,500,000	13,000,000	13,250,000	15,000,000	ס ה " כ

מענין לציין שבתכנית-אב לפיתוח של אוניברסיטת הנגב בפברואר 1970 ולפי המחירים דאז הוקצב לביה"ס לרפואה סך של 15,000,000 ל"י לבנינים ובודאי עוד חלק ניכר מסך של 70,000,000 ל"י לציוד. אם נחשב את צרכי הציוד לרפואה רק בשליש של הסכום הכולל הרי נגיע לסה"כ של 38,000,000 ל"י, לפי מחירי 1970, ואם נוסיף לסכום זה 30% של הפרשים עקב עליית מחירים נגיע לסכום של 49,400,000 השווה לסכום הנדרש היום.

מענין להשוות סכום זה עם ההשקעות של קופת-חולים להרחבת ביה"ח בבאר-שבע (למעלה מ-440,000,000), הקמת ביה"ח לחולי נפש של משרד הבריאות (כ-25,000,000 ל"י) והשקעות האוניברסיטה בהרחבת ביולוגיה (8,500,000 ל"י), המסתכמות ב-73,500,000 ל"י וזאת בלי השקעות החזויות מטעם מלב"ן. השקעות אלה העשויות להגיע במשך חמשת השנים הבאות ל-100,000,000 ל"י (עם פיתוח ביה"ח באילת ובניה אפשרית של בי"ח חדש בדימונה) הן כה נכבדות כשלעצמן שיהיה זה מחוסר תבונה וחזון שלא לנצלן לצרכי הוראה ומחקר במסגרת מוסד רפואי להשכלה גבוהה.

הקמת ועדת שרים לענין תשלומי אקס-גרטיה
למשפחות חללי המטוס הלווי

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם להקים ועדת שרים אשר מתפקידה לקבוע:

א. שיעור התשלום שישולם, לפנים משורת הדין, לשאירים של קרבנות המטוס הלווי ולפצועים, בהתאם להחלטת הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73).

ב. דרכי ביצוע התשלומים.

מוגש על-ידי שר המשפטים

החלטה מס. 509 של הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73)

509. יירוט המטוס הלובי

מ ח ל י ט י ם :

הממשלה שמעה דו"ח משלים מאת הרמטכ"ל על מימצאי התחקיר בצטיבות היירוט של המטוס הלובי ועל ההחלטה האופרטיבית המוסמכת שנתקבלה. הממשלה רשמה לפניה את הדו"ח.

הממשלה מביעה את צערה העמוק של ישראל על מותם של נוסעי המטוס הלובי אשר ביספו באסון הנורא שאירע בצטיבות של מצב לוחמה ואיומים בלתי פוסקים של מעשי-טירור מן האויר.

הממשלה קובעת כי חיל האויר הישראלי פעל תוך הקפדה על קיום החוק הבינלאומי, החל על תעופה אזרחית בתחום האווירי מעל למערכים הצבאיים החוצצים בין מדינות שהן במצב לוחמה ובהתאם להודעותיו על סגירת איזור צבאי זה, שהופצו בעבר לכל המדינות. חיל האויר בקט באמצעי ההתראה המירביים במטרה להביא לבהיתת המטוס שחדר אל שמי האיזור הצבאי הרגיש בסיני, אולם למרבה הצער ההתראות לא השיגו את המטרה והחייס לא הבחית את המטוס כפי שצדדש.

הממשלה תאפשר לגורמים בינלאומיים שיימצאו מוסמכים לכך לקבל את המידע שברשות ישראל בקשר ליירוט המטוס.

מטעמים הומביטאריים מחליטה הממשלה, לפנים משורת הדין, על נכונותה לתשלומי אקס-גרטיה למשפחות החללים.

שר הבטחון ימסור לכנסת הודעה על צטיבות האסון ועל מימצאי התחקיר.

הקמת ועדת שרים לענין תשלומי אקס-גרטיה
למשפחות חללי המטוס הלווי

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם להקים ועדת שרים אשר מתפקידה לקבוע:

א. שיעור התשלום שישולם, לפנים משורת הדין, לשאירים של קרבנות המטוס הלווי ולפצועים, בהתאם להחלטת הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73).

ב. דרכי ביצוע התשלומים.

מוגש על-ידי שר המשפטים

החלטה מס. 509 של הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73)

509. יירוט המטוס הלובי

מ ח ל י ט י מ :

הממשלה שמעה דו"ח משלים מאת הרמטכ"ל על מימצאי התחקיר בצפיבות היירוט של המטוס הלובי ועל ההחלטה האופרטיבית המוסמכת שנתקבלה. הממשלה רשמה לפניה את הדו"ח.

הממשלה מביעה את צערה העמוק של ישראל על מותם של בוסעי המטוס הלובי אשר ניספו באסון הנורא שאירע בצפיבות של מצב לוחמה ואיומים בלתי פוסקים של מעשי-טירור מן האויר.

הממשלה קובעת כי חיל האויר הישראלי פעל תוך הקפדה על קיום החוק הבינלאומי, החל על תעופה אזרחית בתחום האוירי מעל למערכים הצבאיים הנוצצים בין מדינות שהן במצב לוחמה ובהתאם להודעותיו על סגירת איזור צבאי זה, שהופצו בעבר לכל המדינות. חיל האויר נקט באמצעי ההתראה המירכיים במטרה להביא לבהיתת המטוס שחדר אל שמי האיזור הצבאי הרגיש בסיני, אולם למרבה הצער ההתראות לא השיגו את המטרה והחייס לא הבחית את המטוס כפי שנדרש.

הממשלה תאפשר לגורמים בינלאומיים שיימצאו מוסמכים לכך לקבל את המידע שברשות ישראל בקשר ליירוט המטוס.

מטעמים הומביאזאריים מחליטה הממשלה, לפנים משורת הדין, על זכויותה לתשלומי אקס-גרטיה למשפחות החללים.

שר הבטחון ימסור לכנסת הודעה על צפיבות האסון ועל מימצאי התחקיר.

הקמת "שירות לשמירת איכות הסביבה"

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס :

א. להקים במשרד ראש הממשלה "שירות לשמירת איכות הסביבה".

ב. תפקידי השירות יהיו:

1. לייעץ למשרדים הממשלתיים ולגופי התכנון בנושאי איכות הסביבה, לפי דרישות שיופנו אליו וביוזמתו, הן למניעת מפגעים והן לטיפול במיפגעים קיימים, וזאת בלי לגרוע מאחריות המשרדים לנושאי הסביבה שבתחומי סמכויותיהם.
2. להכין תכנית להפעלת מערכת "תסקירי ההשפעה על הסביבה" (Environmental Impact Statements) התכנית תעובד בשיתוף עם משרד הפנים והמועצה הארצית לתכנון ולבניה (להלן - המועצה הארצית), תוך הבטחת הליכים שימנעו עכובים וכפילויות בפעולתם של גופי התכנון.
3. לייעץ למועצה הארצית לתכנון ולבניה בבחינת היבטים סביבתיים בתכנון.
4. להגיש לממשלה, בתאום עם המשרדים העוסקים בנושא וגופי התכנון, דין-וחשבון שנתי על מצב איכות הסביבה בישראל.
5. לרכז מידע ונתונים מהארץ ומחוץ-לארץ ולהפיצם בין כל הגורמים הנוגעים בדבר.
6. לספק חמר מקצועי לתכניות חיבור והסברה להחדרת תודעת חשיבותו של הנושא.

ג. הרכב השירות:

1. "השירות" יורכב מאנשי מקצוע מתחומים שונים כגון: ביולוגיה, כימיה, הנדסה, כלכלה, בתוח מערכות וסוציולוגיה.
2. (א) מנהל "השירות" ימונה על-ידי הממשלה לפי הצעת ראש הממשלה.
- (ב) האחריות המינהלית לשירות תהיה על משרד ראש הממשלה, בהתייעצות עם יושב-ראש המועצה הארצית.
- ד. 1. נציגי השרים במועצה הארצית יפעלו כצוות שיייעץ לממשלה בנושאי איכות הסביבה. תינתן נציגות במועצה הארצית גם לשרי הפיתוח, התיירות, המסחר והתעשייה והאוצר. לשם כך יציע שר הפנים לתקן את חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.
- יושב-ראש המועצה הארצית יהיה יושב-ראש הצוות.
2. התפקידים שהיו מוטלים על ועדת המבכ"לים, שהוקמה על-פי החלטת הממשלה מס. 828 מיום כ"ב באלול תשל"א (12.9.71), לשמירת איכות הסביבה, יוטלו על הצוות האמור, וועדת המבכ"לים תבוטל.

/צוות.

3. צוות נציגי השרים ינחה את השירות לשמירת איכות הסביבה, יקבע לו קדימויות ויקבל דיווחים שוטפים על פעולותיו.

ה. צוות נציגי השרים והשירות לשמירת איכות הסביבה יסתייעו בועדה הישראלית הלאומית לביאוספירה ולאיכות הסביבה, אשר מונתה על-ידי האקדמיה הישראלית למדעים והמועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

ד ב ר י ה ס ב ר

א. לישראל בעיות רבות ומיוחדות בתחום איכות הסביבה אשר תלכבה ותחרפנה עם גידול האוכלוסייה, העליה ברמת החיים, גידול הערים וההתרחבות המתמדת של התעשייה והתחבורה.

הגורמים הקובעים את איכות הסביבה הם רבים וצורת השפעתם מורכבת. פעולה יעילה לשמירת איכות הסביבה מחייבת מעקב מתמיד אחר השינויים החלים בסביבה, ניתוח גורמי הזיהום, למוד יסודי של השפעותיהם ועצוב מדיניות לאומית מאוזנת אשר תאפשר את המשך פתוח המשק והחברה תוך צמצום התופעות השליליות הנובעות ממנו. לפיכך מתחייבת הקמתו של שירות מקצועי בענייני איכות הסביבה.

ב. האחריות לנושא איכות הסביבה מוחלקת בין מספר משרדי ממשלה החסרים כלים מקצועיים-מדעיים לטיפול בנושא שמטבעו הוא אינטרדיסציפלינרי ומורכב. אחד מסוגי הפעילויות הממשלתיות המשפיעות בהיקף רחב על איכות הסביבה הוא התכנון הפיזי. הפעלת התכנית לקבלת "תסקירי ההשפעה על הסביבה" (Environmental Impact Statements) כתאום עם גופי התכנון תתן בידי הממשלה, בזמן אישור התכניות, מכשיר רב ערך למניעת מפגעי סביבה חדשים, ותאפשר המשך פיתוח החברה והמשק תוך שמירה על איכות הסביבה. משום כך חשובה זיקת הגומלין בין גופי התכנון וה"שירות". הקשר ההדדי יובטח גם באמצעות מניין של ראש ה"שירות" כמשקיף במועצה הארצית לתכנון ולבניה.

ג. כדי להבטיח שהטיפול בנושאי - איכות הסביבה יהיה בידי בעלי הסמכויות לפי החוק, מוצע להטיל על צוות נציגי השרים במועצה הארצית לתכנון ולבניה את התפקידים המוטלים כיום על ועדת המבכ"לים לענייני איכות הסביבה. צוות זה ייעץ לממשלה גם באותם עניינים של איכות הסביבה שאינם ענייני תכנון. בהצעה זאת תומכים ראש הממשלה, שרי האוצר והפנים ויושב-ראש ועדת המבכ"לים לשמירת איכות הסביבה.

מוגש על-ידי סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

ב' באדר ב' תשל"ג
7 במרץ 1973

הקמת "שירות לשמירת איכות הסביבה"

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

א. להקים במשרד ראש הממשלה "שירות לשמירת איכות הסביבה".

ב. תפקידי השירות יהיו:

1. לייעץ למשרדים הממשלתיים ולגופי התכנון בנושאי איכות הסביבה, לפי דרישות שיופנו אליו וביוזמתו, הן למציעת מפגעים והן לטפול במפגעים קיימים, וזאת בלי לגרוע מאחריות המשרדים לנושאי הסביבה שבתחומי סמכויותיהם.
2. להכין תכנית להפעלת מערכת "תסקירי ההשפעה על הסביבה" (Environmental Impact Statements) התכנית תעובד בשיתוף עם משרד הפנים והמועצה הארצית לתכנון ולבניה (להלן - המועצה הארצית), תוך הבטחת הליכים שימנעו עכובים וכפילויות בפעולתם של גופי התכנון.
3. לייעץ למועצה הארצית לתכנון ולבניה בבחינת היבטים סביבתיים בתכנון.
4. להגיש לממשלה, בתאום עם המשרדים העוסקים בנושא וגופי התכנון, דין-וחשבון שנתי על מצב איכות הסביבה בישראל.
5. לרכז מידע ונתונים מהארץ ומחוץ-לארץ ולהפיצם בין כל הגורמים הנוגעים בדבר.
6. לספק חמר מקצועי לתכניות חיבון והסברה להחדרת תודעת חשיבותו של הנושא.

ג. הרכב השירות:

1. "השירות" יורכב מאנשי מקצוע מתחומים שונים כגון: ביולוגיה, כימיה, הנדסה, כלכלה, בתוח מערכות וסוציולוגיה.
2. (א) מנהל "השירות" ימונה על-ידי הממשלה לפי הצעת ראש הממשלה.

(ב) האחריות המינהלית לשירות תהיה על משרד ראש הממשלה, בהתייעצות עם יושב-ראש המועצה הארצית.

- ד. 1. בציגי השרים במועצה הארצית יפעלו כצוות שיייעץ לממשלה בנושאי איכות הסביבה. תינתן בציגות במועצה הארצית גם לשרי הפיתוח, התיירות, המסחר והתעשייה והאוצר. לשם כך יציע שר הפנים לתקן את חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.
- יושב-ראש המועצה הארצית יהיה יושב-ראש הצוות.

2. התפקידים שהיו מוטלים על ועדת המזכ"לים, שהוקמה על-פי החלטת הממשלה מס. 828 מיום כ"ב באלול תשל"א (12.9.71), לשמירת איכות הסביבה, יוטלו על הצוות האמור. וועדת המזכ"לים תבוטל.

צוות/.

3. צוות נציגי השרים ינחה את השירות לשמירת איכות הסביבה, יקבע לו קדימויות ויקבל דיווחים שוטפים על פעולותיו.

ה. צוות נציגי השרים והשירות לשמירת איכות הסביבה יסתייעו בועדה הישראלית הלאומית לביאוספירה ולאיכות הסביבה, אשר מונתה על-ידי האקדמיה הישראלית למדעים והמועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

ד ב ר י ה ס ב ר

א. לישראל בעיות רבות ומיוחדות בתחום איכות הסביבה אשר תלכנה ותחרפנה עם גידול האוכלוסיה, העליה ברמת החיים, גידול הערים וההתרחבות המתמדת של התעשייה והתחבורה.

הגורמים הקובעים את איכות הסביבה הם רבים וצורת השפעתם מורכבת. פעולה יעילה לשמירת איכות הסביבה מחייבת מעקב מתמיד אחר השינויים החלים בסביבה, ניתוח גורמי ההיום, למוד יסודי של השפעותיהם ועצוב מדיניות לאומית מאוזנת אשר תאפשר את המשך פתוח המשק והחברה תוך צמצום התופעות השליליות הנובעות ממנו. לפיכך מתחייבת הקמתו של שירות מקצועי בענייני איכות הסביבה.

ב. האחריות לנושא איכות הסביבה מתחלקת בין מספר משרדי ממשלה החסרים כלים מקצועיים-מדעיים לטיפול בנושא שמטבעו הוא אינטרדיסציפלינרי ומורכב. אחד מסוגי הפעילויות הממשלתיות המשפיעות בהיקף רחב על איכות הסביבה הוא התכנון הפיזי. הפעלת התכנית לקבלת "תסקירי ההשפעה על הסביבה" (Environmental Impact Statements) בתאום עם גופי התכנון תתן בידי הממשלה, בזמן אישור התכניות, מכשיר רב ערך למציעת מפגעי סביבה חדשים, ותאפשר המשך פיתוח החברה והמשק תוך שמירה על איכות הסביבה. משום כך חשובה זיקת הגומלין בין גופי התכנון וה"שירות". הקשר ההדדי יובטח גם באמצעות מניין של ראש ה"שירות" כמשקיף במועצה הארצית לתכנון ולבניה.

ג. כדי להבטיח שהטיפול בנושאי - איכות הסביבה יהיה בידי בעלי הסמכויות לפי החוק, מוצע להטיל על צוות נציגי השרים במועצה הארצית לתכנון ולבניה את התפקידים המוטלים כיום על ועדת המבכ"לים לענייני איכות הסביבה. צוות זה ייעץ לממשלה גם באותם עניינים של איכות הסביבה שאינם ענייני תכנון. בהצעה זאת תומכים ראש הממשלה, שרי האוצר והפנים ויושב-ראש ועדת המבכ"לים לשמירת איכות הסביבה.

מוגש על-ידי סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

ב' באדר ב' תשל"ג
7 במרץ 1973

תוספת בניה של 500 יחידות דיור בקרית-ארבע, חברון

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ו ח ל י ט י ם לאשר תוספת בניה של 500 יחידות דיור בקרית-ארבע,
חברון.

ד ב ר י ה ס ב ר

יש לבסס את הישוב היהודי בקרית ארבע כיחידה המחזיקה את עצמה
מבחינה ציבורית, כלכלית, מנהלית, חינוכית ורוחנית.

לשם כך יש לבנות בישוב מינימום של 1000 יחידות דיור, כלומר תוספת של
500 יחידות דיור על ה-500 הדירות שכבר הוחלט עליהם.

מוגש על ידי שר הדתות

בספח 459

כ"ו באדר א' תשל"ג
28 בפברואר 1973

תוספת בניה של 500 יחידות דיור בקרית-ארבע, חברון

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ה ל י ט י ם לאשר תוספת בניה של 500 יחידות דיור בקרית-ארבע,
חברון.

ד ב ר י ה ס ב ר

יש לבסס את הישוב היהודי בקרית ארבע כיחידה המחזיקה את עצמה
מבחינה ציבורית, כלכלית, מנהלית, חינוכית ורוחנית.

לשם כך יש לבנות בישוב מינימום של 1000 יחידות דיור, כלומר תוספת של
500 יחידות דיור על ה-500 הדירות שכבר הוחלט עליהם.

מוגש על ידי שר הדתות

בספח 459

כ"ו באדר א' תשל"ג
28 בפברואר 1973

תזכיר-הצעת חוק מילווה בטחון, תשל"ג-1973
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג-1973
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תזכיר-הצעת חוק מילווה בטחון, תשל"ג-1973;
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג-1973 ותזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון,
... תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהסמיק את שרי האוצר
והמשפטים לנסח את הצעות החוק ולהגישן מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הענין דחוף ביותר מאחר שהחוקים צריכים להיכנס לתוקף ב-1 באפריל 1973.

מוגש ע"י שר האוצר

נספח 458

כ"ו באדר א' תשל"ג
28.2.73

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה בטחון, חשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

מוצע להאריך את חוק מילווה בטחון, חשל"ג-1972 (להלן - החוק העיקרי) לשנה נוספת בשינויים הבאים:

- (1) הרישא של הגדרת "הכנסה חייבת" שבסעיף 1 תוחלף, ויקבע כי הכנסה חייבת תהיה הכנסה כמשמעותה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, ולרבות הכנסה מדיווידנד שלגביה ניתן פטור לפי כל דין.
- (2) בסעיף 11 לחוק העיקרי חיוסף הוראה שתקבע, שסכומי מילווה שנוכו במקור מהכנסת עבודה יהיו סופיים, גם כאשר נוכו בחסר.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

- (1) מילווה בטחון נועד למימון צרכי הבטחון. מאחר וצרכי הבטחון לא נחתו, מוצע להמשיך במילווה זה שנה נוספת.
- (2) ההגדרה של "הכנסה חייבת" בחוק העיקרי מסתמכת על הגדרת "הכנסה חייבת" שבפקודת מס הכנסה. התיקון המוצע מותאם לתיקון של הגדרת "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה עפ"י הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 19) חשל"ג-1973 :

(א) ההגדרה החדשה של "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה הכלול הכנסה מרווח הון, ולפיכך אין צורך לקבוע הכנסה זו במפורש בהגדרת ההכנסה החייבת בחוק המוצע.

(ב) ההגדרה החדשה של "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה לא תכלול הכנסה שניתן עליה פטור לפי כל דין אחר כמו למשל הכנסה שניתן עליה פטור עפ"י חוק לעידוד השקעות הון תש"ל - 1970. כתוצאה מכך אם לא תחוקק בחוק העיקרי הגדרת "ההכנסה החייבת", לא תחול חובת מילווה בטחון על דיורידנד שניתן עליו פטור ממס הכנסה לפי חוק לעידוד השקעות הון.

מאחר ואין כל כוונה לפטור דיורידנדים כאלה מחובת מילווה בטחון, יש הכרח לכלול הכנסה זו במפורש במסגרת ההכנסה החייבת לענין מילווה בטחון.

(3) ההוראה שבסעיף 11 לחוק העיקרי קובעת, שמקדמות שמשלם עצמאי או ניכוי במקור של מילווה בטחון מהכנסת עבודה והכנסות אחרות בסכומים העולים על סכומי המילווה שהגישומים חייבים בהם, תהיה טופית. פירושו של דבר שמקדמות וניכוי במקור מהכנסת עבודה וכו' שנגבו בחסר אינם סופיים ויש לגבות את החסר לאחר עשיית השומה. הוראה זו מודקת כאשר מדובר במקדמות של עצמאיים המבוססות על שומה סופית אחרונה שנעשתה.

שומה זו היא ברוב המקרים שומה לנת מס שהיא קודמת בשנותיים
לנהות משנת המס עבורה משתלמות המקדמות, ולפיכך קיים הפרש
ניכר בין סה"כ המקדמות ששולמו לבין סכומי המילווה
שהעצמאיים חייבים בהם.

הולם כאשר מדובר בניכוי במקור משכר עבודה, אין מקום להוראה
שניכוי בחסר לא יהא סופי, וזה משני טעמים:

(א) הניכוי במקור משקף כמעט באופן מדויק את סכום המילווה
שהשכיר חייב בו;

(ב) לגבי שכירים לענין מס הכנסה נערכות כיום ע"י שלטונות
מס הכנסה כ- 50.000 שומות בלבד מחוץ כ- 700.000 שכירים
חייבי מס. ההוראה הקיימת מהייבט עשית שומות לגבי
700.000 השכירים, ובר שאינו ניתן לביצוע ואינו כדאי.
לאור האמור לעיל מוצע לדאות בניכוי במקור בחסר מהכנסת עבודה
סכום המילווה שחייב בו הנישום

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

א י 7.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

צפויה הכנסה של כ- 689 מליון לירות.

ו. השפעת החוק המוצע על תקן משרד האוצר וההיבט המינהלי

א י 7.

ז. הממונה על התקציבים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתייגויות מצד משרדי הממשלה.

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה וסכון, תשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

1. הוראות החוק המוצע יהיו זהות להוראות חוק מילווה וסכון, תשל"ג-1972 (להלן - החוק העיקרי) בשינוי מפורט בעיקר 2.
2. (א) סעיף 7(ב) לחוק העיקרי קובע שתעודות המילווה לא יהיו סתירות. מוצע להוסיף שתעודות גם לא יהיו ניהנות להעברה אלא על-פי דין, ושהן לא יהיו נחונות לשעבוד אלא כטוחה לחיוב שהמדינה ערבה לו או לטובת המדינה כטוחה לערבותה.
- (ב) כמו"כ יקבע שאם שועבדו התעודות או הזכות עליהן, תהיה למדינה או לבעל החוב זכות עדיפות על פני נושים אחרים להיפרע מהשיעבוד, אף אם לא נתמלאו הוראות סעיף 4 לחוק המשכון, תשכ"ז-1967.
- (ג) על שיעבוד התעודות או הזכות עליהן תימסר הודעה לבנק ישראל. לשר האוצר תהיה סמכות להתקין תקנות לענין מסירת ההודעה, החייב במסירתה, סדרי רישומה בבנק ישראל, וכן למי ימסרו התעודות ששועבדו או שהזכות עליהן שועבדה.

ג. מטרת החוק המוצע

1. מטרת החוק המוצע היא לקיים את מדיניות הממשלה להגבלת עליית

השכר והמחירים ומימון הוצאות המדינה. משמעות החוק המוצע

היא הארכת החוק העיקרי לשנה נוספת.

2. (א) ההוראה בחוק העיקרי בדבר אי הסחירות של תעודות המילווה

הנה במשמעות של מניעת העברת התעודות ומניעת שיעבודן.

מוצע להתיר העברת התעודות על-פי דין, כמו ליורשים,

דבר המוצדק כשלעצמו ולא יפגע בעקרון אי-הניידות של

תעודות המילווה.

כמו"כ מוצע לאפשר שיעבוד התעודות כבטוחה לערבות שהמדינה

נתנה, וזאת במטרה להקל על תעשינים ויצואנים להשיג

מימון בערבות המדינה, כאשר אין להם בטחונות מסוגים

אחרים המספקים את נותני האשראי. הכוונה היא בעיקר למימון

לצורך יצור לשם יצוא. את התעודות ניתן יהיה לשעבד לטובת

המדינה או לטובת בעל החוב שהוא הבנק שבאמצעותו ניתנה

ההלוואה, לפי מה שיוסכם בעת מתן הערבות.

(ב) ס' 4 לחוק המשכון קובע שלבעל חוב עדיפות להיפרע
ממשכון שאיננו נכס נד או נייר ערך, אם גרשם המשכון
צפ"י התקנות שהותקנו מכוח חוק המשכון. מוצע לקבוע
את זכות העדיפות גם ללא מילוי הוראות ס' 4 הנ"ל.

רישום שיעבוד חשיבותו בזה שהוא משמש אזהרה לנושים
אחרים, שישנם בעלי חוב אחרים שלהם עדיפות להיפרע מהנכס
המשועבד. מכיון שלפי המוצע ניתן יהיה לשעבד את התעודות
או הזכות עליהן אך ורק למדינה או בקשר לחוב שהיא
עושה לו, אין חשיבות לרישום שיעבוד תעודות.

ההוראה בחוק המוצע הקובעת את זכות העדיפות האמורה
תהיה לה משמעות רק למקרה של פשיטת רגל של החייב.

בנק ישראל יציין ברישומיו את התעודות ששועבדו, וזאת,
כדי שכל עוד השיעבוד רובץ עליהן לא ימסור אותן או לא
יפרע אותן לבעל התעודות.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

א י ן .

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

צפויה הכנסה של כ-701 מליון לירות.

ר. השפעת החוק המוצע על תקן המשרד הממונה על

הביצוע ועל ההיבט המינהלי

א י נ .

ז. הממונה על התקציבים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתייגויות מצד משרדי הממשלה.

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

(א) סעיף 7(ב) לחוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (להלן - החוק העיקרי),

הקובע שתעודות המילווה לא יהיו סחירות, יוחלף ויקבע שתעודות לא יהיו סחירות, לא ניתנות להעברה אלא על-פי דין, ולא ניתנות לשיעבוד אלא כבטוחה לחיוב שהמדינה ערבה לו, או לטובת המדינה כבטוחה לערבותה.

(ב) כמ"כ יקבע, שאם שועבדו התעודות או הזכות עליהן, תהיה למדינה או

לבעל החוב זכות עדיפות על פני נושים אחרים, להיפרע מהשיעבוד אף אם לא מולאו הוראות ס' 4 לחוק המשכון, תשכ"ז-1967.

(ג) על שיעבוד התעודות או הזכות עליהן תימסר הודעה לבנק ישראל. לשר

האוצר תהיה סמכות להתקין תקנות לענין מסירת ההודעה, החייב במסירתה, סדרי רישומה בבנק ישראל, וכן למי ימסרו התעודות, ששועבדו או שהזכות עליהן שועבדה.

ג. מטרת החוק המוצע

המטרה לחוק המוצע הוא כמו ההסבר לענין אותו תיקון בהצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג - 1973.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יחוקן סעיף 7(ב) לחוק העיקרי.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

א י ז .

ו. השפעת החוק המוצע על תן המשרד הממונה על ביצועו ועל

ההיבט המינהלי

א י ז .

ז. הממונה על התקציבים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתיגויות מצד משרדי הממשלה.

תזכיר-הצעת חוק מילווה בטחון, תשל"ג-1973
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג-1973
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תזכיר-הצעת חוק מילווה בטחון, תשל"ג-1973;
תזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג-1973 ותזכיר-הצעת חוק מילווה חסכון,
... תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973, המצורפים בזה, ולהסמיק את שרי האוצר
והמשפטים לנסח את הצעות החוק ולהגישן מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הענין דחוף ביותר מאחר שהחוקים צריכים להיכנס לתוקף ב-1 באפריל 1973.

מוגש ע"י שר האוצר

בספח 458

כ"ו באדר א' תשל"ג
28.2.73

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה בטחון, חשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

מוצע להאריך את חוק מילווה בטחון, חשל"ג-1972 (להלן - החוק העיקרי) לשנה נוספת בשינויים הבאים:

- (1) הרישא של הגדרת "הכנסה חייבת" שבסעיף 1 חותלף, ויקבע כי הכנסה חייבת תהיה הכנסה כמשמעותה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, ולרבות הכנסה מדיווידנד שלגביה ניתן פטור לפי כל דין.
- (2) בסעיף 11 לחוק העיקרי תיוסף הוראה שתקבע, שסכומי מילווה שנוכח במקור מהכנסת עבודה יהיו סופיים, גם כאשר נוכח בחסר.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

- (1) מילווה בטחון נועד למימון צרכי הבטחון. מאחר וצרכי הבטחון לא נחתו, מוצע להמשיך במילווה זה שנה נוספת.
- (2) ההגדרה של "הכנסה חייבת" בחוק העיקרי מטחמכת על הגדרת "הכנסה חייבת" שבפקודת מס הכנסה. התיקון המוצע מותאם לתיקון של הגדרת "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה עפ"י הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 19) חשל"ג-1973 :

(א) ההגדרה החדשה של "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה תכלול הכנסה מרווח הון, ולפיכך אין צורך לקבוע הכנסה זו במפורש בהגדרת ההכנסה החייבת בחוק המוצע.

(ב) ההגדרה החדשה של "ההכנסה החייבת" בפקודת מס הכנסה לא תכלול הכנסה שניתן עליה פטור לפי כל דין אחר כמו למשל הכנסה שניתן עליה פטור עפ"י חוק לעידוד השקעות הון תש"ל - 1970. כתוצאה מכך אם לא תהוקן בחוק העיקרי הגדרת "ההכנסה החייבת", לא תחול חובת מילווה בטחון על דיורידנד שניתן עליו פטור ממס הכנסה לפי חוק לעידוד השקעות הון.

מאחר ואין כל כוונה לפטור דיורידנדים כאלה מחובת מילווה בטחון, יש הכרח לכלול הכנסה זו במפורש במסגרת ההכנסה החייבת לענין מילווה בטחון.

(3) ההוראה שבסעיף 11 לחוק העיקרי קובעת, שמקדמות שמשלם עצמאי או ניכוי במקור של מילווה בטחון מהכנסת עבודה והכנסות אחרות בסכומים העולים על סכומי המילווה שהנישומים חייבים בהם, תהיה סופית. פירושו של דבר «מקדמות וניכוי במקור מהכנסת עבודה וכו'» שנגבו בחסר אינם סופיים ויש לגבות את החסר לאחר עשיית השומה. הוראה זו מוצדקת כאשר מדובר במקדמות של עצמאיים המבוססות על שומה סופית אחרונה שנעשתה.

שומה זו היא ברוב המקרים שומה לנח מס שהיא קודמת בשנתיים
למחזור משנת המס עבורה משתלמות המקדמות, ולפיכך קיים הפרש
ניכר בין סה"כ המקדמות ששולמו לבין סכומי המילווה
שהעצמאיים חייבים בהם.

הולם כאשר מדובר בניכוי במקור משכר עבודה, אין מקום להוראה
שניכוי בחסר לא יהא סופי, וזה משני טעמים:

(א) הניכוי במקור משקף כמעט באופן מדויק את סכום המילווה
שהשכיר חייב בו;

(ב) לגבי שכירים לענין מס הכנסה נערכות כיום ע"י שלטונות
מס הכנסה כ- 50.000 שומות בלבד מתוך כ-700.000 שכירים
חייבי מס. ההוראה הקיימת מהייבט עשית שומות לגבי
700.000 השכירים, ובר שאינו ניתן לביצוע ואינו כדאי.
לאור האמור לעיל מוצע לדאוג בניכוי במקור בחסר מהכנסת עבודה
סכום המילווה שחייב בו הנישום

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

א י ז.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

צפויה הכנסה של כ-689 מליון לירות.

ו. השפעת החוק המוצע על תקן משרד האוצר וההיבט המינהלי

א י ז.

ז. הממונה על התקציבים טמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים טמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתייגויות מצד משרדי הממשלה.

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה חסכון, תשל"ג - 1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

1. הוראות החוק המוצע יהיו זהות להוראות חוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (להלן - החוק העיקרי) בשינוי מפורט בעיקר 2.
2. (א) סעיף 7(ב) לחוק העיקרי קובע שתעודות המילווה לא יהיו סתירות. מוצע להוסיף שתעודות גם לא יהיו ניתנות להעברה אלא על-פי דין, ושהן לא יהיו נתונות לשעבוד אלא כטוחה לחיוב שהמדינה ערבה לו או לטובת המדינה כטוחה לערבותה.
- (ב) כמ"כ יקבע שאם שועבדו התעודות או הזכות עליהן, תהיה למדינה או לבעל החוב זכות עדיפות על פני נושים אחרים להיפרע מהשעבוד, אף אם לא נתמלאו הוראות סעיף 4 לחוק המשכון, תשכ"ז-1967.
- (ג) על שיעבוד התעודות או הזכות עליהן תימסר הודעה לבנק ישראל. לשר האוצר תהיה סמכות להתקין תקנות לענין מסירת ההודעה, החייב במסירתה, סדרי רישומה בבנק ישראל, וכן למי ימסרו התעודות ששועבדו או שהזכות עליהן שועבדה.

ג. מטרת החוק המוצע

1. מטרת החוק המוצע היא לקיים את מדיניות הממשלה להגבלת עליית השכר והמחירים ומימון הוצאות המדינה. משמעות החוק המוצע היא הארכת החוק העיקרי לשנה נוספת.

2. (א) ההוראה בחוק העיקרי בדבר אי הסחירות של תעודות המילווה הנה במשמעות של מניעת העברת התעודות ומניעת שיעבודן. מוצע להחיר העברת התעודות על-פי דין, כמו ליורשים, דבר המוצדק כשלעצמו ולא יפגע בעקרון אי-הניידות של תעודות המילווה.

כמו"כ מוצע לאפשר שיעבוד התעודות כבטוחה לערבות שהמדינה נחנה, וזאת במטרה להקל על תעשינים ויצואנים להשיג מימון בערבות המדינה, כאשר אין להם בטחונות מסוגים אחרים המספקים את נותני האשראי. הכוונה היא בעיקר למימון לצורך יצור לשם יצוא. את התעודות ניתן יהיה לשעבד לטובת המדינה או לטובת בעל החוב שהוא הבנק שבאמצעותו ניתנה ההלוואה, לפי מה שיוסכם בעת מתן הערבות.

(ב) ט' 4 לחוק המשכון קובע שלבעל חוב עדיפות להיפרע
ממשכון שאיננו נכס נד או נייר ערך, אם נרשם המשכון
עפ"י התקנות שהותקנו מכוח חוק המשכון. מוצע לקבוע
את זכות העדיפות גם ללא מילוי הוראות ס' 4 הנ"ל.

רישום שיעבוד חשיבותו בזה שהוא משמש אזהרה לנושים
אחרים, שישנם בעלי חוב אחרים שלהם עדיפות להיפרע מהנכס
המשועבד. מכיון שלפי המוצע ניתן יהיה לשעבד את התעודות
או הזכות עליהן אך ורק למדינה או בקשר לחוב שהיא
ערובה לו, אין חשיבות לרישום שיעבוד תעודות.

ההוראה בחוק המוצע הקובעת את זכות העדיפות האמורה
תהיה לה משמעות רק למקרה של פשיטת רגל של החייב.

בנק ישראל יציין ברישומיו את התעודות ששועבדו, וזאת,
כדי שכל עוד השיעבוד רובץ עליהן לא ימסור אותן או לא
יפרע אותן לבעל התעודות.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

א י ד .

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

צפויה הכנסה של כ-701 מליון לירות.

7. השפעת החוק המוצע על תקן המשרד הממונה על

הביצוע ועל ההיבט המינהלי

א י 7.

ז. הממונה על החקציבים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתיגויות מצד משרדי הממשלה.

תזכיר - הצעת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (תיקון), תשל"ג-1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

(א) סעיף 7(ב) לחוק מילווה חסכון, תשל"ב-1972 (להלן - החוק העיקרי),

הקובע שתעודות המילווה לא יהיו סחירות, יוחלף ויקבע שתעודות לא יהיו סחירות, לא ניתנות להעברה אלא על-פי דין, ולא ניתנות לשיעבוד אלא כבטוחה לחיוב שהמדינה ערבה לו או לטובת המדינה כבטוחה לערבותה.

(ב) כמ"כ יקבע, שאם שועבדו התעודות או הזכות עליהן, תהיה למדינה או

לבעל החוב זכות עדיפות על פני נושים אחרים, להיפרע מהשיעבוד אף אם לא מולאו הוראות ס' 4 לחוק המשכון, תשכ"ז-1967.

(ג) על שיעבוד התעודות או הזכות עליהן תימסר הודעה לבנק ישראל. לשר

האוצר תהיה סמכות להתקין תקנות לענין מסירת ההודעה, החייב במסירתה, סדרי רישומה בבנק ישראל, וכן למי ימסרו התעודות, ששועבדו או שהזכות עליהן שועבדה.

ג. הטרת החוק המוצע

ההסדר לחוק המוצע הוא כמו ההסדר לענין אותו תיקון בהצעת חוק מילווה חסכון, תשל"ג - 1973.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יחוקן סעיף 7(ב) לחוק העיקרי.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

א י ז .

ו. השפעת החוק המוצע על תגן המשרד הממונה על ביצועו ועל

ההיבט המינהלי

א י ז .

ז. הממונה על התקציבים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ח. משרד המשפטים סמך ידו על הצעת התזכיר.

ט. אין הסתיגויות מצד משרדי הממשלה.